
Szakmai Hírlevél

SzocioNet Dél-Dunántúli
Regionális Módszertani Humán
Szolgáltató Konzorcium

Pánczy Kálmán Ottó

2012. április
XII. évfolyam 1. szám

Tartalom

FÓKUSZBAN: KENYSZI.....	3
HÍREK, AKTUALITÁSOK	7
Közlemény a továbbképzést 2011-ben sikeresen befejező, személyes gondoskodást végző személyek egyhavi juttatásának kifizethetőségéről	7
1106/2012. (IV. 11.) Korm. határozat a megyei intézményfenntartó központok által átvett a szociális intézményekkel kapcsolatos egyes feladatok ellátásáról	8
Bővülő források fogyatékkal élő emberek gépjárművásárlási támogatására	9
Közlemény az ellátásban részesülők utazási kedvezményéről	10
KENYSZI Gyakran Ismételt Kérdések.....	12
ALAPSZOLGÁLTATÁSI ROVAT	23
Szakmai ajánlások és iránymutatások jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és házi segítségnyújtás kapcsán	23
Tájékoztató: A pszichiátriai- és szenvedélybeteg nappali ellátás elszámolása	25
SZAKOSÍTOTT ELLÁTÁS ROVAT	26
Az aktív idősödés és a nemzedékek közötti szolidaritás európai éve 2012.....	26
HAJLÉKTALAN ELLÁTÁS ROVAT	34
„Housing first” (először lakhatást) pszichiátriai zavarban szenvedő, régóta menhely-lakó emberek számára.....	34
Nemzetközi kitekintés 2012 február. ENSZ vizsgálat a magyarországi hajléktalan emberek helyzetével kapcsolatban	46
„A Rezső, meg a Feri” - Ötvenes férfiak a hajléktalanság csapdájában	47
Programok: Annak, aki nem volt ott.....	51
Tanulmány és konferencia a magyar szegénység helyzetéről	51
Programok: Annak, aki ott akar lenni.....	53
MEGHÍVÓ XXI. MACSGYOE ORSZÁGOS SZAKMAI TANÁCSKOZÁS	53
Meghívó "Az aktív idősödés és a nemzedékek közötti szolidaritás európai éve" Fogyatékoság-időskor című konferenciára.....	55
„Civil Sarok”- események, felhívások.....	56
„Civil infók”	56
„Pályázzunk? Ne pályázzunk! - Aktuális pályázati felhívások	57
Aktuális pályázati lehetőségek	57
Felhívás pályázati tanácsadásra!	57
Módosult az uniós források felhasználását szabályozó kormányrendelet	58
Legfrissebb módosítások.....	59
TÁMOP-5.3.6-11/1 Komplex telep-program (komplex humán szolgáltatás hozzáférés biztosítása)	60
2012 a szövetkezetek nemzetközi éve.....	61
A Nemzeti Együttműködési Alap működési pályázata	62
Elektronikus tananyag.....	67
Erzsébet Program pályázatok	68
Alternatív nappali gyermekellátási szolgáltatások létrehozásának támogatása (Kódszám: TÁMOP-2.4.5-12/1)	69
Megvalósítás alatt álló szociálpolitikai projektek.....	74
TÁMOP-5.4.4/B "Network-Együttműködés-Tudástár-szakmai támogató hálózat kiépítése a Dél-Dunántúli Régióban" című partnerségi projekt	74
A „Reflektív szociális képzési rendszer a 21. században” című, TÁMOP-5.4.4-09/2-C-2009-0008 jelű projekt rövid bemutatása	77
Boldogulj Helyben! TÁMOP-5.1.3-09/2-2010-0020.....	78
A TÁMOP-5.4.4-09/2-C-2009-0013 "TÉRSEÉG - KÖZÖSSÉG - MINŐSÉG" - Szociális képzések fejlesztése, szakemberek képzése, továbbképzése és készségfejlesztése, valamint a helyi fejlesztési kapacitások megerősítése Szekszárdon c. projekt	80
Aktuális képzési felhívások	83
Címváltozás.....	83
2012. évi továbbképzési jegyzék	83
2012-ben engedéllyel rendelkező akkreditált képzéseink.....	84

Tisztelt Partnereink!

Elkészítettük Szakmai Hírlevelünk 2012. évi első számát.

A Szakmai Hírlevél a SzocioNet Dél-Dunántúli Regionális Módszertani Humán Szolgáltató Konzorcium [honlapjáról](http://www.szocionet.hu) (<http://www.szocionet.hu>) letölthető.

Várjuk az általatok készített írásokat, javaslataitokat új rovatok indítására. A honlapunk fórum rovatába is várjuk az észrevételeket!

Kérjük, hogy MINDEN E-MAIL CÍMMEL RENDELKEZŐ SZOLGÁLAT ÉS KOLLÉGA JUTTASSA EL HOZZÁNK ELEKTRONIKUS CÍMÉT! **Ez megkönnyítené mind a Ti munkátokat, mind a Mi munkánkat. Ennek a legegyszerűbb módja, ha a szocionetddrmhszk@cssk.hu címünkre írtok egy e-mailt.**

A következő számot 2012. július elején szeretnénk megjelentetni. Anyagaitokat **2012. június 15-ig** juttassátok el hozzánk maximum 10 oldal terjedelemben, **pontos forráshivatkozással** a következő e-mail címre: **szocionetddrmhszk@cssk.hu**, vagy a **postacímünkre: 7401 Kaposvár, Pf. 150.**

SzocioNet DDRMHSZK Gesztorszervezete, Módszertani Csoport

FÓKUSZBAN: KENYSZI...

2012. évben új mozaikszóval gyarapodott a szociális ágazat íratlan értelmező szótára. Mint módszertani intézmény informatikai fejlesztéseket nyomon követő szakmai vezetője, s mint tízféle szolgáltatást nyújtó integrált szociális és gyermekjóléti szolgáltató intézmény egyik adatszolgáltatásért felelős munkatársa kívánom megosztani a központi elektronikus nyilvántartási rendszer (KENYSZI) bevezetésének tapasztalatait.

2010. októbere, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény adatnyilvántartásra vonatkozó módosítása (továbbiakban: Szt.) óta váratott a TAJ-alapú nyilvántartási rendszer bevezetése. A 2011. évben módosult az Szt. és a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) nyilvántartási kötelezettségre vonatkozó szakasza. Magáról az igénybe vevői nyilvántartásról illetve annak előkészítési munkálatairól konkrétumokat a szakma gyakorlóit nem ismerhettek meg. Ami nyilvánosságot kapott, s sokakat aggodalommal töltött el, hogy Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet által bonyolított TÁMOP 5.4.1. központi projekt tevékenységadminisztrációs pillérének – hatályos jogszabályokra épülő és azokat modellező – produktumai kerülnek a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (továbbiakban: NRSZH) TÁMOP 5.4.2. projektje keretében megprogramozásra. A TÁMOP 5.4.1. projekt szabályozási pillére keretében készített tevékenységadminisztrációs szabályozó anyagok rámutattak arra, hogy országosan egységes rendszerben csak egy törzsnyilvántartást, jogviszonyt (ezáltal igénybe vevői utakat) kezelő, valamint a mérhetőséget szolgáló tevékenységadminisztrációs (kb. azt kellene ismerni, hogy ki, kivel, mikor, milyen beavatkozást végzett, milyen időtartamban) modulnak van létjogosultsága és értelme.

2011. év végén a jelentősebb országos szakmai tanácskozásokon az ágazatirányítás vezetői általános tájékoztatást adtak a következő évben bevezetésre kerülő nyilvántartási rendszerről, azonban a rendszer bevezetését támogató oktatás csak 2012. decemberében indult meg, amely az NRSZH a TÁMOP 5.4.2. kiemelt projekt keretében szervezett Szociális ügyek elektronikus ügyintézője képzésen oktató szakemberek képzését célozta.

2012. január hónapban elindult a központi elektronikus nyilvántartási rendszer, amelynek részletszabályait a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények

ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról szóló 226/2006. (XI. 20.) Korm. rendelet 13/B.-13/H. § szabályozza.

2012. január 6-án jelentette meg az NRSZH honlapján a rendszerrel kapcsolatos általános tájékoztatóját, amely az adatszolgáltatási rendszerre vonatkozó általános információkat, az adatszolgáltatásra kötelezettek vonatkozó kötelezettségeket, határidőket, továbbá az e-képviselők kijelölésére vonatkozó információkat tartalmazta.

2012. január és február hónapokban az NRSZH a TÁMOP 5.4.2. kiemelt projekt keretében közel 700 fő részvételével lebonyolította a Szociális ügyek elektronikus ügyintézője című képzési programját, amelynek témája a TÁMOP 5.4.2. kiemelt projektben készülő adminisztrációs szoftverek és jogi környezetük oktatása volt. A képzés kiterjedt a KENYSZI, a TEVADMIN és a Szociális Regiszter felületek megismerésére, valamint elméleti ismereteket közvetített a résztvevőknek.

A KENYSZI beindításával kapcsolatos események 226/2006. (XI. 20.) Korm. rendeletben meghatározott határidő szerint így alakultak volna:

A 2012. január 1-jén működési engedéllyel rendelkező fenntartók e-képviselője 2012. január 31-éig köteles kérni - szükség esetén ügyfélkapu-regisztrációt követően - a jogszabályi előírások szerinti nyilvántartásba vételt.

Az adatszolgáltatásra jogosult 2012. február 29-éig rögzíti a nyilvántartásában szereplő igénybe vevők Szt., illetve Gyvt. szerinti adatait az igénybevevői nyilvántartásban.

A napi jelentési kötelezettség 2012. március 1-jétől minden engedélyes számára kötelező azzal, hogy a napi jelentés során tett adatszolgáltatásnak 2012. június 30-áig jogkövetkezménye nincs. Az adatszolgáltatást érintő hibás, hiányos adatokat azok javítása, pótlása érdekében az engedélyes 2012. június 15-éig jelzi a Hivatalnak.

Az előzetes várakozásokhoz képest a tények:

2012. januárjában a fenntartók egy részének tudomása sem volt a regisztrációs és az e-képviselői feladatokról. Az e-képviselői feladatok és az adatszolgáltatói feladatok ellátásának operatív kérdései nem voltak tisztázva. A jogszabály nem ismerete persze senkit nem mentesít az alkalmazás kötelezettsége alól, de ismerve a szociális ágazat reakcióidejét és a prioritási sorrendjét a közszolgáltatások hierarchiájában, jóval előbb szükséges lett volna aktivizálni a KENYSZI-vel kapcsolatos információs csatornákat.

2012. februárjában az adatszolgáltatásra kötelezettek egy része kezdte meg csupán az adatrögzítést, a fenntartók önhibás, vagy önhibán kívüli mulasztásai, továbbá az elektronikusan rögzített működési engedélyekkel kapcsolatos problémák miatt. A működési engedélyek egy része a Szociális Regiszterben rosszul volt rögzítve, telephelyek és szolgáltatások hiányoztak, vagy rosszul szerepeltek számos fenntartónál. Ennek egyik oka, hogy bár a működési engedélyezési eljárás a 2011. július 1-jétől egységesen a Szociális és Gyámhivatalok hatáskörébe került, azonban számos városi jegyző által kiadott és a regiszterben helytelenül rögzített működési engedély nem került javításra, mivel erre a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről szóló 321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet módosítása a Szociális és Gyámhivatalok számára 2012. december 31-ig adott határidőt.¹ A hibák másik oka az volt, hogy a 2011. év végén finanszírozási vagy racionalizálási okok miatti fenntartóváltások, intézményi átszervezések nem voltak naprakészen és helyesen rögzítve a Szociális Regiszterben.

¹ 22/A. § A jegyző a 2011. június 30-án a hatáskörébe és illetékességébe tartozó szociális szolgáltatók, intézmények működési engedélyezésével és ellenőrzésével kapcsolatos iratokat 2011. augusztus 31-éig megküldi az illetékes szociális és gyámhivatalnak. A szociális és gyámhivatal - a jegyzői ellenőrzés időpontjától függetlenül - a működési engedély módosítására irányuló soron következő eljárással egyidejűleg, de legkésőbb 2012. december 31-éig - a 11. § (5)-(9) bekezdésének, valamint a 12. § (1), (2) és (4) bekezdésének alkalmazásával - az iratok alapján és a helyszínen ellenőrzi azokat a szociális szolgáltatókat, intézményeket, amelyek 2011. július 1-jén kerültek a hatáskörébe és illetékességébe, és

a) szükség esetén alkalmazza a 13. § szerinti jogkövetkezményeket, továbbá

b) - ha a jegyző által kiadott működési engedély nem felel meg a hatályos jogszabályoknak - a hatályos jogszabályoknak megfelelő működési engedélyt ad ki, és a jegyző által korábban kiadott működési engedélyt visszavonja.

A Szociális Regiszter és a KENYSZI közti összekapcsolás a KENYSZI indulásának időpontjában nem volt megoldott, így nem naprakészen látszottak a KENYSZI-ben az engedélyesek.

2012. március 1-jétől a napi jelentést csak az tudta megkezdeni, aki a fenti akadályokon sikeresen átverekedte magát.

Azon szolgáltatók, akiknek nagy számú igénybe vevői kört kellett rögzíteniük, az excel migrációs táblás feltöltési lehetőséget látták hatékonynak. Az NRSZH eredetileg ezt a táblát a szoftverrel rendelkező szolgáltatóknak szánta, ahol a szoftveres nyilvántartás adatait át lehet konvertálni feltölthető állománnyá. A rendszer hibái miatt azonban többen mégis az excel migrációs tábla töltését választották, hiszen az elektronikus felületet vagy nem tudták használni vagy féltek attól, hogy a kezdeti üzemeltetés alatt adatvesztés következik be.

Február utolsó napjaiban pánikhangulat volt érzékelhető azon szolgáltatók körében, akik rajtuk kívül álló okok miatt nem tudták az adatrögzítést végrehajtani. Az NRSZH először csak a [Szociális Ágazati Portálon](#) működtetett fórumon tette lehetővé a problémák jelzését, majd kialakításra került egy helpdesk telefonvonal. A fórumon több felhasználó észrevételezte, hogy csak önmagának írogat és a később elinduló helpdesk telefonvonal sem tudott számos problémára érdemi választ adni, illetve nagyon sok esetben túlterheltség miatt nem is volt elérhető ügyintéző. Szervezetünket szinte folyamatosan és több telefonvonalon, illetve e-mailben „bombázták” a problémájukra megoldást kereső kollégák. Szervezetünk próbált tudásának és lehetőségeinek megfelelően segítséget nyújtani, azonban „kényelmetlen” helyzetben éreztük magunkat, hiszen sem az NRSZH, sem a Minisztérium részéről nem kaptunk arra felhatalmazást, azaz nem volt hatáskörünk arra, hogy a KENYSZI vonatkozásában iránymutatást adhassunk.

2012. február 29-én a KENYSZI felületén megjelent az NRHSZ főigazgatójának, Dr. Pósfai Gábornak levele, amelyben a felhasználók türelmét és megértését kéri a működéssel kapcsolatos problémák miatt és ígéri a problémák lehetőség szerinti minél előbbi javítását, egyúttal hangsúlyozza, hogy a pótlólagos adatfelvitel nem jár hátrányos jogkövetkezményekkel.

Még ugyanezen a napon a [Szociális Szakmai Szövetség közreadta állásfoglalását](#) az elektronikus nyilvántartási rendszerrel kapcsolatban. Az állásfoglalás a [Petíciók.com](#) oldalon lehetett csatlakozni, a csatlakozók száma az adatszolgáltatást végző dolgozók számához képest jelentéktelennek bizonyult (219 fő). Az állásfoglalásra az NRSZH [2012. március 2-án kelt levelében reagált](#).

A fenti hivatalos fórumokon zajló véleményütköztetések kivételével a KENYSZI rendszerrel kapcsolatosban számos érdekvédelmi szervezet megfogalmazta dilemmáit, észrevételeit, javaslatait.

A szociális és gyermekjóléti/gyermekvédelmi módszertani intézmények 2012. február hónapban kaptak hivatalos megkeresést az NRSZH-tól, hogy nyújtsanak segítséget a területen dolgozók képzésében és informálásában.

Szervezetünk, mint szociális és gyermekjóléti módszertani intézmény, februárban és március első napjaiban Somogy, Tolna és Baranya megyében mindösszesen 19 alkalommal, több mint 500 fő részére nyújtott kiscsoportos rendezvényeken tájékoztatást. Ebből két alkalommal számítógépes teremben végeztünk gyakorlati oktatást.

Az oktatás tapasztalatait, a Szervezetünkhöz érkező észrevételeket és saját intézményi alaptervekenységünk tapasztalatait a Minisztérium és az NRSZH számára megküldtük.

Szükséges megemlíteni, hogy a régiókban működő gyermekjóléti, gyermekvédelmi módszertani intézmények nem, vagy csak késve adtak tájékoztatást a hatáskörükbe tartozó szolgáltatásokat nyújtók számára, illetve az általunk szervezett szakmai rendezvényekre delegálták a szolgáltatókat.

Március hónap folyamán az NRSZH közzétett több tájékoztató anyagot, a telefonos helpdesk mellett létrehozott egy helpdesk e-mail címet, ellenőrzést végző munkatársait irányította az országban szervezett tájékoztató napokra. Számos észrevétel, ha lassan is, de beépült a KENYSZI kezelőfelületébe, a verzióváltások folyamatosak, azonban számos ésszerűsítés és javítás még hátravan.

A Szociális és Gyámhivatalok az ellenőrzési ütemterveiket olyan módon alakították át, hogy prioritást élveznek azon engedélyesek, amelyeknek engedélyét a városi jegyző adta ki és esetlegesen hibásan szerepel a regiszterben engedélyük.

A regiszterben szükséges javításokat a hivatalok munkatársai soron kívül elvégzik annak érdekében, hogy az engedélyesek eleget tudjanak tenni a KENYSZI rendszerbe való rögzítési és jelentési kötelezettségüknek.

Az adatszolgáltatásra kötelezettek körében megfigyelhető volt, hogy az ugyanazon ellátási területen működő, egymással ütköző, nyújtott szolgáltatások tekintetében egyeztetéseket folytattak annak érdekében, hogy elkerüljék a párhuzamos igénybevétel rögzítést (Pl. időskorúaktól eltérő célcsoport számára nyújtott nappali ellátás és étkezés ugyanazon napon történő igénybe vétele). Fontos megjegyezni, hogy a KENYSZI először számos olyan szolgáltatást is ütköztetett, amely ágazati jogszabály és a mindenkor hatályos költségvetési törvény szerint párhuzamosan is igénybe vehető. Ez korrigálásra került a rendszerben, viszont további jogszabály módosítások szükségesek annak érdekében, hogy az ütközések szabályozása a megfelelő szolgáltatástartalmakkal koherens legyen (Pl. ahol teljes körű ellátást biztosító bentlakásos intézményi ellátás van, ott ne engedje meg a rendszer a szociális étkeztetés szolgáltatás igénybe vételét).

A már jelentéssel töltött bő egy hónap tapasztalatai alapján véleményem szerint szükséges lenne átgondolni a rendszer működtetésének célját és mérlegelni azt, hogy egyes szolgáltatások esetében elegendő lenne redukálni az adatszolgáltatási kötelezettséget, a törzsnyilvántartás vezetése és jogviszony rögzítés elegendő lenne.

A napi jelentés azon szolgáltatások esetében nem értelmezhető, ahol nem a napi jelenlét a finanszírozás alapja, hanem például maga a megállapodás léte (azaz az intézményi jogviszony létezése), vagy maga a gondozási folyamat fennállása, amely a szociális munkás és az igénybe vevő közt létrejövő megállapodáson alapszik. Ezekben az esetekben a napi jelentés összesítése megegyezik a jogviszony, vagy a gondozási folyamat intervallummal.

A KENYSZI fogalomrendszerét, a hatályos jogszabályi előírásokkal összhangba kellene hozni. (Pl. A megállapodás fogalmát nem az Szt. és a Gyvt. által meghatározott fogalomrendszerben használja a KENYSZI. A megállapodás kötés alól a jogszabály erejénél fogva mentes szolgáltatások esetében nem értelmezhető, vagy többféle módon értelmezhető a megállapodás /pl. családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, nappali melegedő, éjjeli menedékhely/).

Az elektronikus igénybevevői nyilvántartási rendszert olyan irányban kell fejleszteni, hogy a papír alapú adminisztrációt kiváltsa (igénybe vevői nyilvántartás, jogviszony nyilvántartás, ügyfélkövetés), statisztikai adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére alkalmas legyen legalább részben, illetve a valós szolgáltatási folyamatok nyomon követhetők legyenek belőle.

Írta: [Erdős Zsuzsanna](#) csoportvezető, Módszertani Csoport, SzocioNet DDRMHSZK Gesztorszervezet

.....

1106/2012. (IV. 11.) Korm. határozat a megyei intézményfenntartó központok által átvett a szociális intézményekkel kapcsolatos egyes feladatok ellátásáról

Megjelent: [Magyar Közlöny 2012/42. \(IV. 11.\)](#)

Hatályos: 2012. 04. 12.

1106/2012. (IV. 11.) Korm. határozat a megyei intézményfenntartó központok által átvett a szociális intézményekkel kapcsolatos egyes feladatok ellátásáról

1. A Kormány egyetért azzal, hogy a megyei önkormányzatok konszolidációjáról, a megyei önkormányzati intézmények és a Fővárosi Önkormányzat egyes egészségügyi intézményeinek átvételéről szóló 2011. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Törvény) alapján állami tulajdonba és fenntartásba került szociális feladatokat ellátó költségvetési szervek, alapítványok, közalapítványok és gazdasági társaságok állami feladatait a jövőben a nemzeti erőforrás miniszter lássa el.

2. A Kormány felhívja a közigazgatási és igazságügyi minisztert és a nemzeti erőforrás minisztert, hogy a nemzetgazdasági miniszterrel együttműködve készítsék elő és nyújtsák be az 1. pontban foglaltak megvalósítása érdekében szükséges jogszabály-módosításokra irányuló előterjesztést.

Felelős: közigazgatási és igazságügyi miniszter

nemzeti erőforrás miniszter

nemzetgazdasági miniszter

Határidő: 2012. április 30.

3. A Kormány felhívja

a) a nemzeti erőforrás minisztert, hogy dolgozza ki a teljes szociális és gyermekvédelmi ellátórendszer átalakítására vonatkozó koncepcionális, mindenre kiterjedő javaslatait, a jelenlegi fenntartói kör valamennyi szereplőjét átfogó irányok megjelölésével, valamint a szükséges jogszabály-módosításokat készítse elő és terjessze a Kormány elé;

Felelős: nemzeti erőforrás miniszter

nemzetgazdasági miniszter

Határidő: 2012. április 30.

b) a nemzeti erőforrás minisztert, hogy vizsgálja meg a nemzeti szociális intézmény, mint kiemelt állami feladatot ellátó, központi költségvetésből finanszírozott intézménytípus kialakításának lehetőségét és a szükséges jogszabály-módosításokat készítse elő és terjessze a Kormány elé;

Felelős: nemzeti erőforrás miniszter

nemzetgazdasági miniszter

közigazgatási és igazságügyi miniszter

Határidő: 2012. április 30.

c) a nemzeti erőforrás minisztert, hogy vizsgálja meg a Törvény alapján állami tulajdonba és fenntartásba került szociális intézmények az elhelyezkedésük szerinti települési önkormányzat vagy egyházi, valamint az elhelyezkedésük szerinti belső egyházi jogi személyek részére fenntartásába való átadását, módját és feltételeit, valamint a szükséges jogszabály-módosításokat készítse elő és terjessze a Kormány elé;

Felelős: nemzeti erőforrás miniszter

nemzetgazdasági miniszter

közigazgatási és igazságügyi miniszter

Határidő: 2012. április 30.

d) a nemzeti erőforrás minisztert a szociális intézmények létesítését, valamint működtetését és működését szabályozó jogszabályok átfogó tartalmi felülvizsgálata és egyszerűsítése vonatkozásában szükséges jogszabály-módosításokat készítse elő és terjessze a Kormány elé.

Felelős: nemzeti erőforrás miniszter

Határidő: 2012. május 30.

4. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Szerk.: [Erdős Zsuzsanna](#) csoportvezető, Módszertani Csoport, SzocioNet DDRMHSZK Gesztorszervezet

.....

Bővülő források fogyatékossgal élő emberek gépjárművásárlási támogatására

Március 31-ről május 15-re módosult a súlyosan mozgáskorlátozott személyek gépjármű szerzési és átalakítási támogatás iránti kérelmeinek benyújtásának határideje, és ezzel egyidejűleg bővül a támogatásra jogosultak köre.

A kormány az egyes kormányrendeleteknek a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedőképességének vizsgálatával összefüggő módosításáról szóló 61/2012. (III. 30.) Korm. rendeletben meghatározta a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeivel kapcsolatos minősítési rend orvosszakmai feltételrendszerét és eljárási szabályait. A módosítás hatályba lépésével a közlekedési kedvezmények igénybe vételére jogosult az a személy, aki tömegközlekedési eszközt önerőből igénybe venni nem tud, és a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (NRSZH) szakértői bizottságainak vizsgálata során közlekedőképességében akadályozottnak minősül, és állapota várhatóan legalább három évig fennáll. Ezzel a korábban házi orvosi feladatkörbe tartozó vizsgálat az NRSZH elsőfokú szakértői bizottságainak hatáskörébe került.

A szakértői szerv közlekedőképességében súlyosan akadályozottnak minősíti azt, akinek mozgásszervi, idegrendszeri, végtagi perifériás keringési károsodás miatt részegység-károsodása, vagy a felsorolt részkárosodások közül két részkárosodása együttesen eléri, vagy meghaladja a 40%-ot, és közlekedési képessége a szakértői szerv vizsgálata alapján súlyosan nehezített. Fontos változás, hogy a megváltozott munkaképességű személyek a komplex minősítés során nyilatkozattal kérhetik a közlekedőképesség vizsgálatát is, amely jelentősen egyszerűsíti az eljárást.

A közlekedőképesség vizsgálatát a továbbiakban sem kell elvégezni azok számára, akik mozgásszervi fogyatékossguk miatt fogyatékossgai támogatásban részesülnek, illetve a 18. életévét be nem töltött személyek mozgásszervi fogyatékossgukra tekintettel magasabb összegű családi pótlékra jogosultak, vagy utánuk a szülő magasabb összegű családi pótlékban részesül.

A gépjármű szerzési és átalakítási támogatásai iránti kérelmeket változatlanul a lakóhely szerint illetékes szociális és gyámhivatalokhoz kell benyújtani a súlyos mozgáskorlátozottság tényét igazoló dokumentumokkal együtt. A hivatal a kérelmező által benyújtott orvosi dokumentációt 8 napon belül megküldi az orvos-szakértői szerv területileg illetékes kirendeltségéhez a vizsgálat elvégzésének céljából. A szakértői szerv a vizsgálatot 60 napon belül végzi el. A súlyos mozgáskorlátozott személyek széles körét érintő változások miatt a benyújtás határideje március 31-ről május 15-re, a döntés meghozatalának határideje május 31-helyett 2012. szeptember 15-re módosult.

A 2011. évi források bővülése lehetővé tette, hogy a támogatási igények mind teljesebb kielégítése érdekében pótkeretszám kerüljön meghirdetésre. Ezért mindazok, akik 2011-ben kértek gépjárműszerzési támogatást, a jogosultsági feltételeknek megfelelnek, de kérelmük a rendelkezésre álló keretszám kimerülése miatt került elutasításra, a 2011. évre meghirdetett pótkeretszám erejéig részesülhetnek támogatásban. Ez alkalommal módosíthatják igényeiket is, így például a használt helyett új autó megvásárlásához igényelhetik a támogatást. Az érintetteket a szociális és gyámhivatalok keresik meg a kérelmük megerősítése érdekében.

A módosítás érinti a parkolási igazolványra, a lakás akadálymentesítési támogatásra, a gépjármű adókedvezményre jogosult, illetve a jövőben jogosulttá váló személyeket is. Ezen esetekben a fenti igazolásokon túl a 7 pontos házi orvosi szakvélemények érvényességi idejükön belül, de legkésőbb 2012. december 31-ig felhasználhatók. A közlekedőképesség vizsgálatát az orvosszakértői szervnél első fokon eljáró szerv kezdeményezi.

Forrás: [Nemzeti Erőforrás Minisztérium Szociális, Család- és Ifjúságügyért Felelős Államtitkárság](#)

Szerk.: [Erdős Zsuzsanna](#) csoportvezető, Módszertani Csoport, SzocioNet DDRMH SZK Gesztorszervezet

Közlemény az ellátásban részesülők utazási kedvezményéről

2012. március 20-án került kihirdetésre a Kormány 44/2012. (III. 20.) Korm. rendelete, amely módosította a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: kedvezményrendelet).

A kedvezményrendelet változásai azokat a nyugdíjasokat, akik a 65. életévüket betöltötték, nem érintik.

A kedvezményrendelet alapján a „Nyugdíjasok utazási utalványa” elnevezésű közokiratot az „Ellátottak utazási utalványa” váltja fel. (A mintapéldány kapcsolódó anyagként megtekinthető.)

Az „Ellátottak utazási utalványa” alapján évente 16 alkalommal - a hivatkozott Korm. rendeletben - meghatározott kedvezményes menetjegy igénybevételére jogosult a 65. életévét be nem töltött

a) személy, aki

- a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 4. § f) pontja alapján saját jogú nyugellátásban, valamint azzal azonos elbírálás alá eső ellátásban részesül,
- a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 6. § (2) bekezdése szerinti hozzátartozói nyugellátásban részesül,
- 2011. december 31-ig 57. életévét betöltötte és 2011. december 31-én korhatár előtti öregségi nyugdíjban [a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 1. § c) pontjában meghatározott ellátások] részesült,
- rokkantsági ellátásban részesül, és 2011. december 31-én I., illetve II. csoportos rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 30%-os vagy kisebb mértékű,
- rokkantsági ellátásban részesül, amennyiben 2011. december 31-ig 57. életévét betöltötte és 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági nyugdíjra vagy rendszeres szociális járadékra volt jogosult,

- rokkantsági járadékban, nemzeti gondozási díjban, nemzeti helytállási pótlékban részesül,
 - b) külföldről hazatelepült magyar állampolgár, aki külföldről részesül nyugellátásban,
 - c) nyugdíjsegélyben részesülő egyházi személy,
 - d) gyám és gyámolt személy, gondnok és gondnokolt személy.
- Az „Ellátottak utazási utalványa” a kiállítás évében január 1-jétől a kiállítást követő év március 31-éig érvényes.

A kedvezményrendelet módosításával összefüggésben a következőkre hívjuk fel Tisztelt Ügyfeleink szíves figyelmét:

- **A 2011. év folyamán kiállított „Nyugdíjasok utazási utalványa”** - azok esetében is, akik 2012. január 1-jétől saját jogú nyugdíjasnak nem minősülnek - **a 2012. április 30-áig használható fel kedvezményes utazás igénybevételére.**

- A 2012-ben kiállított és február hónapban postázott „Nyugdíjasok utazási utalványa” **érvénytelen, nem használható fel.** Azon érintettek, akik február hónapban megkapták a 2012/2013. évre tervezett "Nyugdíjasok utazási utalványá"-t, de az „Ellátottak utazási utalványá"-ra már nem lesznek jogosultak, az érvénytelenség tényéről külön levélben is kapnak tájékoztatást. *(A tájékoztató levelek kiküldésére 2012. április 15-étől kerül sor.)*

- Az „Ellátottak utazási utalványa” az utazási kedvezményre jogosult személyeknek **2012. április 30-ig postázásra kerül** *(a bankszámlával rendelkezők, illetve a gyám és gyámolt, valamint a gondnok és gondnokolt személyek részére 2012. április 3-tól, míg a postai úton történő kifizetés esetén a nyugdíjuttalványok toldatának feladása 2012. április 10-étől kezdődik meg).*

Fontos, hogy 2012. május 1-jét követően az utazási kedvezmények csak az „Ellátottak utazási utalványa” elnevezésű közokirattal vehetőek igénybe.

Több jelzés érkezett ügyfeleinktől, hogy a 2011/2012. évi utalványt már teljes egészében felhasználták, ezért a felhasználási idő meghosszabbításának kedvezményével április 1-jétől nem tudnak élni, ugyanakkor az új típusú utalványt majd csak április közepén kapják meg. Ez a probléma a közelgő húsvéti ünnepekre tervezett utazások miatt jelentős többletterhet jelent számukra, ezért az érintettek részére javasoljuk, hogy **egyedi kérelemmel/megkereséssel** forduljanak a lakó- vagy tartózkodási helyük szerint illetékes megyei/fővárosi kormányhivatal nyugdíjbiztosítási igazgatóságához vagy a Nyugdíjfolyósító Igazgatósághoz. Az igazgatási szerv az utazási kedvezményre való jogosultság bizonyítására hatósági igazolást ad ki, amely 2012. április hónapban két alkalomra szóló 50 %-os kedvezményes utazási lehetőséget biztosít.

Annak érdekében, hogy a kedvezmények a jogosultak számára zökkenőmentesen igénybe vehetőek legyenek, illetve, hogy a jegykiadás, jegyvizsgálat eseteiben is a jogosultság igazolása egyértelműen beazonosítható legyen, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium tájékoztatta a közforgalmú személyszállítást végző cégeket.

Ellátottak utazási utalványának letöltése:
<http://www.onyf.hu/?module=news&action=getfile&aid=1856&rand=fb5cb76b0083755ad9adbf08bad97539>

Forrás: [Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság, 2012. március 28.](#)

Szerk.: [Erdős Zsuzsanna](#) csoportvezető, Módszertani Csoport, SzocioNet DDRMHSZK Gesztorszervezet

KENYSZI Gyakran Ismételt Kérdések

A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal közzétett [2012. február 28-án](#) és [március 6-án](#) egy-egy tájékoztató anyagot a Központi Elektronikus Nyilvántartási Rendszerrel kapcsolatban feltett, Gyakran Ismételt Kérdésekről (GY.I.K.). A két tájékoztató anyagot hírlevelünkben szó szerint közöljük az alábbiakban.

„Gyakran Ismétlődő Kérdések az igénybevevői nyilvántartásról (KENYSZI) (lezárva 2012.02.28.)

Információ nyújtására vonatkozó kérdéskör

Milyen elérhetőségeken jelezhetem a problémáimat?

Az NRSZH **telefonos ügyfélszolgálatán a 06 (1) 510-0545 telefonszámon**, illetve a Szociális Ágazati Portálon (<http://szocialisportal.hu>) a Fórumon belül, az „Igénybevevői nyilvántartással kapcsolatos gyakori kérdések” kategória alatt.

Hol érhetem el az igénybevevői nyilvántartást, és van hozzá valamilyen segédanyag?

Az elektronikus rendszer a **tevadmin.nrszh.hu** oldalon érhető el. A nyitóoldalon **oktató videók tölthetők le**, amelyek a rendszer használatát segítik. Emellett innen tölthető le az „Adatszolgáltató felhasználói leírás” felíratra kattintva a program használatát segítő Felhasználói Kézikönyv. Az igénybevevői nyilvántartásra vonatkozó tájékoztató anyagok a Szociális Ágazati Portálon (<http://szocialisportal.hu>), a „Szolgáltatók, fenntartók” menüpontban is elérhetőek.

E-képviselőre vonatkozó kérdéskör

Mit kell tennem, hogy e-képviselő legyek?

Első lépésként ügyfélkaput kell létesíteni, majd az NRSZH honlapjáról letölthető és a fenntartó által kitöltött meghatalmazó levéllel a fenntartó székhelye szerinti illetékes NRSZH kirendeltséget kell felkeresni, ahol regisztrálják e-képviselőként. Részletes információk az NRSZH honlapjáról, a <http://nrszh.hu/index.php?ID=365> oldalról tölthetők le.

Mi az aktivációs kód és mire kell használni?

Az e-képviselő regisztrációjakor az általa megadott e-mail címére kap egy aktivációs kódot, amelyet első belépéskor kell megadnia.

Nem kaptam aktivációs kódot, mit tegyek?

Amennyiben a regisztrációkor megadott e-mail címre nem tudja a rendszer kiküldeni az e-mailt, akkor Ön nem kapja meg az aktivációs kódot. Ennek az lehet az oka, hogy nem létező e-mail címet adott meg, vagy az e-mail címet rosszul rögzítették, vagy a levelezési szolgáltatása nem működött az e-mail kiküldésekor. Ebben az esetben kérni kell az NRSZH kirendeltségén az e-mail címének módosítását, majd ezt követően újra kiküldi a rendszer az aktivációs kódot.

Mi az a viszontazonosítási hiba?

Ebben az esetben Önt kétszer regisztrálták. Egyszer az ügyfélkapu szolgáltatás

igénylésekor, majd amikor e-képviselő/vagy adatrögzítő munkatárs lett. A rendszerbe akkor léphet be, hogyha az ügyfélkapus regisztrációkor megadott természetes személyazonosító adataival (név, születési név, anyja neve, születési hely, születési idő) azonosan került regisztrálásra. Az igénybevevői nyilvántartás, akkor tudja az ügyfélkapus rendszer azonosítási funkcióját használni, ha a két nyilvántartásban szereplő személyazonosító adatok azonosak. A viszontazonosítási hiba azt jelenti, hogy a két regisztráció során a személyadatok megadása eltérő. Ilyenkor e-képviselők az NRSZH kirendeltségétől, az adatrögzítő munkatársak a saját e-képviselőjüktől kérhetik a személyi adataik módosítását. Úgy kell módosítani, ahogy az ügyfélkapus regisztráció során a regisztrációról kapott ügyiraton szerepelnek az adatok.

Lehet-e az e-képviselő adatrögzítő munkatárs?

Az e-képviselő kaphat adatszolgáltató munkatársi jogosultságot, ezt a jogosultságot (szerepkört) saját magának megadhatja Törzsadatok, azon belül a Felhasználók menüpontnál. Az e-képviselő kikeresését követően a szerkesztés funkcióval megnyitjuk az adatait. Majd a „Lista szerkesztése” funkciógomb lenyomását követően ki kell pipálni az adatszolgáltatói jogosultságot. Egy személy a felhasználói nyilvántartásban csak egyszer szerepelhet, ezért ne vigye fel magát ismételt új felhasználóként (teljesen azonos adatokkal nem is tudja, ezért viszontazonosítási hibát fog kapni)! Amennyiben már adatszolgáltatói szerepkörrel is rendelkezik, akkor szükséges a kívánt telephely és szolgáltatással történő összerendelés elvégzése is.

Adatszolgáltatóra vonatkozó kérdéskör

Nem tudok a rendszerbe belépni, mit tegyek?

Ahhoz, hogy a rendszerbe be tudjon lépni, ügyfélkapuval kell rendelkeznie, valamint szükséges, hogy a fenntartó által kijelölt e-képviselő Önnek jogosultságot adjon.

Az egyik telephely illetve szolgáltatás adatait nem tudom megadni, nem jelenik meg a telephely illetve szolgáltatás, mi a teendőm?

Önnek csak lekérdezési jogosultsága van. Kérje meg a fenntartó e-képviselőjét, hogy adjon Önnek jogot az adatok módosítására is. Amennyiben a Szociális Regiszterben rögzített adatok nem megfelelőek abban az esetben is előfordulhat, hogy az adott telephelyet vagy szolgáltatást nem találja. . Egyeztessen erről az e-képviselőjével. A Szociális Regiszter adathibáiról külön pontban olvashat.

Egy szolgáltatáshoz mennyi adatszolgáltatót rendelhetek?

A fenntartó döntésének megfelelően az e-képviselő bármennyi adatszolgáltatót rögzíthet egy szolgáltatáshoz. Mindenképp javasolt, hogy egy szolgáltatásra egynél több fő rögzíthessen adatot, elkerülve a létszám problémából adódó elmaradást (pl. szabadság, betegség stb.)

Hogyan lehet egy adatszolgáltatótól megvonni a rögzítési jogosultságát (mit jelent az inaktíválás)?

Ha egy felhasználó jogosultságát megakarja vonni az e-képviselő, akkor inaktíválnia kell az adatszolgáltatót. Ezt a Törzsadatokon belül, a Felhasználók menüpontjának kiválasztásával, majd az adatszolgáltató szerkesztésével tudja megtenni akkor, ha az Aktív felirat mellől a pipát kitörli. Az e-képviselő saját magát és az általa felvitt adatszolgáltatókat egyaránt tudja inaktíválni. Ha egy e-képviselő inaktíválja magát azzal kizárja magát a rendszerből (pl. munkahelyváltás esetén). Tévedésből történő inaktíválás esetén az e-képviselők ismételt aktiválását csak az NRSZH kirendeltségének munkatársai tudják elvégezni.

Nem találok a fenntartómat, székhelyet/telephelyet, mit tegyek?

Lehet, hogy az intézmény hivatalos elnevezése más, kevesebb szóval próbálja megkeresni. Első lépésben célszerű pontosítani a keresési feltételeket a hatályos működési engedély alapján. Amennyiben továbbra sem találja a keresett intézményt,

telephelyet vagy szolgáltatásnyújtási helyet vagy a szolgáltatást, akkor jelezze a problémát az NRSZH telefonos ügyfélszolgálatán. Amennyiben szükséges lesz a működési engedélyhez kötődő adatok pontosítása, akkor a működést engedélyező hatóság megkeresésére is sor kerülhet.

Nem jól szerepel az adószám -intézmény adatai -szolgáltatás lista KENYSZIBEN, mit kell tennem?

Az igénybevevői nyilvántartás elektronikus rendszere össze van kapcsolva az Országos Nyilvántartási Rendszerrel (azaz Szociális Regiszterrel), ahonnan folyamatosan frissíti az adatokat. A Szociális Regiszterben található hibás adatokat a működést engedélyező hatóságként az illetékes Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala tudja javítani.

Igénybevevőkre vonatkozó kérdéskör

Miért nem lehet TAJ számra lekérdezni az igénybevevőket?

Adatvédelmi okból a rendszerben egy igénybevevőről a TAJ számon kívül még legalább egy személyi adatot pontosan meg kell adni (nevét, születési dátumát). Amennyiben a lekérdezési paraméterek megadásakor több találatot hoz fel a rendszer, akkor további adatokat kell megadni addig, amíg egyetlen igénybevevőt jelenik meg a találati listában.

Hogyan kell megadni kettős állampolgár adatait?

Csak azt az állampolgársági adatot és kapcsolódó állampolgársági jogállást kell megadni, amely alapján a szolgáltatást/ellátást igénybe kívánja venni. Például, ha valaki Magyarországon élő magyar állampolgár, de van más állampolgársága is, akkor csak a magyar állampolgárságát kell megadni.

Meg kell-e adni az igénybevevő neve adatát?

Az 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szt.) hatálya alá tartozó ellátásoknál nem kell megadni, ugyanakkor az 1997. évi XXXI. törvényben (továbbiakban Gyvt.) meghatározott ellátások esetén kötelező megadni.

Hogyan tudok javítani egy igénybevevő adataiban?

Módosítás esetén a Törzsadatokon belül az Igénybevevők menüpontját kell kiválasztani, majd a Keresési feltételek közt ki kell keresni az igénybevevő adatait. Ezt követően a szerkesztés (ceruza ikon) gombra kattintani. Ha nincs hozzárögzítve igénylés, akkor törölni is lehet az igénybevevőt.

A rendszer nem engedi, hogy megadjak egy igénybevevőt. Mit tegyek?

A rendszer országos ügyféltörzsszel működik, azaz minden ellátás ügyfelei egyetlen ügyféltörzsben szerepelnek. Egy személy az ügyféltörzsben (igénybevevők nyilvántartása) egyszer szerepelhet, a rendszer pedig a TAJ szám alapján azonosítja. Ha valamely szolgáltatónál vagy intézménynél korábban ellátást vett igénybe az ügyfél, akkor szerepel az ügyféltörzsben. Ezért ha egy új igénybevevőt akar felvenni mindig ellenőrizze, hogy nem szerepel-e az ügyféltörzsben.

Igénylésre (megállapodásra/határozatra) vonatkozó kérdéskör

Mit jelent az igénylés az elektronikus rendszerben?

Azon adatok összessége, amely alapján konkrét szolgáltató vagy intézmény konkrét ellátást nyújt egy igénybevevőnek. Az ellátások többségénél megállapodás vagy határozat alapozza meg a szolgáltatás nyújtását.

Mi a teendő a megállapodás megszűnése esetén?

A határozatlan idejű megállapodást határozott idejűvé kell tenni a záró dátum beírásával,

majd az ellátottat inaktívvá tudjuk tenni a lezárás funkcióval.

Miért nem tudom beállítani a korábbi határozat vagy megállapodás időpontját?

Ha az igénylés rögzítésekor nem az adott napi, vagy azt megelőző munkanapi a határozat vagy megállapodás kezdeti időpontja, akkor minden esetben a KH (kezdeti határozat) vagy KM (kezdeti megállapodás) lehetőséget kell kiválasztani a megállapodás adatainak kitöltéséhez, csak így írható be visszamenőleges időpont (pl. 1996-ban kötött megállapodás esetén). A kezdeti adatfeltöltések csak az ügyféltörzs egyszeri felvitelének célját szolgálják, későbbiekben a hatályos jogszabályoknak megfelelő rögzítések miatt ez a funkció nem lesz elérhető.

Új igénylés rögzítésénél a mentés vagy a rögzítés nyomógombot kell használnom?

A mentés nyomógomb csak az adatok ideiglenes mentését teszi lehetővé a későbbi szerkesztéshez. Ahhoz azonban, hogy a napi jelentés rögzítésénél az igénybevevő megjelenjen a listán a Rögzítés nyomógombot kell használni, ebben az esetben a listázott igénybevevőnél az igénylés státusza „szolgáltatás nyújtása” felíratra fog váltani.

Igénybevételi naplóra vonatkozó kérdéskör

Mi az az igénybevételi napló?

Naponta vezetendő adatszolgáltatás az igénybevevőkről a finanszírozás, illetve támogatás alapján. A finanszírozás illetve támogatás jellege határozza meg azt, hogy mely ellátás esetén mikor kell az igénybevétel tényét rögzíteni pipával. Pl. napi jelenlét, megállapodás stb. A rendszer ügyfélbarát felületen az adott szolgáltatásra vonatkozóan megjeleníti az adott nap „nyitott” igénybevételeit úgy, hogy aki aznap érvényes megállapodással vagy határozattal rendelkezik, azokat automatikusan listázza és pipa jelenik meg az igénybevételnél (jelezve az igénybe vétel tényét). A pipa jelentését lentebb részletezzük. A pipa módosításával jelezni lehet, hogy nem került sor igénybe vételre. A fentiek mellett van arra is lehetőség, hogy az ellátottak mindegyike mellett a pipát „x”-re cseréljük (azaz nem vette igénybe az ellátást). Ez akkor gyorsítja meg a munkát, ha napi jelenlétet kell rögzíteni, és az ellátottak kisebb része vette igénybe a szolgáltatást (pl. nappali ellátás esetén az 50 kliensből csak 15 jelent meg). Az egyes ellátások esetén tájékoztató segítségével lehet majd értelmezni a pipákat az igénybevételi napló rögzítésekor.

Mit jelent a képernyőn megjelenő pipa, „x” és „?”

A pipa azt jelenti, hogy adott nap sor került a szolgáltatás igénybevételére. Az „x” azt jelenti, hogy adott nap nem került sor a szolgáltatás igénybevételére. A „?” azt jelenti, hogy adott napra a szolgáltatás igénybevételének ténye még nem került megadásra (még pontosításra vár).

Azoknak a szolgáltatóknak/intézményeknek, akik nem vesznek igénybe állami normatívát kell-e jelentkezniük a rendszerbe, illetve azokra a szolgáltatásokra kell-e jelenteni, amire nincs normatíva elszámolás?

Nem kell az állami normatíva nélkül működtetett ellátásokra vonatkozóan az igénybevevői nyilvántartásba adatot szolgáltatni. (226/2006. (XI.20.) Korm. rendelet 13/B. § (1) bekezdés alapján)

A tartós bentlakásos intézményekben a különböző okok miatti távollét során mit kell pipálni?

Ebben az esetben a megállapodás vagy a határozat a finanszírozás alapja, ezért minden ellátott mellett a pipát kell rögzíteni akkor, ha azon a napon megállapodással vagy határozattal rendelkezett, azaz nem kell figyelembe venni a távollétet (pl. kórház, szabadság stb.).

Milyen ellátási típusra nem kell napi jelentést leadnom?

Nem terjed ki az adatszolgáltatási kötelezettség a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 20/C. § (2) bekezdése alapján az alábbi ellátásokra:

családsegítés esetében, amennyiben a külön jogszabályban meghatározott szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel lezárható
falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,
népkonyha,
szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása,
utcai szociális munka esetén

Nem terjed ki az adatszolgáltatási kötelezettség továbbá a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXÓ. tv. 139 §-a alapján az alábbi ellátásokra:

alternatív napközbeni ellátás esetén,
házi gyermekfelügyelet esetén,
gyermekjóléti szolgáltatás esetén, ha a gyermekjóléti szolgáltatás nyújtása az első találkozást követően tett intézkedéssel lezárható,
a gyermekjóléti központ speciális szolgáltatásai közül az utcai és lakótelepi szociális munka, a kórházi szociális munka és a készenléti szolgálat esetén.

Napi adatrögzítésnél mikor kell felvinnem a pénteki és a hétfői adatokat a rendszerbe?

A 226/2006. (XI.20.) Korm. rendelet 13/E. §-a alapján az igénybevétel első napját követő munkanap 24 óráig kell teljesíteni az adatszolgáltatást. Ennek alapján a pénteki, szombati, vasárnapi adatokat legkésőbb hétfőn 24 óráig lehet rögzíteni. Ugyanígy kell eljárni az ünnepnapok és hivatalosan közzétett pihenőnapok esetében is.

Mi az önellenőrzés?

Önellenőrzés során a hibásan megadott igénybevételi napló tételeket lehet módosítani, illetve van arra lehetőség, hogy az időben nem teljesített adatszolgáltatást az önellenőrzésre nyitva álló időn belül pótolni lehessen. Az adatok egyszer, a napi jelentés szerinti igénybevétel hónapját követő hónap 15. napjáig módosítható. Új ellátott rögzítésére azonban önellenőrzés esetében nincs lehetőség.

Egy korábban felvitt adatot módosítani szeretnék, de nem lehet. Miért?

Egy adott napra vonatkozó napi igénybevételi adatokat (pipa, „X”) az adott napot követő munkanap 24 óráig lehet felvinni. Ez azt jelenti, hogy eddig az időig többször is módosíthatja. Van lehetőség arra is, hogy egy telephely adatait akár több részletben adja meg. A jogszabályi határidő eltelte után azonban már csak önellenőrzés keretében javíthatja, illetve pótolhatja az adatszolgáltatást, melynek részleteit az önellenőrzés kérdésnél már taglaltuk.

Mit jelent az, hogy két szolgáltatás ütközik?

A hatályos jogszabályok és a költségvetési törvény 3. számú melléklete szabályozza, hogy mely ellátások egyidejű igénybevételét nem lehet normatív támogatással finanszírozni. Két ellátás ütközik, ha egy személy két szolgáltatónál/intézménynél olyan ellátást vesz egy napon igénybe, amely egyszerre nem finanszírozható. Ilyenkor a problémát egy körben szereplő „i” jelecske jelzi az igénybevételi napló tétel mellett. A szolgáltatások ütközését a rendszer csak az igénybevételi napló adatainak rögzítésekor vizsgálja.

Abban az esetben, ha a megállapodás/határozat felvitelekor (igénybevétel) két berögzített igénylés átfedő időszakában potenciális szolgáltatás igénybevételi ütközés van, arra az elektronikus felület nem ad hibajelzést, majd csak a tényleges igénybevétel esetén. (pl. két megállapodást enged felrögzíteni ugyanazon ellátotthoz két fenntartó által nyújtott nappali ellátásánál – idős és pszichiátriai -, de azokat nem veheti

ugyanazon a napon igénybe). Egyes esetekben (pl.: egy szolgáltató, egy szolgáltatástípus vonatkozásában átfedő időszakban két megállapodást kötött egyetlen ügyféllel), akkor a rendszer hibajelzést ad.

Egyéb kérdések

A KENYSZI kiváltja-e a Szociális Regiszterben teljesítendő jelentésemet?

Alapvetően az igénybevevői nyilvántartás napi vezetése mellett továbbra is fennáll a Szociális Regiszterben vezetendő negyedéves vagy féléves jelentési kötelezettség. Ez utóbbi jelentési kötelezettség egyes ellátásoknál már csökkentett adattartalommal történik, melynek részleteit a 226/2006. (XI.20.) Korm. rendelet 5. számú melléklete tartalmazza.”

„Gyakran Ismétlődő Kérdések az igénybevevői nyilvántartásról (KENYSZI)
(lezárva 2012.03.06.)

Információ nyújtására vonatkozó kérdéskör

Az oktató videókat hogyan tudom kinagyítani?

Ehhez előbb le kell menteni, majd utána már lehetséges a nagyítás.

Adatszolgáltatóra vonatkozó kérdéskör

Adatszolgáltató kijelölésére van még lehetőség?

Igen, ez egy folyamatosan fennálló lehetőség (pl. nyugdíjazás, munkahelyváltás stb. szempontok bármikor indokolhatják). Ugyanez vonatkozik az e-képviselőre is. Az eljárás menete az eddigieknek megfelelően történik, az újonnan kijelölt személyeknek ügyfélkapus hozzáférés szükséges, az új e-képviselőt az NRSZH kirendeltségen keresztül, az új adatszolgáltatót pedig az e-képviselő a saját elektronikus felületén tudja kijelölni.

Igénybevevőkre vonatkozó kérdéskör

Mit tegyek azzal az elláttal, akinek csak település szintű lakcíme van? Nem engedi a felületen így rögzíteni.

Az elektronikus felületen a törzsdatoknál új igénybevevő felvitelekor jelenleg az állandó lakóhelyet pontosan ki kell tölteni (irányítószám, település, közterület, közterület jelleg, házsám) vagy be lehet jelölni azt, hogy nem rendelkezik vele. Ennek alapján nincs lehetőség a lakóhely részleges kitöltésére, mert hibaüzenet miatt nem enged menteni. Ugyanakkor egyes esetekben az állandó lakóhely a személyi igazolványban is csak település szinten szerepel, vagy más speciális formában. Erre tekintettel kérjük szíves türelmüket, a **módosítása folyamatban van**, majd ezt követően nem kötelező mezőként fognak megjelenni a kitöltendő adatok.

A lakcím felvitelénél a lakcímkártyán szereplő címekkel kell berögzíteni az ellátottat. Probléma lesz azon ellátottakkal, akik nem ott laknak és az ideiglenes lakcímük sem ott van, ahol a tényleges lakcím, főleg ha a lakcímkártya szerinti a szolgáltató ellátási területén kívül található? (közösségi ellátást működtetünk)

A lakcím adatok rögzítésénél a lakcímkártyán található adatokat kell felvinni. A közösségi ellátás biztosítását ez nem befolyásolja, mert jogszabály alapján az ellátási területen tartózkodók bejelentett lakóhely vagy tartózkodási hely nélkül is elláthatók, tehát nem kell lakcímkártyával igazolni. A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet alapján:

„ **3/A. § (1)** Hajléktalan személyek ellátását biztosító szolgáltatások, a közösségi ellátások, a támogató szolgáltatás és a nappali ellátás esetén az a személy is

ellátható, aki a szolgáltató vagy intézmény külön jogszabályban meghatározott ellátási területén tartózkodik, de ott nem rendelkezik bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel.

(2) Bentlakást nyújtó intézmény esetén -az intézmény férőhelyeinek 10%-áig -az a személy is ellátható, aki az intézmény külön jogszabályban meghatározott ellátási területén nem rendelkezik bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel."

Idősek otthonába beköltözés esetén a régi lakcímén vesszük fel a kérelmezőt. Utána adatot kell módosítani vagy már előre beírhatom az otthon címét lakcímként, ugyanis az ellátottak minden esetben átjelentésre kerülnek a beköltözést követően?

Ahogy az előző válasznál jeleztük, a lakcímkártya szerinti adatokat kell rögzíteni, majd amikor a hatóság a kérelemre átvezette a lakcímváltozást az adott személy lakcímkártyáján, akkor az igénybevevők törzsadataiban is lehet módosítani a lakcímet.

A megállapodást egyszer már felvittük. Ha az megszűnt, lezártuk és az ügyfél újra jelentkezik, akkor fel kell-e vinni újra a törzsadatokat vagy csak az igénybevétel adatait kell újra rögzíteni?

A törzsadatokat nem kell újra felvinni, a rendszerben egy ellátott csak egyszer kerül berögzítésre. Csak az igénybevétel adatait kell újonnan felvinni.

Igénylésre (megállapodásra/határozatra) vonatkozó kérdéskör

Kell a szociális foglalkoztatásra megállapodást berögzítenem?

Nem kell, így ebből adódóan a szociális foglalkoztatásra a napi jelentést sem kell teljesíteni.

Javítóintézetben lévő gyermeket fel kell vinnem a rendszerbe? Jelenleg javítóintézetben van, de eltávozás keretében jelen lesz az intézményben.

Nem kell igénybevevőként rögzíteni, akkor sem, ha az év folyamán eltávozás keretében jelen lesz az intézményben. (a költségvetési törvény szerint ilyen esetben nem illeti az intézményt támogatás)

Nappali melegedő és éjjeli menedékhelyre egyidejűleg lehet-e ugyanazt az ellátottat berögzíteni és hogyan, mert ezeknél nem kötünk megállapodást?

Ugyanazon ellátott igénybe veheti ugyanazon napon mindkét ellátási típust. Ebben a két esetben is a megállapodások alá kell rögzíteni az igénybevétel tényét. A megállapodás kezdeti időtartama kiválasztható aszerint, hogy mikor jelentkezett első alkalommal az ellátásba, de kiválaszthatom azt a napot is, amikor először kívánom rögzíteni az igénybevétel tényét. Ajánlott esetükben a megállapodás végét határozatlan időtartamban megjelölni.

Mit jelent a következő hibaüzenet: TAJ szám ellenőrző kódja nem megfelelő?

A TAJ szám kilenc számjegyből álló szám, melyből az utolsó, azaz kilencedik számjegy ellenőrző kód, amelyet az előző nyolc számjegyből képeznek. A KENYSZI rendszere a berögzített TAJ számnál ellenőrzi azt, hogy ennek a képzési algoritmusnak megfelel-e a számsor, ha nem, akkor írja ki a fenti üzenetet, segítve ezzel azt, hogy ebben az esetben szükséges újra megkérni az ellátottól a TAJ számot, mert nem a megfelelővel rendelkezünk.

Probléma-e ha a Családsegítő Szolgálatnál és a Gyermekjóléti Központnál is szerepel ugyanaz az ügyfél?

Nem probléma, mindkét esetben rögzíteni szükséges, ha nem vonatkozik rájuk az alábbi mentesség, miszerint nem kell vezetni napi nyilvántartást akkor, ha a – családsegítés esetében, amennyiben a külön jogszabályban meghatározott szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel lezárható – gyermekjóléti szolgáltatás esetén, ha

a gyermekjóléti szolgáltatás nyújtása az első találkozást követően tett intézkedéssel lezárható.

Van olyan személy, akinek beutaló határozata van, de megállapodást is kötött vele az intézmény. Ebben az esetben a megállapodás adatait kell beírni a migrációs táblázatba?

Igen, a migrációs excel táblába ebben az esetben a megállapodást kell felvinni, ugyanígy kell eljárni akkor, ha egyenként kézzel történik a megállapodások berögzítése. (Megjegyzés: szociális területen jellemzően előfordul ilyen a 2000-es év előtt tartós bentlakásos ellátást igénybe vevők esetében).

Ha az intézményben lakó személy a beköltözését követően lesz demens ellátott, akkor tudjuk majd az adatokat módosítani, vagy új ellátottként kell majd ismételten felvinni a rendszerbe?

Van lehetőség arra, hogy a megállapodás módosításra kerüljön úgy, hogy a normatíva összegét meghatározó további bontást az adott ellátásnál módosíthatjuk. Pl. idősek otthona berögzíti az ellátottat átlagos férőhelyre. Ennek kiválasztása a megállapodás időtartama alatt megjelenő „Szolgáltató tevékenység típusa” felirat melletti mezők lenyitásával lehetséges. Amennyiben a megállapodás időtartama alatt a megfelelő dokumentumok birtokában a normatíva lehívás szempontjából demens férőhelyre szükséges átsorolni az ellátottat, akkor a megállapodás módosítás funkcióval, a lenyíló mező alatt kiválasztható a demens ellátás. A módosítás végleges mentését a rendszer naplózza.

Ha valakit nem látunk majd el, mert 60 napon belül nem tudta beszerezni a TAJ kártyáját, akkor mikor vehetjük fel a rendszerbe legközelebb?

A TAJ szám hiánya csak a szociális ellátások esetében jár a finanszírozás megvonásával a 60. napot követően. Ennek megfelelően az igénybevételi naplóban a 61. napon a TAJ szám nélküli ellátott már nem fog megjelenni a többi ellátott mellett, azaz igénybevételt nem lehet rá rögzíteni. Ugyanaz az intézmény ugyanarra az ellátásra még egyszer TAJ szám nélkül nem fogja tudni felvinni az ellátottat, tehát szükséges lesz beszerezni a TAJ számot az ellátás igénybe vételéhez.

Igénybevételi naplóra vonatkozó kérdéskör

A napi jelentést csak egyszer lehet megtenni az adott napot követő 24 óráig, vagy ezen időn belül tetszés szerinti alkalommal lehet módosítást tenni?

A 2012. február 27-én lezárt GYIK-ban már nagy vonalakban megválaszolásra került a kérdés, annak további részletei: A napi rögzítés során tetszőleges számban lehet módosítani a felvitt adatokat egészen a határidő lejártáig, azaz 24 óráig. Ekkor a rendszer automatikusan lezárja a rögzítést. Így lehetőség van arra is, hogy olyan ellátásoknál, ahol az adott típusnál ugyanarra a napra több adatszolgáltató jogosult jelenteni, akkor ők egyenként, egymástól függetlenül a hozzájuk tartozó ellátottakra bejelölik az igénybevételt (pl. házi segítségnyújtásnál 3 adatszolgáltató a saját ellátottait külön-külön rögzíti a rendszerben ugyanazon a napon, ugyanazon a felületen). Ilyenkor megkönnyítheti a munkát az, hogy a még nem végleges adatoknál a kérdőjel ikont használjuk, és a végleges adatokat jelöljük csak a pipa vagy az x ikonnal.

Hogyan kell a napi jelentést megtennem, ha ugyanazon ellátott a heti 5 napos nyitvatartási idő alatt az idősek klubját veszi igénybe, a hét végén pedig szociális étkeztetésben részesül?

Mindenképp két megállapodással kell rendelkeznie ebben az esetben az ellátottnak, külön az idősek nappali ellátására és külön a szociális étkeztetésre (megjegyzés: más nappali ellátásoknál ez nem lehetséges!). Ebben az esetben az igénybevételt mindkét ellátásnál csak azokon a napokon kell berögzíteni, amikor valóban igénybe vette az ellátott az adott szolgáltatást. A kérdésben felvetett példa esetén, ha valóban hétfőtől péntekig igénybe

vette a klubot, akkor arra az 5 napra rögzítem az igénybevételt, ha az étkeztetést pedig mind a 7 napon igénybe vette, akkor minden napra, de ha csak hétvégén vette igénybe, akkor pedig 2 napra kell rögzíteni.

Tartós bentlakásos idők otthonából aznap délután kórházba kerül fekvőbetegként az ellátott. A napi jelentésben melyik szolgáltató rögzíti az ellátottat, érvényesül az, hogy ki a gyorsabb a normatíva miatt?

Tekintettel arra, hogy az időskorúak ápoló-gondozó otthona normatív állami finanszírozása a szolgáltatást igénybevevőkkel kötött megállapodások alapján – nem pedig a napi jelenlét alapján – történik, az adott ellátott napi rögzítése a megállapodás megszűnésének napjáig szükséges. Az igénybevevő egészségügyi intézményben történő ellátása nem zárja ki a normatív finanszírozásra jogosultságot.

Mi történik akkor, ha a kórház későn jelez a bentlakásos intézménynek halálozás esetén? Visszamenőlegesen be lehet írni majd az intézményi jogviszony megszűnését? Ráadásul ebben az esetben a napi jelentés sem lesz pontos a jelentési időpontban.

Visszamenőlegesen lehet módosítani a megállapodás megszűnését, valamint önrevízió keretében lehet javítani a korábban rögzített napi jelentést is.

Statisztikához vagy egyéb okból vissza tudjuk-e keresni, hogy az ügyfélnek dátum szerint mikor nyújtottuk a szolgáltatást?

Igen. A rendszer folyamatos fejlesztés alatt áll, a vezetői és egyéb lekérdezések érdekében riport funkciók kialakítására is sor kerül, amikor a berögzített adatokról kimutatások kérhetők le az adott szervezeten belül.

Pontosan mit jelent a pipa a nappali ellátásnál? Azt, hogy megállapodása van vagy azt, hogy aznap bent volt-e nálunk?

A pipa a finanszírozási rendszerhez igazodik, ennek alapján a nappali ellátásnál akkor kell pipával jóváhagyni az igénybevételt, ha aznap gondozás történt, azaz ténylegesen igénybe vette a szolgáltatást. Ez független a megállapodásától. Tájékoztatásul az alábbiakban felsoroljuk azokat az ellátásokat, amelyeknél a pipa a fentiekhez hasonlóan a gondozás aznapi tényleges igénybe vételét jelenti (**napi jelenlét alapján történik a finanszírozás**):

- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Időskorúak nappali intézménye
- Fogyatékos személyek nappali intézménye
- Demens személyek nappali intézménye
- Hajléktalan személyek nappali intézménye (az engedélyezett férőhelyszám 1,5x vehető figyelembe)
- Bölcsőde
- Családi napközi
- Hajléktalanok átmeneti szállása

A fentiektől eltérően vannak olyan ellátások, ahol a finanszírozás nem napi jelenlét, hanem **megállapodás alapján** történik, ebben az esetben a pipa a megkötött megállapodást jelenti. Ezek az ellátások a következők:

- Pszichiátriai betegek nappali intézményi ellátása
- Szenvedélybetegek nappali intézményi ellátása
- Fogyatékos személyek otthona
- Fogyatékos személyek ápoló-gondozó lakóotthona
- Fogyatékos személyek rehabilitációs lakóotthona
- Fogyatékos személyek gondozóháza

Pszichiátriai betegek otthona
Pszichiátriai betegek rehabilitációs intézménye
Pszichiátriai betegek lakóotthona
Pszichiátriai betegek átmeneti intézménye
Szenvedélybetegek otthona
Szenvedélybetegek rehabilitációs intézménye
Szenvedélybetegek lakóotthona
Szenvedélybetegek átmeneti intézménye
Demens betegek bentlakásos intézményi ellátása
Időskorúak ápoló-gondozó otthona
Időskorúak gondozóháza
Emelt színvonalú bentlakásos ellátás
Hajléktalanok ápoló-gondozó otthona
Hajléktalanok ápoló-gondozó otthona
Hajléktalanok rehabilitációs intézménye
Gyermekotthon
Családok átmeneti otthona
Gyermekek átmeneti otthona
Helyettes szülő
Különleges gyermekotthon
Speciális gyermekotthon
Nevelőszülő
Különleges nevelőszülő
Speciális nevelőszülő
Lakásotthon
Speciális lakásotthon
Különleges lakásotthon
Utógondozó otthon
Lakhatást nyújtó külső férőhely

Emellett a fenti felsorolásból kimaradt ellátások speciális finanszírozás alá esnek, azaz:
Férőhely finanszírozás:

Hajléktalanok éjjeli menedékhelye
Hajléktalanok éjjeli menedékhelye időszakos férőhely
Hajléktalanok átmeneti szállása időszakos férőhely

Feladatmutató szerinti finanszírozás:

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
Támogató szolgáltatás
Pszichiátriai betegek részére nyújtott közösségi ellátás
Szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi ellátás

Egyéb finanszírozási mód (lakosságszám szintű, szolgálatonkénti):

Családsegítő szolgáltatás
Gyermekjóléti szolgáltatás

- Gyermekjóléti központ (kapcsolattartási ügyelet)

Egyéb kérdések

A megyei intézményfenntartó központok ellátottai esetében is kell jelenteni az igénybevevői nyilvántartásban?

Igen, a megyei intézményfenntartó központoknak is kell rögzíteniük az igénybevevői nyilvántartásban, melynek alapja a 2012. február 29-én kiadott Magyar Közlöny, azon belül a 21/2012. (II.29.) Korm. rendelet az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról. A 30. § alapján:

„ A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és

országos nyilvántartásáról szóló 226/2006. (XI. 20.) Korm. rendelet 13/B. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

(1) Az igénybevevői nyilvántartásba történő adatszolgáltatási kötelezettség – a (2) bekezdésben foglalt kivételekkel – a minisztérium által fenntartott engedélyesre, a megyei fenntartó által fenntartott engedélyesre, továbbá arra az engedélyesre terjed ki, amely bármely általa nyújtott szolgáltatás után az adott időpontban normatív állami hozzájárulásban vagy a támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről szóló 191/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet szerinti finanszírozásban részesül”. „

A KENYSZI rendszerrel kapcsolatban észrevételeiket az alábbi elérhetőségeken tehetik meg:

Forrás:

[Gyakran Ismételt Kérdések 2012. február 28.](#)

[Gyakran Ismételt Kérdések 2012. március 06.](#)

[Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal Szociális Ágazati Portál](#)

Szerk.: [Erdős Zsuzsanna](#) csoportvezető, Módszertani Csoport, SzocioNet DDRMH SZK Gesztorszervezet

~~~~~

ALAPSZOLGÁLTATÁSI ROVAT

Szakmai ajánlások és iránymutatások jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és házi segítségnyújtás kapcsán

A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal által közzétett tájékoztató anyagot hírlevelünkben szó szerint közöljük.

„A Nemzeti Erőforrás Minisztérium Szociális és Gyermekejóléti Szolgáltatások Főosztályával folytatott egyeztetést követően jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és házi segítségnyújtás vonatkozásában alábbi összegző szakmai ajánlást és iránymutatást tesszük közzé a szakmai munka támogatása és segítése érdekében.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

I) **Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ellátása esetében az elszámolás során mi számít készüléknek, a nyomógomb vagy beltéri egység?**

Mobiltelefonnal történő szolgáltatás nyújtás esetén ez a probléma nem releváns, azonban a két részből álló készülék esetén már realizálódhat ez a kérdés.

Kiindulópont az, hogy két ellátotról van szó, ami két finanszírozást jelöl. A korábbi normatív finanszírozás esetén az igényléskor és elszámoláskor az egy lakásban élő ellátottak esetében csak egy normatívát lehetett elszámolni, mivel a kihelyezett készülék képezte az elszámolás alapját. A pályázati úton történő finanszírozás esetén is ugyanez a helyzet, tekintettel arra, hogy a kihelyezett készülék képezi az elszámolás alapját. Ugyanakkor köztes megoldásként az is elfogadható, hogy amennyiben két különböző jeladóról indítható a segítségkérés, akkor függetlenül az egyéb berendezésektől két ellátottnak és két berendezésnek minősüljön az elszámolás során. Tekintettel arra, hogy a működési engedély és a befogadott készülékszám limitált, ezért ez az NRSZH felé többlettámogatási igényt nem generál.

II) **Kétszemélyes háztartás vonatkozásában hány készülék biztosítása szükséges, illetve elegendőnek tekinthető-e, ha csak nyakba akasztható/csuklóra rögzíthető nyomógombból helyeznek ki kettő darabot, vagy készülékből is kettő kell?**

Közvetlenül a gondozottnál lévő készüléket tekintve-amelyről indíthatja a segítségkérést-kettő darab megléte szükséges. A további berendezések szolgáltató függők, de általában elegendő egy, mivel azt is tudják kezelni a készülékek, hogy két jeladóról fogadnak jelzéseket. Ugyanakkor fennállhat olyan eset is, hogy a diszpécser személy szerint szeretné beazonosítani a jelzés küldőt és nem csak a lakást. Ilyenkor két berendezés megléte is szükséges lehet, azonban mindez a használt műszaki rendszer kérdése.

III) **Azon esetekben, amikor mindkét ellátott jogosult készülékre, de csak egyet szereltek fel a lakásban, akkor a megállapodások megkötése hogyan történhet?**

Amennyiben a szolgáltatást mindkét ellátottnak nyújtják – tehát ők egymástól függetlenül, a náluk lévő jeladóról segítséget kérnek – szükséges a megállapodások megkötése.

IV) **Amikor mindkét ellátottal kötöttek megállapodást, de csak egy készüléket szereltek fel, akkor lehetséges-e mindkét ellátott részére számla kiállítása, vagy csak az egyikőjük részére?**

Számlázni mindkét ellátottnak lehet. A finanszírozásra történő jogosultság (a kihelyezett

jelzőkészülék) itt elválik a szolgáltatás biztosításától. Ebben az esetben a térítési díjat adott időszakra fizetettek száma meghaladhatja a finanszírozottak számát.

- V) **Van olyan technikai háttérrel biztosító szolgáltató, aki tud biztosítani egy beltériegységhez két nyomógombot, viszont ezért térítési díjat kér. Át lehet-e hárítani ezt a térítési díjat az ellátottakra, főleg azon esetekben, amikor térítésmentesen biztosítják a szolgáltatást?**

Ez a szakmai szolgáltató (fenntartó, intézmény) költsége, amit a technikai szolgáltató az intézmény irányában és nem az ellátott felé érvényesíthet. Az ellátott ugyanis a térítési díjon kívül nem fizethet többet és az is csak a működési engedéllyel rendelkező szakmai szolgáltatóknak. Abban az esetben, ha a kérdéses rászorult nem befogadott (finanszírozott) készüléket kap, de a működési engedély lehetővé teszi az ezen felüli szolgáltatásnyújtást, akkor ebben az esetben (ezekre a készülékekre) más intézményi térítési díj képezhető. Az így megnövekedett többletköltség-amennyiben az ellátott jövedelmi helyzete engedi -érvényesíthető, ha csak és kizárólag térítési díj formájában, annak részeként és megállapítási szabályai szerint történik.

Házi Segítségnyújtás

- I) **Házi segítségnyújtás esetén a gondozási szükséglet vizsgálatának elvégzésének, az Szt.-ben meghatározott szakértő személye igényelne pontosítást. Az Szt. 63. § (4) bekezdése alapján „Házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő végzi el az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát.”**

A szolgáltatás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet, melyet főszabály szerint az intézményvezető végez el a kérelemben foglaltak alapján. Intézményvezető hiányában a jegyző kér fel szakértőt a vizsgálat lefolytatására. Az intézményvezető, illetve a jegyző által felkért szakértő állapítja meg a gondozási szükséglet mértékét. a gondozási szükségletről igazolást kell kiállítani, melynek nincs időbeli érvényessége.

II) Hogyan definiálhatóak a szakértőre vonatkozó főbb irányelvek?

Főszabály szerint a gondozási szükséglet vizsgálatát a szolgáltató, intézmény vezetője végzi. Amennyiben az önkormányzat vagy társulás a házi segítségnyújtást szakfeladatként nyújtja, akkor a szolgáltatást igénylő személy lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője a személyes gondoskodásban közreműködő szakképzett szociális gondozót vagy vezető gondozót kéri fel szakértőnek. A házi segítségnyújtás munkaköreihez szükséges képesítési előírásokat az 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet 3. számú mellékletének 3. pontja tartalmazza. A gondozási szükséglet vizsgálatáért a szolgáltatást igénylő személytől és vagy törvényes képviselőjétől nem kérhető térítési díj.

Felhívjuk a Fenntartók, Szolgáltatók figyelmét, hogy az ismertető nem tekinthető a joggyakorlat alakítására, vagy egyedi ügy eldöntésére alkalmas normatív aktusnak, jelen tájékoztató kizárólag a jogszabályok tartalmára vonatkozó tájékoztatásként értelmezendő. Bízunk abban, hogy jelen tájékoztató közzétételével segíthetjük szakmai munkájukat!”

Budapest, 2012. március „ „

Forrás: [Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal Szociális Főosztály](#)

Szerk.: [Erdős Zsuzsanna](#) csoportvezető, Módszertani Csoport, SzocioNet DDRMHSZK Gesztorszervezete

.....

SZAKOSÍTOTT ELLÁTÁS ROVAT

Az aktív idősödés és a nemzedékek
közötti szolidaritás európai éve 2012

Az aktív idősödés és a nemzedékek közötti szolidaritás európai éve 2012

2012-es európai kampányév témája az aktív idősödés és nemzedékek közötti szolidaritás, valamint a demográfiai idősödés kérdései. Ez alapján látott napvilágot a napokban az aktív idősödés és a nemzedékek közötti szolidaritás európai évének Magyarországi Programja.

A NEFMI közreadásával rövid tájékoztatót állítottunk össze a programból: Évente átlagosan 2-3 hónappal növekszik a születéskor várható élettartam Európában. 2011. szeptember 14-én zárult le az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az aktív idősödés és a nemzedékek közötti szolidaritás európai évéről (2012) szóló 940/2011/EU határozatának elfogadásával az európai évvel kapcsolatos jogalkotási folyamat. A határozat megadta a keretet az egyes országok programjainak elkészítéséhez.

A célkitűzések, melyek megalapozták a programtervet:

- a születéskor várható élettartam növekedésének elősegítése,
- az egészségben eltöltött évek számának növelése,
- az aktív élet fenntartása,
- az időskori jövedelembiztonság megteremtése,
- a társadalmi integráció erősítése, a különböző szolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális stb.) összehangolása az idősödők és idősek szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételével,
- az idősek digitális írástudatlanságának csökkentése és élethosszig tartó tanulásának támogatása a digitális tananyagok hozzáférhetőségének biztosításával,
- az aktív idősödés feltételeinek erősítése, amely nem csupán a fizikai aktivitást, a munkaerőpiacon maradást jelenti, hanem a társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvételt is,
- az idősödési folyamat „menedzsmentjének” elterjesztése már fiatal korban,
- a társadalmi szemléletváltás az idősödésnek mind a gazdasági, mind a társadalmi megítélését és megélését illetően.

Az európai év magyarországi elektronikus elérhetősége

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium Szociális, Család- és Ifjúságügyi Államtitkársága e célból már 2011 augusztusában létrehozott egy funkcionális e-mail címet aktividosodes2012@nefmi.gov.hu, amelyen keresztül várja az érdeklődők jelentkezését és észrevételeit az európai év kapcsán.

Az Európai Év logója

**Az aktív idősödés és a nemzedékek
közötti szolidaritás európai éve 2012**

A logó használatát, egy eseménynek a tematikus évhez kapcsolódó rendezvényként való elismertségét előzetesen szükséges szabályozni annak érdekében, hogy az európai évhez kapcsolódó események tartalmát és alakulását könnyebben nyomon lehessen követni. A kezdeményezéshez egyszerű feltételek teljesítése esetén, együttműködési megállapodás megkötésével lehet csatlakozni. Az együttműködési megállapodást kormányzati részről a NEFMI köti meg.

Az európai évhez kapcsolódó kezdeményezések

- Nyitókonferencia 2012. március 5-én a Nemzeti Erőforrás Minisztériumban mintegy 100 fő részvételével.

- Kor-Társ Idősügyi Program Pályázat, mely januárban került kiírásra. Kulturális, oktatási, egészségügyi és sportprogramok megvalósítását támogatták. Több. Mint 800 pályázat érkezett, az eredményhirdetés áprilisban várható.

- „Életút” Pályázat szintén januárban került meghirdetésre a 60 év feletti generáció számára adott lehetőséget a személyes életút bemutatására akár unoka vagy fiatal által interjú formájában való közreadásban.

- Nemzedékek Napja - április 28-29.: A nap megünneplésére nagyszabású szabadtéri rendezvény keretében történik a Millenáris Parkban.

- Nemzedékek@iskolák progra: Az április 23-ai héten 50 év feletti állami vezetők látogatnak el iskolákba, órát tartva a diákok számára. A szervezést a NEFMI és az érintett iskolák közösen végzik.

- A 81/2009. (X.6.) OGY határozat alapján az Idősügyi Nemzeti Stratégia nem szűkíti le az idősügyet csak szociális és egészségügyi vonatkozásokra, hanem teljesebb szemléletben az egészséges életmód, sport területére is utal. Az alábbi alprogramokat tartalmazza a hazai programterv:

a) Szemléletváltás az időskort illetően: az időskor értékes, aktív életszakasz

- „Tízezer Lépés” Program: Célja, hogy a résztvevő szervezetek minden évben legalább 20 alkalommal rendezzenek gyalogló eseményt a tagjaiknak, ezzel ösztönözve őket a rendszeres testmozgásra. Az Országos Egészségfejlesztési Intézet együttműködésével nyugdíjas életmód-tanácsadás is kapcsolódik a programhoz.

- Országos Botos Gyaloglás Program (Nordic Walking): 2008-ban hirdette meg a sportért felelős minisztérium, majd 2009-ben több tízezer magyar lakos ismerkedhetett meg aktívan az „északi gyaloglással”, 70%-uk 50 év feletti volt.

b) Az egészségügyi ellátórendszer idősbaráttá tétele

- Lelki Egészség Országos Program (LEGOP) keretében az idősellátás és a rehabilitáció területén komplex, integrált rendszer kialakítását célozzák meg: alkalmoszerű (opportunistikus) szűrések; szervezett, célzott népegészségügyi szűrések, daganatos halálozás mérséklésére népegészségügyi szűrővizsgálat: (a 45-65 év közötti nők kétévenként végzett emlőszűrése lágyszűrővizsgálattal (mammográfia), a 25-65 közötti nők egyszeri negatív szűrővizsgálata után 3 évenként megismételt, sejtvizsgálatot (citológia) is alkalmazó nőgyógyászati szűrővizsgálata, az 50-70 év közötti férfiak és nők kétévenkénti szűrővizsgálata a székletbeli rejtett vér laboratóriumi (immunkémiai) kimutatása útján.)

- Az egészségügyi ellátórendszer idősbaráttá tétele

c) *Az idősek bevonása a helyi közösségek életébe, az egészségfejlesztés különböző formáinak megteremtése (intézmények, programok, tanulási lehetőségek): Ún. Egészség Koalíciók megalakításának ösztönzése: A kistérségi, helyi színtereken létrehozandó – multiszektoriális és multidiszciplináris – munkabizottságok átfogó*

célja a szakmai együttműködés erősítése az egészségfejlesztés érdekében, a regionális és kistérségi közösségi egészségtervek megvalósításának segítése és folyamatos monitorozása révén.

- Foglalkoztatás

2011 májusától két TÁMOP program (TÁMOP 1.1.2. és TÁMOP 1.1.4) keretein belül a Nemzetgazdasági Minisztérium kiemelt támogatást biztosít a munkaerő-piaci hátránnyal küzdő munkavállalóknak, köztük kiemelten az 50 év felettieknek. A TÁMOP 1.1.2 kiemelt projekt a konvergencia régiókra, a TÁMOP 1.1.4 projekt a Közép-Magyarországi régióra terjed ki. A TÁMOP 1.1.2 kiemelt projektként történő indításáról, majd a program keretemeléséről a 2011-13. évi TÁMOP akciótervek módosításával a Kormány döntött. A TÁMOP 1.1.2. program akciótervi emelt kerete 86 Mrd Ft. A projekt célja az álláskereső és inaktív emberek munkaerő-piacra történő beilleszkedésének elősegítése a munkáltatóknak és a leendő munkavállalóknak nyújtott támogatásokon keresztül. A projekteknek hat célcsoportja van: az alacsony iskolai végzettségűek vagy elavult szakképesítéssel rendelkezők, a pályakezdők, a gyed/gyes után visszatérők, a bérpótló juttatásban részesülők, a tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek és az ötven év felettiak. Közülük is kiemelten kezeli a projekt az ötven év felettiak csoportját, akik javára speciális, a munkáltatókat foglalkoztatásra ösztönző támogatási konstrukciót dolgoztak ki: Ha egy munkáltató ötven éven felül szeretne a szakmájában, vagy betanított, segédmunkásként foglalkoztatni, akkor egy éves időtartamban támogatást nyújtanak. Az első négy hónapban vállalják a munkabér és járulécai 100 százalékos megtérítését, maximum a minimálbér kétszerese és annak járulécai erejéig. A második négy hónapban a munkabért és járulékait legfeljebb ötven százalékos mértékben, maximum a minimálbér kétszerese és annak járulécai erejéig vállalják át. Az utolsó négy hónapban a munkaadókat terhelő járulékokat lehet támogatni.

- Önkéntesség

A 2011-es európai év munkájához kapcsolódva elkészült a Nemzeti Önkéntességi Stratégia, amelynek egyik célcsoportja az idősek. A stratégia keretében adatgyűjtésre és elemzésekre kerül sor.

- Oktatásirányítás, infokommunikációs fejlődés, közművelődés

A TÁMOP 3.2.1-11/A1 Közoktatási intézmények szerepbővítése, újszerű intézményi együttműködések kialakítása (tanulást segítő támogató formák bevezetése) pályázat – Szociális és állampolgári kompetencia pályázat, TÁRS Program: TÁRS programban 2011-ben 148 támogatást nyert győztes pályázó szervezet valósíthatta meg közösségi szolgálatát 30 órás időkeretben más szociális, oktatási, illetve egészségügyi intézményekkel együttműködve. Az új pályázat a projektek folytatását célozza meg. A 15-23 éves korosztály a közösségi szolgálat révén tapasztalatot nyerhet az önkéntes tevékenységről. A kiírásra kerülő program alkalmas a generációk közti kölcsönösségen alapuló kapcsolat fejlesztésére, kialakítására, összhangban a 2012-es uniós év célkitűzéseivel.

- A közművelődés, a muzeális intézmények, a könyvtárak és a kulturális intézmények lehetőségei, valamint az épített örökség szerepe az aktív időskor és nemzedékek közötti szolidaritás növelésének érdekében.

PI: Az idősek ingyenesen vehetik igénybe a könyvtári alapszolgáltatásokat, a 70 éven felülieknek beiratkozási díjat sem kell fizetniük. A 62 év felettiak 50 %-os kedvezménnyel látogathatják a muzeális intézmények állandó és időszakos kiállításait, a 70 év felettiak pedig ingyenesen. A Múzeumi Majálison, a Múzeumok Éjszakája rendezvénysorozatban kifejezetten az időskorúak, nagyszülők számára kialakított programokat is terveznek.

PI: A digitális írni-olvasni tudás képességeinek elsajátítására az eMagyarország pontokon nyílik lehetőség: Jelenleg 1791 regisztrált eMagyarország pont működik. Az országban 20 helyszínen, közösségi központokban egész évben folyamatosan zajlanak a „Kattints rá, Nagy!” programok.

- Vidékfejlesztés

2009-ben került meghirdetésre az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program III. tengelye horizontális programjai keretében az Integrált Községi Szolgáltató Terek (IKSZT) létrehozása, amely a helyi igényeken, szükségleteken alapuló komplex szolgáltatásokat biztosítják az egyébként szolgáltatáshiányos településeken. A támogatott program része, hogy speciálisan idősek számára közösségi és szabadidős programokat szervezzenek, valósítsanak meg. A 635 nyertes IKSZT címbirtokos vállalásai alapján valósítja meg éves programját. A programokon túl további kötelezettsége az IKSZT címbirtokosnak a közösségi internet hozzáférés biztosítása, amely az idősek számára is lehetőséget ad annak igénybevételére.

- Szociális szolgáltatások

Együttműködés az idős emberek szociális szolgáltatóival: A nemzedékek közötti szolidaritás európai éve megerősíti ezen tevékenységüket és javaslataikkal, tapasztalataikkal segíthetik az évhez kapcsolódó programok kidolgozását és végrehajtását.

Módszertani fejlesztés idősgondozásban dolgozó szakemberek számára:

A szolgáltatók körében az idősek aktivizálását elősegítő szakmai tudások fejlesztése, mely bekerülhet a továbbképzési rendszerbe is, szélesebb szakmafejlesztési folyamat részeként.

Családpolitika: A 2012. évben kiírásra kerülő családpolitikai pályázat az idősekre fókuszál majd elsősorban civil és egyházi programok támogatása révén.

Idősebbek rekreációja: A 60. életévét betöltött, nyugellátásban részesülő személyek a pihenésükhöz, rekreációjukhoz a Nemzeti Üdülési Alapítványtól igényelhettek támogatást. A támogatási keretösszeg 500 millió Ft. A támogatás 40.000 Ft értékű üdülési szolgáltatást jelent 10.000 Ft önrész megfizetése mellett. A döntésnél előnyt jelentett, ha az igénylő havi nyugellátása a 85.000 Ft-ot nem haladta meg.

A Program függelékének közreadása

Magyarországi eseménynaptár

Hónap	Program
január	- az EU év programjainak meghirdetése (sajtónyilvánosság) - a „Kor-Társ” pályázat és az „Életút” pályázat sajtótájékoztatója
március	- a Nemzeti Koordináló Testület megalakítása - „Vegyen részt Ön is” nyitókonferencia - az idősellátó intézményeket és idősszervezeteket tájékoztató előadássorozat - a „Kor-Társ” pályázat eredményhirdetése - Konferencia az aktív idősödésről a KSH-ban - az Idősbarát Önkormányzat Díj pályázat kiírása
április	- az idősellátó intézményeket és az idősszervezeteket tájékoztató előadássorozat - Nemzedékek@iskolák program - szabadtéri rendezvény (április 29., Generációk közötti szolidaritás európai napja) - az „Életút” pályázat eredményhirdetés
május	- a „Tízezer Lépés” Program indulása - az Országos Botos Gyaloglás Program
június	- az Idősbarát Önkormányzat Díj pályázat beadási határidejének lezárulása
szeptember	- az Idősbarát Önkormányzat Díj átadása - a Kulturális Örökség Napjai
október	- az Idősek Világnapjának megünneplése
november	- a Szociális Munka Napjának megünneplése
december	- gyermekek karácsonyi programjai idősek otthonában

Magyarországi kezdeményezések

	Az esemény elnevezése	Az esemény rövid leírása	Megjegyzés
Általános és folyamatos programok			
Sport			
1.	„Tízezer lépés” program	Gyalogló események rendezése a résztvevő szervezetek tagjainak, ezzel ösztönözve őket a rendszeres testmozgásra.	A program megvalósítása folyamatos 2012-ben kb. 20 esemény várható.
2.	Botos Gyaloglás Program	A program célja az eszközök igénybevételel történő gyaloglás népszerűségét felhasználva ösztönözni az idősödő embereket a rendszeres testmozgásra.	A program megvalósítása folyamatos.
Egészségügy			
3.	Lelki Egészség Országos Program (LEGOP)	Az idősellátás és a rehabilitáció területén olyan komplex, integrált rendszer kialakítása, amely egyenlő hozzáférésű, megfelelő kapacitású, költséghatékony és a rehabilitációs hálózat esetében a fogyatékoság, a funkciócsökkenés okozta szükségleteket, illetve az idősellátás során a változó életkori profilok mellett a különleges életkori igényeket is képes kielégíteni.	A program megvalósítása folyamatos.
4.	Alkalmoszerű (opportunistikus) szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrések	A rendszeres háziiorvosi ellenőrzés, vizsgálat (vérnyomás, vércukor, koleszterin), a védőoltások adása (influenza ellen), illetve a népegészségügyi célú szűrővizsgálatokon (emlő-, méhnyak-, vastagbélvizsgálat) való részvétel nagyban hozzájárul az elsődleges és másodlagos megelőzéshez, az egészség megőrzéséhez:	
		- a 45-65 év közötti nők kétvétenként végzett emlőszűrése - a 25-65 közötti nők egyszeri negatív szűrővizsgálata után 3 évenként megismételt, sejtvizsgálatot (citológia) is alkalmazó nőgyógyászati szűrővizsgálata, - az 50-70 év közötti férfiak és nők kétvétenkénti szűrővizsgálata a székletbeli rejtett vér laboratóriumi (immunkémiai) kimutatása útján.	Folyamatos a programmegvalósítás, amelyben 2012-ben az idős és hátrányos helyzetű célcsoportok számára az eddigieknél nagyobb hangsúlyt fektetünk a kommunikációra, a személyes meghívásra a magasabb részvétel érdekében.
		A védőnők az idősödő és idős korosztályok számára is ellátnak életmód-tanácsadással, egészségfejlesztő közösségi programokkal, szűrővizsgálatokkal kapcsolatos szervezési, kommunikációs és megvalósítási feladatokat.	A program megvalósítása folyamatos.
5.		A Geriátria oktatásának kiterjesztése , általánossá tétele az ápolói szakképzés rendszerében.	A programelem megvalósítása a szakképzési rendszer átalakításának elfogadásával 2012-ben megkezdődik.
6.	Praxis Program a háziiorvosi ellátás megerősítése érdekében	Az Országos Alapellátási Intézet programjának célja a felnőtt és vegyes körzetekben a háziiorvosi alapellátás biztosítása az egyéb szempontok szerint hátrányosnak minősülő térségekben is. A program eredményeként javul az idős korosztályok szempontjából is kiemelten fontos háziiorvosi alapellátás hozzáférhetősége.	A program megvalósítása folyamatos. A 2006-ban indult program hatására 2010-ben megállt a betöltetlen körzetek számának az emelkedése.
7.	Praxiskezelő Program	A végrehajtására elkülönített költségvetési forrást biztosít a kormányzat. Lehetőséget biztosít az idős, nyugdíjba vonuló háziiorvosoknak a praxis átadására, és a fiatal, belépő orvosoknak a praxis átvételére. Az egészségügyi ellátórendszerben ez az egyik jó példa a nemzedékek közötti együttműködés elősegítésére.	A rendszer fenntartható működésének kidolgozása folyamatban van.

8.	A fekvőbeteg ellátás struktúrájának átalakítása	Az aktív és a krónikus kórházi kapacitások arányának krónikus és rehabilitációs egészségügyi szolgáltatások irányába történő eltolása, amely jobb színvonalú betegellátást tesz lehetővé az idős korosztályok számára.	A program megvalósítása folyamatos.
9.	Az otthonápolási program megerősítése	A struktúraátalakítás keretében az otthonápolás megerősítését, kapacitásának bővítését tervezi az egészségügyi ágazat, amely az idős betegek számára is az eddiginél jobb hozzáférést fog biztosítani.	A program megvalósítása folyamatos.
10.	Egészség Koalíciók megalakításának ösztönzése	A kistérségi, helyi szintereken létrehozandó, multiszektoriális és multidiszciplináris munkabizottságok átfogó célja a szakmai együttműködés erősítése az egészségfejlesztés érdekében, valamint az egészség szempontjainak érvényesítésére a különböző szintereken, a regionális és kistérségi közösségi egészségtervek megvalósításának segítése és folyamatos monitorozása révén.	A program megvalósítása folyamatos.
11.	Az egészségügyi ágazat kommunikációja a szakmai-, beteg- és civil szervezetek, intézmények felé az aktív idősödés és nemzedékek közötti szolidaritás európai év (2012) célkitűzései és hazai programjainak támogatására.	Az ágazatvezetés partnerségre kéri fel az együttműködő szervezeteket, intézményeket és az egész magyar társadalmat annak érdekében, hogy mindenki a maga területén találjon a programhoz csatlakozó tevékenységet.	A program megvalósítása folyamatos.
12.	Az Európa 2020 Stratégia keretében az aktív és egészséges idősödés – Európai Innovációs Partnerség	A kísérleti kezdeményezés fő célja az egészségben megélhető életévek átlagosan 2 évvel történő növelése 2020-ig.	Az irányító csoport hazai részvétellel 2011. november 7-én elfogadta a Stratégiai Végrehajtási Tervet. A megvalósítás három tematikus munkacsoportban magyarországi szakemberek részvételével zajlik.
Foglalkoztatás			
13.	Támogatás munkaerő-piaci hátránnyal küzdő munkavállalóknak	2011 májusától két országos lefedettségű TÁMOP program keretében kiemelt támogatás biztosítható a munkaerő-piaci hátránnyal küzdő munkavállalóknak.	A TÁMOP projektekből legalább 17 milliárd Ft szolgál erre a célra így országosan mintegy 17.000 ötven év feletti álláskereső juthat munkához.
Esélyegyenlőség			
14.		A Nemzeti Önkéntességi Stratégia kialakítása során az egyik kiemelt célcsoport az ötven év feletti csoportja.	
Oktatásirányítás, infokommunikációs fejlődés			
15.	Közösségi szolgálat, szociális és állampolgári kompetencia pályázat	A pályázat célja, hogy a felnövekvő nemzedékek körében szemléletváltás következzen be a szűkebb és tágabb környezetükhöz, a rászorulókhöz és a közjóhoz fűződő viszonyuk tekintetében. A fiatalok saját élményű tanuláson keresztül kapnak segítséget az aktív állampolgári létre való felkészüléshez.	
Közművelődés			
16.		A közművelődés az eszközeivel, a művelődési házak, könyvtárak és múzeumok révén az idősek szellemi aktivitását segíti elő.	

Vidékfejlesztés			
17.	Integrált Községi Szolgáltató Terek	A támogatott program része, hogy az üzemeltető (támogatott) az üzemeltetési kötelezettség ideje alatt korlátozás- és térítésmentesen közösségi, valamint közművelődési programokat, közösségi internet hozzáférést biztosít. Ennek keretében lehetősége van arra, hogy speciálisan az idősek számára közösségi-, szabadidős programokat szervezzen.	
Idősellátás			
18.	Együttműködés az idős emberek szociális szolgáltatóival	A szociális törvény többféle szolgáltatást tesz elérhetővé idős emberek számára, akik saját otthonukban vagy bentlakásos intézményben élnek. Ezek a szolgáltatók mindig is fontosnak tartották, hogy ellátottaik és a fiatalabb generációk között a kapcsolat fennmaradjon és megerősödjön, amelyet a kampányév megerősít.	
19.	Módszertani fejlesztés idősgondozásban dolgozó szakemberek számára	Módszertani munka keretében megerősítésre kerülnek a szolgáltatók körében az idősek aktivizálását elősegítő szakmai tudások. A tudás-fejlesztés bekerülhet a továbbképzési rendszerbe is, szélesebb szakmafejlesztési folyamat részeként.	
Családpolitika			
20.	Nemzedékek közötti szolidaritás és együttműködés	A családpolitika fókuszában az aktív idősödés témakörében elsősorban a nemzedékek közötti szolidaritás, együttműködés áll. A 2012. évben kiírásra kerülő pályázatban fókuszálnak az idősekre – elsősorban civil és egyházi – programok támogatása révén.	
Konkrét, időponthoz köthető programok			
21.	Színházi Világnap (március 27.)	A világnap alkalmából az ötven év felettiak ingyenesen látogathatják az előadásokat.	A minisztérium mellett az önkormányzatok által fenntartott színházak is bekapcsolódnak az akcióba, amely így országos lefedettségűvé válik.
22.	Egészségügyi Világnap (április 7.)	A világnap fókuszában az idősek egészségügyi problémái és azok megelőzése, az egészséges életmód kérdései kerülnek. Emellett országos ingyenes mobil szűrőkocsival végrehajtott akció szervezhető.	A Magyar Vöröskereszttel együttműködésben.
23.	Nemzedékek@iskolák (április 23-27)	50 év feletti állami vezetők látogatnak el iskolákba, órát tartva a diákok számára	
24.	A generációk közötti szolidaritás európai napja (április 28-29.)	Az európai év nagyszabású szabadtéri rendezvénye.	
25.	Ezer Lámpás Éjszakája (május 25.)	A program az eltűnt gyermekek világnapja köré szerveződik. Az európai év kapcsán alkalmas arra, hogy felhívja a figyelmet az elkóborolt idősek problémájára.	A civil szervezőkkel egyeztetés szükséges.
26.	Pedagógus Nap (június első vasárnapja)	A felnőttoktatás, az andragógia területére hívja fel a figyelmet a Pedagógus Nap. Ez alkalomból az ezen a területen tevékenykedő pedagógusok munkáját lehet elismerni.	
27.	Semmelweis Nap (július 1.)	A területen tevékenykedő szakemberek elismerésével lehet felhívni a figyelmet az európai év céljaira.	
28.	Kulturális Örökség Napjai	Az idősebb korosztályt is aktívvá teszik a KÖN programjai, ezáltal bővül az idősebb korosztályok épített örökséggel kapcsolatos ismerete.	

29.	Idősbarát Önkormányzat díj (szeptember 30.)	Nagyszabású médiaesemény keretében kerülnek átadásra a díjak.	
30.	Idősek Világnapja (október 1.)	Nagyszabású központi rendezvény és országos, diákokat bevonó aktivitás szervezésével figyelemfelkeltő módon lehet az európai év céljait megismertetni.	
31.	Szociális Munka Napja (november 12.)	A területen tevékenykedő szakemberek elismerésével lehet felhívni a figyelmet az európai év céljaira.	
32.	Karácsony (december 25.)	A generációk közötti szolidaritás emblémája, példája, gyermekek karácsonyi programjainak idősek otthonába való szervezése (betlehemes).	

Az Európai Unió országaiban a programévhez kapcsolódóan egy prospektust tették közzé, mely az alábbi honlapról letölthető magyar nyelven is:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=hu&pubId=6483&furtherPubs=yes>

A Központi Statisztikai Hivatal március 28-án lebonyolította az Aktív öregedés című konferenciát, melynek tartalma az alábbi volt:

A konferencia megnyitása: Dr. Vukovich Gabriella, a KSH elnöke, Soltész Miklós, a NEFMI szociális, család- és ifjúságügyért felelős államtitkára,

Előadások:

Asztalosné Zupcsán Erika: Az aktív idősödés európai éve és az ahhoz kapcsolódó feladatok NEFMI szociálpolitikáért felelős helyettes államtitkár

Spéder Zsolt: Az idős kor határa Európában KSH Népeségtudományi Kutatóintézet

Lakatos Miklós: Az időskorúak helyzete az időmérleg adatok tükrében KSH Elnöki főosztály

Huszár Ákos: A szegénység generációk közötti átörökítése KSH Életmód-, foglalkoztatás- és oktatásstatisztikai Főosztály

Józan Péter: A népesség néhány öregkori demográfiai jellemzője KSH Módszertani főosztály

Boros Julianna: Az időskorúak egészségi állapota Magyarországon KSH Népesedési és szociális védelmi statisztikai főosztály

Lakatos Judit: Az idősebb korosztályok munkaerő-piaci jellemzői KSH Életmód-, foglalkoztatás- és oktatásstatisztikai főosztály

Monspart Sarolta: Idősödés a sporttal Idősügyi Tanács

A KSH idősüggyel és a konferenciával kapcsolatosan kötetet fog megjelentetni, melyet az érdeklődők a tervek szerint 2012.augusztusától vásárolhatnak meg.

Pintér Györgyi

módszertani munkatárs

Szerkesztette: *Pintér Györgyi módszertani munkatárs, [Hegyhát Integrált Szociális Intézmény](#)*

.....

HAJLÉKTALAN ELLÁTÁS ROVAT

„Housing first” (először lakhatást) pszichiátriai zavarban szenvedő, régóta menhely-lakó emberek számára

A fordítási munka a Hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának szakmai és módszertani megalapozása (TÁMOP-5.3.2-08/1-2008-0001) kiemelt program keretében készült. Az anyagot hírlevelünkben szó szerint idézzük.

„Housing first” (először lakhatást) pszichiátriai zavarban szenvedő, régóta menhely-lakó emberek számára egy külvárosi vagy vidéki megyében: Négyéves tanulmány a lakhatáshoz való hozzájutásról és a lakhatás megtartásáról (Ana Stefancic, Sam Tsemberis, 2007)

Kivonat – A „Housing first” (először lakhatás) egy olyan hatékony beavatkozási forma, amely megszünteti és megelőzi a hajléktalanságot súlyos mentális zavarban és együttesen jelentkező szenvedélybetegségben szenvedő személyeknél. A „Housing first” program, amely állandó, önálló lakhatást biztosít anélkül, hogy ezt absztinenciához és kezeléshez kötné, valamint támogató szolgáltatásokat kínál a felhasználók által vezetett Asszertív Közösségi Kezelőcsoportokon („Assertive Community Treatment teams) keresztül, elhárítja a fő akadályokat a krónikusan hajléktalan szerhasználók lakhatás-szerzése és -megtartása előtt. Ebben a tanulmányban azok a súlyos mentális zavarral diagnosztizált szerhasználók, akik a leghosszabb ideje éltek menhelyeken egy külvárosi vagy vidéki kerületben, random módon vagy az egyik „Housing first” programba, vagy egy hagyományos ellátást kapó kontrollcsoportba kerültek. A „Housing first” programban résztvevők nagyobb arányban jutottak állandó lakhatáshoz, mint a hagyományos ellátást kapó csoport tagjai, és a négy év során mindkét „Housing first” szervezet szerhasználó klienseinek többsége képes volt az állandó, önálló lakhatás megtartására. Az eredmények arra is rámutatnak, hogy a „Housing first” programhoz újonnan csatlakozó szolgáltatóknak tisztában kell lennie, hogy a gyakorlatuk miben tér el a „Housing first” alapvető jellemzőitől, különös tekintettel arra, hogy az alkalmas, szerhasználó klienseket érkezési sorrendben lássák el, és válasszák külön a klinikai kérdéseket a lakói vagy lakhatási felelősségtől. Végezetül, a „Housing first” program sikeres bevezetésének egyéb aspektusait tárgyaljuk.

Bevezetés

A „Housing first” (először lakhatást) olyan hatékony lakhatási és kezelési beavatkozás, amely súlyos mentális zavarral, együttesen jelentkező szenvedélybeteggel és más egészségügyi problémákkal küzdők évek óta fennálló hajléktalanságát képes megszüntetni és megelőzni (Gulcur és mtsai 2003, Tsemberis és mtsai 2004). Noha ez a krónikusan hajléktalan csoport csekély részét teszi ki a hajléktalan populációnak, az idetartozó egyének felelősek az állami menedékhelyek használatának több, mint feléért (Kuhn and Culhane, 1998). Jelentős költséget emészt fel akut kezelésük is, pl. a sürgősségi orvosi, szerfogyasztási és pszichiátriai ellátás, melyeket gyakran a

hajléktalanság átmeneti szüneteltetésére használnak fel (Folson és mtsai 2005, Kuno és mtsai 2000, McNeil és Binder 2005). A „Housing first”, azáltal hogy állandó, önálló lakhatást biztosít számukra az absztinencia és önmaguk kezeltetésének elvárása nélkül, elhárítja a lakhatás útjából a legjelentősebb akadályokat. Mivel rugalmas és átfogó, felhasználók által irányított támogató szolgáltatásokat nyújt, amelyek elősegítik a lakhatás megtartását, a modell megelőzi az újra hajléktalanná válást is.

A szövetségi „Kezdeményezések a Krónikus Hajléktalanság Megszüntetéséért” (Initiatives to End Chronic Homelessness), amelyet az amerikai „Hajléktalanság Szervezetközi Tanácsa” (Interagency Council on Homelessness) indított, azzal, hogy a hátrányos helyzetűek számára nyújtott állandó lakhatásnak és támogató szolgáltatásoknak a fontosságát hangsúlyozza, átfogó szövetségi megközelítést alakított ki a hajléktalanság megszüntetésére. A „Housing first” programok központi elemei ezeknek a kezdeményezéseknek, ahogyan azok a krónikus hajléktalanság megszüntetésére felállított tízéves tervek is, amelyeket több, mint 200 amerikai nagyváros elkészített. Jelen tanulmány a „Housing first” megközelítés hatásosságát elemzi, ahogyan azt két különböző külvárosi vagy vidéki program alkalmazta; a felhasználók lakhatási helyzetének és lakásmegtartási arányának vizsgálatán keresztül. A tanulmány számba veszi a programtól eltérő megközelítéseket is a felhasználók kiválasztásában és elbocsátásában, illetve azok következményeit a kimenetel szempontjából.

A hagyományos lakhatási és kezelési szolgáltatások

A „Housing first” élesen eltér a mentális zavarokban szenvedő emberek számára eddig elérhető lakhatási programoktól, amelyek jellemzően csak azután biztosítanak állandó, önálló lakhatást, miután a felhasználók absztinenssé, mentálisan stabillá és „lakhatási szempontból érette” válnak, azáltal, hogy rövid- és hosszútávú kezeléseken és átmeneti lakhatási megoldásokon mennek keresztül. Az egyik fő oka annak, hogy ezek a személyek krónikusan hajléktalanok, hogy ezek a hagyományos programok nem biztosítanak lakhatást azoknak a felhasználóknak, akik elutasítják a pszichiátriai kezelést, aktívan alkoholt vagy drogot fogyasztanak, vagy akiket korábbi viselkedési problémáik vagy bűnözői múltjuk miatt „lakhatási szempontból éretlen”-nek címkézik (Meschede 2004). Mivel annak megítélése, hogy valaki alkalmas-e arra, hogy lakhatáshoz segítsék azon alapul, hogy az egyén mennyire hajlandó és képes az absztinencia megtartására, a kezeléssel való együttműködésre, illetve a felügyelt, csoportos lakhatáshoz való megfelelő alkalmazkodásra, ezért sok hátrányos helyzetű hajléktalan ember nem tud kilábalni a hajléktalanságból. Azok, akik mégis bejutnak egy-egy lakhatási programba, gyakran újra hajléktalanná válnak, mert visszaesnek, megszegik a program szabályait, vagy az önmeghatározást és önálló lakhatást választják még akkor is, ha ezek miatt újra utcára kerülnek (Hopper 2006, Meschede 2004).

A „Housing first” program

Mivel a „Housing first” program szolgáltatásai összhangban vannak azzal, amit a felhasználók elsődleges igényükként definiálnak, amely a lakhatás megszerzése, a program olyan klienseket is elér, akiket a hagyományos, támogató lakhatást biztosító szolgálatoknak nem sikerül. A „Housing first” programok azonnali hozzáférést kínálnak az állandó, önálló lakhatáshoz, anélkül, hogy kezeléssel való együttműködést, vagy drog és alkohol absztinenciát várnának el. A „Housing first” program célja nemcsak a hajléktalanság megszüntetése, hanem a felhasználók szabad választásának, kigyógyulásának, közösségbe való beilleszkedésének támogatása is. Így a „Housing first” programok elszórt helyszínű, önálló, privát főbérletől bérelt lakásokat biztosítanak. Az ilyen lakhatási felállás tiszteletben tartja a felhasználók választását, hogy önálló lakásra vágnak (Goldfinger és Schutt 1996, Tanzman 1993) és megteremti annak lehetőségét,

hogyan a pszichiátriai zavarral élő személy szinte megkülönböztethetetlen legyen a közösség többi lakójától, amely a kigyógyulás egyik alapvető szempontja (Harding 1978a, b). Ennek érdekében, hogy a közösségbe való illetően beilleszkedés működjön, a program által bérelt lakások mennyisége nem haladja meg épületenként a 15 %-ot. A lakásokat privát főbérlelőktől bérlik. Az önálló lakás azonnali felkínálása rendkívül hatásos eszköz az együttműködés elérésére, és általa a felhasználók megértik, hogy a program fogékony a szükségleteikre és vágyaikra. A felajánlott további szolgáltatások is elsősorban a felhasználók szükségletein alapulnak, és ez alapozza meg a bizalom alapuló, támogató klinikai kapcsolatot is, amely a „Housing first” programnak a lakhatás megtartásában nélkülözhetetlen összetevője.

Noha a közösségi források korlátai befolyásolhatják a „Housing first” programok nyújtotta kezelési és támogatási szolgáltatások intenzitását és kiterjedését, ideális esetben a felhasználók integrált, átfogó támogatásban részesülnek, általában multidiszciplináris Asszertív Közösségi Kezelő (Assertive Community Treatment, ACT) csoportokon keresztül, apró változtatásokkal (Stein és Santos, 1998). Az ACT csoportok nincsenek állandóan a helyszínen, de 24 órában elérhetőek a hét minden napján, és legtöbb szolgáltatásukat a kliens megszokott környezetében nyújtják (pl. lakás, munkahely, lakóhely környezete) időbeli korlátozás nélkül. A felhasználóknak azonban lehetőségük van arra is, hogy a csoport tagjait az irodában keressék fel. A csoportok tagjai között találunk szociális munkásokat, ápolókat, pszichiátereket és a támogatott foglalkoztatás és társ-tanácsadás szakembereit, akik megfelelnek az ACT bizonyítékon alapuló gyakorlat előírásainak (Phillips és mtsai 2001). A csoportok kigyógyulás-orientált megközelítést alkalmaznak, melynek része a felhasználók választása, valamint az ártalomcsökkentés gyakorlata mind a szerfogyasztás, mind a pszichiátriai kezelés terén. A csoportok olyan területeken ajánlják fel segítségüket a felhasználóknak, mint a lakhatás, az egészségügyi ellátás, medikáció, foglalkoztatás, családi kapcsolatok és rekreációs lehetőségek (Tsemberis és Asmussen 1999). Az ellátási tervek nem a felhasználók szükségleteinek klinikai vizsgálatán alapulnak; inkább az egyének választják ki a szolgáltatások formáját, sorrendjét és sűrűségét, és megvan a lehetőségük arra is, hogy egy az egyben elutasítsák a formális kezelést anélkül, hogy ezzel lakhatásukat veszélyeztetnék. A klinikai gyakorlatnak ez a rugalmas, felhasználó-orientált megközelítése garantálja, hogy a kliensek kapcsolatban maradjanak a csapattal, különösen krízis-helyzetben, és elősegíti a nyílt rapportot is.

Noha a felhasználóknak megvan a lehetősége a formális klinikai ellátás elutasítására, amilyen pl. a pszichiátriai gyógyszerek beszedése, pszichiáterhez járás, vagy kábítószeres szakemberrel való együttműködés; a programok azért előírják a csoport legalább heti egyszeri látogatását. A lakások rendszeres időközönkénti felkeresésének fő célja a lakók biztonságáról és jóllétéről való meggyőződés, a lakás állapotának ellenőrzése, és, legfőképpen, a kommunikáció biztosítása a felhasználó és a csoport tagjai között. Egy tipikus látogatás abból áll, hogy megfigyelik a felhasználó mentális és fizikai állapotát, megbeszélnek az előző látogatás során felmerült komolyabb problémákat, és segítséget ajánlanak fel bármely, a felhasználó által igényelt témában, a lakásfelújítástól a rokonlátogatásig. A látogatások a támogatás két alapvető formáját biztosítják: az instrumentális és az emocionális segítséget. A csapat gyakran segít rutinszerű házimunkákban, de talán ennél is fontosabb, hogy azt közvetíti a felhasználó felé, hogy fontos a csoportnak. A csoport tagjai lehet, hogy csak ülnek és beszélgetnek egy ideig, de mindvégig empatikusak, együttérzőek, és a remény közvetítői.

A felhasználók saját bérleménnyel vagy albérlettel rendelkeznek, és ugyanolyan lakói jogok illetik meg őket, mint az épület többi lakóját. A felhasználók addig tarthatják meg lakhatásukat albérlelőként, amíg az általános bérleti feltételeknek megfelelnek. Mint általában a támogatott lakhatási programokban, a lakóknak bevételeik 30%-át kell bérleti díjként befizetni (ez általában a Kiegészítő Társadalombiztosítási Járadék 30%-át jelenti). Továbbá azzal, hogy a „Housing first” program elválasztja a lakhatás feltételeit a kezeltetéstől, megelőzi, hogy ez a magas rizikójú csoport újra hajléktalanná váljon. A szerfogyasztásba vagy pszichiátriai krízisbe való visszaesés negatív hatásai csökkennek,

mert a relapszusra a klinikai krízis intenzív kezelésével, illetve detoxikáló intézményi vagy kórházi ellátáshoz segítséssel reagálnak, és nem kilakoltatással azért, mert a kliens kábítószer fogyaszt vagy pszichotikus tüneteket észlel. Miután befejeződik a klinikai probléma kezelése, a felhasználó visszatér lakásába. A „Housing first” program résztvevői csak azzal kockáztatják a kilakoltatást, amivel bármely másik lakó is: bérleti díj nem fizetése, szomszédok elfogadhatatlan zavarása, vagy az általános bérleti feltételek más megszegése. Az ilyen kilakoltatások megelőzésére a csapatok szorosan együttműködnek a felhasználókkal és a bérbeadókkal, hogy az esetleges problémákat már az elején kezelhessék.

A „Housing first” program kezdeti értékelése városi környezetben, elsősorban utcán lakó kliensekkel drámai sikereket jelzett. Az egyik randomizált klinikai vizsgálatban, amelyben a lakhatási alternatívákat nézték meg egy négyéves periódus alatt, a „Housing first” programba beválasztott kliensek szignifikánsan kevesebb időt töltöttek hajléktalanul, és több időt biztos lakhatásban, valamint kevesebb lakhatással kapcsolatos kiadást halmoztak fel, mint a hagyományosabb lakhatási programokban résztvevő társaik (Gulcur és mtsai 2003, Tsemberis és mtsai 2004). Továbbá annak ellenére, hogy a hagyományos programok kliensei magasabb arányban vettek részt szerfogyasztás elleni kezeléseken, nem volt szignifikáns eltérés a két csoport alkohol- vagy drogfogyasztási szintjében (Padgett és mtsai 2006). Ezenkívül a felhasználói választás, ami a „Housing first” program egyik lényeges összetevője, összefüggött a pszichiátriai tünetek csökkenésével, amely részben az észlelt személyes kontroll által mediált összefüggés (Greenwood és mtsai 2005). Végül pedig a kliensek is szignifikánsan magasabbra értékelték a lakhatással való elégedettségüket, ha önállóbb, támogatott lakhatási formában éltek, mint mikor tömeg- vagy közösségi szállásokon (Siegel és mtsai 2006). Jelen tanulmány azt vizsgálja, hogy vajon a „Housing first” megközelítés hasonlóan magas szintű lakhatási stabilitást tud-e elérni pszichiátriai zavarban szenvedő, külvárosi vagy vidéki krónikus menhely-lakó kliensek esetében. Ezenkívül olyan problémákra hívja fel a figyelmet, melyek abban az esetben jelentkezhetnek, ha a „Housing first” intervenciókat olyan intézmény vezeti be, amely korábban a hagyományos „lakhatásra érett” megközelítést alkalmazta a kliensek lakhatáshoz és kezeléshez juttatásában.

A tanulmány tárgya

A 2000-es év első hónapjaiban a Szociális Szolgáltatások Megyei Osztálya (County Department of Social Services, DSS) két szervezettel kötött szerződést „Housing first” szolgáltatások nyújtására olyan kliensek számára, akik pszichiátriai problémákkal, és gyakran ezzel együtt szerfüggőséggel rendelkeztek, akik krónikus visszatérők voltak a megye hajléktalan szállóiba. Az egyik szolgáltató egy olyan szervezet volt, amely régóta működtetett „Housing first” programokat, de újonnan érkezett a megyébe („Pathways to Housing” – Utak a lakhatáshoz); míg a másik egy újonnan alakult konzorcium volt, amelynek tagjai megyei kezelési és lakhatási szolgáltatásokat nyújtó szervezetek voltak, amelyeknek nem volt korábbi tapasztalata a „Housing first” programmal. A vizsgálat random módon irányított menhely-használókat vagy az egyik, vagy a másik „Housing first” programhoz, és volt egy hagyományos ellátást kapó kontroll csoport. Mindhárom csoport résztvevőinek lakhatási helyzetét 20 hónappal később vizsgáltuk, valamint figyeltük a két „Housing first” csoport lakás-megtartási arányát majd négy éven keresztül. Ezen túl, mivel a „Housing first” célja a „nehezen lakásban tartható” kliensek befogadása és az ebből a csoportból érkező, ellátható kliensek mindegyikének érkezési sorrendben történő befogadása, ezért közöljük az elért/bevont vs. a valóban lakhatáshoz juttatott kliensek arányát is. Azt is megvitátjuk, hogy a bevonási és megtartási adatok milyen módon jelzik, hogy a „Housing first” szervezetek különböző megközelítést alkalmaztak a lakhatáshoz juttatásban és az elbocsátásban. Végezetül, annak érdekében, hogy szóljunk a „Housing first” megközelítés költség-hatékonyságáról, bemutatjuk a kliensenkénti szerződési költségeket, amelyek az egyes programokban jelentkeztek.

Módszer

Eljárás

A „Pathways to Housing” (röviden: „Pathways”) és a „Consortium of local agencies” (röviden: „Consortium”) nevű szervezetekkel a megye arra szerződött, hogy „Housing first” szolgáltatásokat nyújtsanak, önálló, elszórt helyszínű lakások és ACT csoportok formájában, pszichiátriai zavarral küzdő, krónikus menhelylakó kliensek számára. Mindkét programban 60 személynek kellett lakást biztosítani. A kontrollcsoport a megye szokásos szolgáltatásaiban részesült, mely menhely-alapú és átmeneti lakhatás biztosítását jelentette.

Az adatokat a Szociális Szolgáltatások Minisztériuma nyilvántartása és az adott „Housing first” szervezet szolgáltatotta. A két „Housing first” szervezet minden hónapban jelentést készített a Szociális Szolgáltatások Minisztériuma számára, mely tartalmazta az elért/bevont felhasználók számát, az adott időszakban lakhatásban részesülő felhasználók számát, és azoknak a felhasználóknak a számát, akiket a szervezetek már nem részesítettek lakhatásban. A „Housing first” klienseinek lakhatási adatai csaknem négy évig (47 hónapig) voltak folyamatosan elérhetőek. A kontrollcsoport lakhatási adatai a megye számítógépes menhely-nyilvántartási rendszeréből, de csak a 20. hónapból származnak. Mivel nem voltak mindhárom csoporttal kapcsolatban elérhetőek az adatok a teljes tanulmányozott időszakban, kétféle lakhatási eredményt mutatunk be. Az első, a lakhatási státusz, egy egyszeri mennyiség, amely a két „Housing first” program által és a kontroll program által lakhatáshoz juttatott személyek számát jelenti a 20. hónapban. A második eredmény, a lakhatás megtartása, a két „Housing first” program résztvevőinek lakásmegtartási arányát mutatja a 47 hónapon keresztül. A lakásmegtartási arányt minden hónapban úgy számoltuk ki, hogy elosztottuk azon felhasználók számát, akik továbbra is megtartották lakásukat azokéval, akiket a szervezet valaha lakáshoz juttatott (jelenleg lakásban / valaha lakásban). Végezetül azokat az adatokat is közöljük, hogy a két „Housing first” szervezet hány elért/bevont és lakhatáshoz juttatott embert produkált minden egyes hónapban a 47 hónap során. Mindkét szervezet munkatársainak feladata volt az emberek elérése, és saját szervezetük felvételi vizsgálatának lefolytatása, melynek alapján eldöntötték, hogy a személy alkalmas-e a „Housing first” programban való részvételre. A felvételi vizsgálaton átesett, vagy arra már időpontot kapott résztvevők elért/bevont alanyoknak számítanak. A Szociális Szolgáltatások Megyei Osztályának (County Department of Social Services, DSS) segítségével mindkét „Housing first” szervezet nekik random módon kijelölt felhasználókkal, saját listájukon sorban haladva, felvételi interjúk lefolytatásával próbált kapcsolatot teremteni. Azonban nem minden felhasználó került be a programba és jutott lakhatáshoz azok közül, akik átestek a felvételi vizsgálatokon. Csak azok, akiket a szervezetek befogadtak és lakhatáshoz juttattak részesülhettek a „Housing first” ellátásban.

A minta

Azok váltak a tanulmány vizsgálati személyeivé, akik komoly mentális betegség diagnózisával rendelkeztek és krónikus menhely-lakók voltak. A megye olyan személyeket küldött, akik a leghosszabb ideje voltak menhely-lakók, és akik tartózkodásukat a leggyakrabban szakították meg. Azok a személyek számítottak pszichiátriai fogyatékossgal rendelkezőnek, akiket egy I. tengelyes mentális betegség jogosulttá tett a Kiegészítő Társadalombiztosítási Járadékra (Supplemental Security Income, SSI). Azok is vizsgálati személyé válhattak, akiknek ezzel együtt szerfüggősége is volt. Azokat a menhely-lakókat, akik 18 év alattiak voltak, elsősorban fejlődési zavarral diagnosztizálva, vagy a családok számára fenntartott menhelyeken éltek, nem válogattuk be a vizsgálatba. 2001 elején a DSS sürgősségi menhelyeinek nyilvántartásából összesen 260 személy volt eredetileg kiválasztva, és random módon kijelölve a három csoport

egyikébe a következő módon: 105-en a „Pathways”-hez, 104-en a „Consortium”-hoz, míg 51-en a kontrollcsoportba kerültek. 2001 végére, a beválogatás második körében, 52 további személy került a programba; így a „Pathways”-ben 131, míg a „Consortium”-ban 130-an voltak összesen, míg a kontrollcsoport továbbra is 51 főből állt. Ezt követően a program során még kb. 80 ember került a „Consortium”-hoz.

Az 1. táblázatból látható, hogy az eredetileg kijelölt három csoport (260 résztvevő) demográfiai jellemzőit és pszichiátriai betegségét tekintve hasonló volt. Nem volt szignifikáns különbség a csoportok között a nem, rassz és alkohol-fogyasztás tekintetében sem. A „Pathways” kliensei magasabb aktuális drogfogyasztási vagy – függőségi aránnyal rendelkeztek, ($\chi^2 = 10,56$, $P = 0,032$) és magasabb arányban volt jelen náluk pszichotikus zavar ($\chi^2 = 14,15$, $P = 0,093$). Összességében, a minta hasonló volt más vizsgálatokban szereplő, pszichiátriai zavarral rendelkező menhely-lakó felhasználókhöz (Hopper és mtsai 1997, Kuhn és Culhane 1998).

1. táblázat: Demográfiai adatok, pszichiátriai diagnózisok és szer-abúzus zavarok az eredetileg kijelölt csoportokban^x

	„Pathways” (n = 105)		Consortium” (n = 104)		Kontroll (n = 51)	
	N	%	N	%	N	%
Nem						
Férfi	71	67,6	83	79,8	39	76,5
Nő	34	32,4	21	20,2	12	23,5
Rassz						
Afroamerikai	63	60	56	53,8	28	54,9
Hispán	8	7,6	13	12,5	7	13,7
Kaukázusi	30	28,6	29	27,9	14	27,5
Egyéb	1	0,9	2	1,9	0	0
Nincs adat	3	2,9	4	3,9	2	3,9
Alkohol						
Függőség/Abúzus	48	45,7	36	34,6	21	41,2
Függőség/Abúzus csökkenőben	9	8,6	18	17,3	8	15,7
Nincs adat	0	0	3	0	5	9,8
Drog						
Függőség/Abúzus	54	51,4	33	31,7	20	39,2
Függőség/Abúzus csökkenőben	8	7,6	19	18,3	8	15,7
Nincs adat	3	2,9	3	2,9	3	5,9
Mentális betegség						
Szkitofrénia	48	45,7	45	43,3	16	31,4
Major depresszió	12	11,4	15	14,4	6	11,8
Bipoláris zavar	19	18,1	18	17,3	12	23,5
Szkizoaffektív zavar	11	10,5	2	1,9	2	3,9
Egyéb	10	9,5	15	14,4	11	21,6
Nincs adat	5	4,8	9	8,7	4	7,8

^x A „Housing first” program második és harmadik körében random módon kijelölt résztvevőkre nézve nem álltak rendelkezésre a demográfiai adatok

Mindkét szervezet felelős volt azért, hogy kapcsolatba lépjen azokkal a felhasználókkal, akik a random módon kijelölt és nekik rendelt listán szerepeltek, és bevonja őket a programba.

A szervezetek tehát saját döntésük alapján értek el és vontak be felhasználókat a listáról. Továbbá, mivel a „Housing first” programba való felvétel olykor megrekedt, a résztvevők a program különböző állomásain léptek be.

Eredmények

Lakhatási státusz

A „Pathways” első felhasználója 2000 júniusának elején költözött be a lakásába, míg a „Consortium” első lakója az azt követő hónapban. 20 hónappal később, 2002 februárjára, a „Pathways” összesen 62 klienst költöztetett be önálló, elszórt helyszíneken található lakásokba, ami átlagosan 3,1 személyt jelent havonta. Öt ember ezek közül kizárásra került a programból (négy elköltözött az államból), ami azt jelenti, hogy 57 személynek megvolt a lakhatása a 20 hónapos periódus végén. Ugyanebben az időszakban a „Consortium” 52 embernek biztosított lakhatást, átlagosan 2,6 embernek havonta. Közülük hat embert bocsátottak el a programból, így 46 személynek még mindig megvolt a lakása a 20. hónap végén. A „Housing first” szervezetek összesen 103 résztvevőt juttattak állandó lakhatáshoz ebben az időszakban.

A „Housing first” programokba felvett résztvevőkkel ellentétben a kontrollcsoport tagjai közül csak néhány személynek volt állandó lakhatása a 20 hónapos periódus végén. A Mentális Egészség Minisztériuma (Department of Mental Health, DMH) tizenkét embert helyezett el támogatott lakhatásban, míg a Veterán Iroda (Veteran’s Administration, VA) egy személyt. Két felhasználó újra felvette a kapcsolatot a gyermekeivel, és átkerült a megye Hajléktalan Családokat Támogató Rendszerébe (Homeless Families System). Sürgősségi lakásokba helyezték el őket, amelyeket a megyével szerződésben álló nonprofit szervezet üzemeltet. Mindössze egyetlen kliens élt önálló lakásban, egy másik pedig összeköltözött egyik rokonával. Öt kliens menhelyen maradt, míg három különböző intézményekben nyert elhelyezést. Egy klienst alkalmatlannak ítélték arra, hogy a DMH helyezze el, mert fejlődési zavara volt; négyen pedig elköltöztek a megyéből. A 21. menhely rendszerből kihullott további résztvevő hollétéről nem tudni. A kontrollcsoport tagjai továbbra is a rendszer részei között keringtek a tanulmányozott időszakban. A kontrollcsoport azon tagjainál, akiknél elérhetőek a 20 hónap alatti menhelyhasználatra vonatkozó adatok, a menhelyre való átlagos visszatérés 3,6, míg a visszatérések átlagos időtartama 13,3 éjszaka volt.

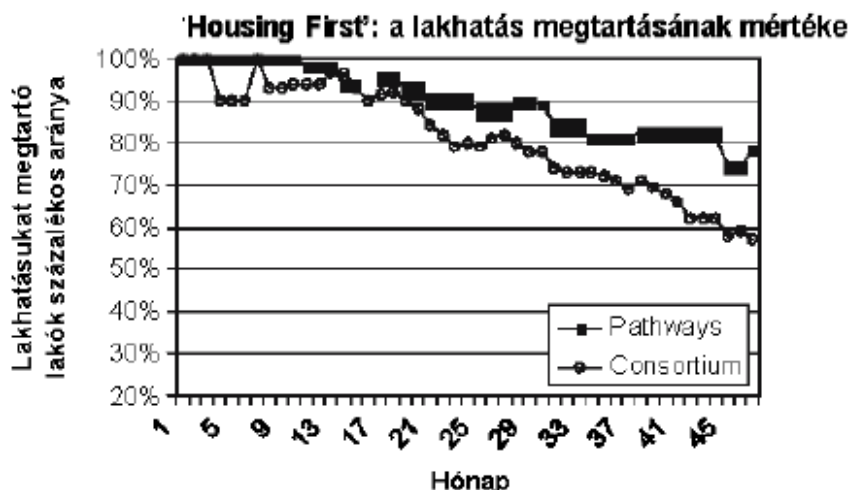
A lakhatás megtartása

Az 1-es ábra a „Housing first” program lakás-megtartási arányait mutatja a 47 hónap minden hónapjában. Kétévvel a program kezdete után a „Housing first” révén lakhatáshoz jutott felhasználók kb. 84%-a még mindig lakásban lakott; a „Pathways” esetében ez az arány 88,5%, míg a „Consortium” esetében 79% volt. A 47 hónap letelte után a „Housing first” keretében lakást kapott felhasználók kb. 68%-a még mindig megtartotta a lakását; a „Pathways” esetében 78,3, míg a „Consortium” esetében 57%.

Kiválasztás: bevont vs. lakhatáshoz jutó

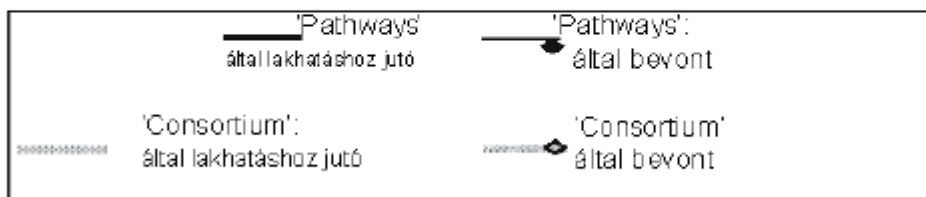
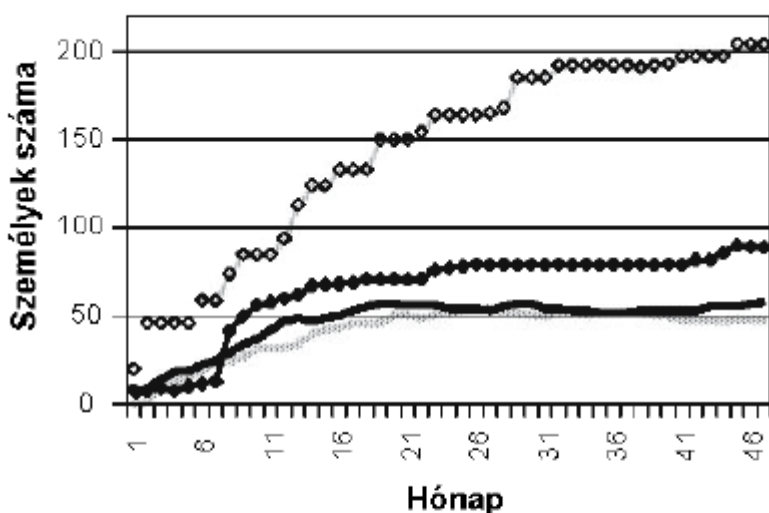
A 2. ábra bemutatja a két „Housing first” program lakhatáshoz juttatott résztvevőinek számát minden egyes hónapban, valamint a szervezetek által elért/bevont összes személy számát. Kétévvel a program indulása után a „Pathways” 78 elért/bevont résztvevője közül 54 személy lakott lakásban. Ugyanezen a ponton a „Consortium” 164 elért/bevont résztvevője közül 54-nek volt lakása. A 47 hónap végén a „Pathways” által elért/bevont 89 emberből 58 élt lakásban, míg a „Consortium” 204 elért/bevont résztvevője közül 48.

1. ábra: 'Housing First': a lakhatás mértéke

'Housing First': bevontak a lakhatáshoz juttatás szerint

2. ábra: 'Housing First': bevontak/elérték a lakhatáshoz juttatás függvényében

Költség

A 2-es táblázat mutatja, hogy a 2002-es költségvetés alapján a „Pathways” és a „Consortium” napi költségvetése 55,92 USD volt, vagy 20.410 USD / kliens / év. Közben a menhelyek fenntartásának napi költsége 66,49 USD és 119,26 USD között volt, vagy 24.269 USD és 43.530 USD / kliens / év. A „Housing first” költségek tartalmazták a munkatársak bérét, a működési költségeket, bérleti díjakat, valamint az ingóságok kezelésének költségét.

2. táblázat: A megye éves és napi ráfordítása a támogatott lakhatásra és a menhelyekre

	Napi költség	Éves költség / kliens
Támogatott lakhatás (120)	55,92 USD	20.410 USD
„Pathways” (60)	51,64 USD	18.850 USD
„Consortium” (60)	60,19 USD	21.971 USD
Menhelyek	66,49 – 119,26 USD	24.269 – 43.530 USD

Megbeszélés

Ez a tanulmány előzetes eredményeket közöl a „Housing first” program bevezetéséről egy külvárosi vagy vidéki megyében, amely azzal a céllal történt, hogy csökkentse a hajléktalanságot a megye krónikusan hajléktalan lakosainak populációjában. Közel két évvel a „Housing first” program megyében történő elindulása után az eredmények azt mutatják, hogy a „Housing first” programba utalt kliensek nagyobb arányban jutottak állandó lakhatáshoz, mint a hagyományos ellátásban részesülő csoport, amelynek tagjai a megye szokásos szolgáltatásait kapták. Húsz hónap elegendően hosszú időszak ahhoz, hogy a kontrollcsoport tagjai a kezelés és átmeneti lakhatás után elérjenek a tartós, önálló lakhatásig. Az adatok azonban nem jelzik ezt a fejlődést, hanem ehelyett arra utalnak, hogy a kontrollcsoport legtöbb tagja még mindig nem érte el a végső állomást, az állandó, önálló lakhatást. Eközben a lakhatás-megtartási arányok azt mutatják, hogy mindkét „Housing first” program klienseinek zöme képes volt az évek óta tartó hajléktalan lét beszüntetésére, és segítséget kaptak abban, hogy megelőzzék az újra hajléktalanná válást. A majd” négyéves periódus alatt a „Housing first” program keretében lakást kapó résztvevők 68%-a képes volt azt megtartani anélkül, hogy megfelelt volna a kezeltetés vagy az absztinencia elvárásának. A „Pathways” szervezet által a négyéves időszak végén elért éppen csak 80% alatti lakás-megtartási arány nagyon figyelemreméltó, különösen figyelembe véve a minta krónikus hajléktalanságát, és magas menhelyhez való visszatérési és szerfogyasztási arányát. A „Pathways” szervezettel – amely évek óta nyújt „Housing first” szolgáltatásokat – összevetve a „Consortium” szövetség tagjai által elért alacsonyabb lakás-megtartási arány azokra a nehézségekre hívja fel a figyelmet, amelyekkel a már meglévő szolgáltatóknak kell szembenéznie akkor, amikor átváltanak a „Housing first” megközelítésre.

A „Housing first” megközelítés meghonosítása új helyszíneken és már működő szervezeteknél jelentős akadályokba ütközhet. Ezekről számolt be Felton (2003), aki kulcsszereplőknek a tanulmányban szereplő „Housing first” programok megyébe történő bevezetése kapcsán észlelt tapasztalatait írta le. A „Housing first” megkérdőjelezi a hagyományos ellátó-felhasználó kapcsolatot, mert azáltal, hogy a felhasználó szükségletei és céljai kerülnek előtérbe, a klinikusoknak és más szolgáltatóknak le kell mondaniuk az előjogaikról. Továbbá azt is igényli tőlük, hogy a hangsúlyt a mentális egészségről és szerfogyasztási szükségletekről áthelyezzék a felhasználó lakhatási igényeinek széleskörűbb aspektusára (Meschede 2004). A megközelítés szükségessé teszi, hogy a szolgáltatók újragondolják a korábban hajléktalan, mentális betegséggel küzdő klienseik képességeit, különösen azt, hogy képesek-e önálló lakhatás fenntartására, amennyiben átfogó, de rugalmas segítséget kapnak. A már működő szervezeteket és szolgáltatókat felkészületlenül érhetik a programozott, szisztematikus változások, amit a „Housing first” megközelítés adaptálása jelent, amennyiben jelentősen lecsökkenti a menhelyek vagy más átmeneti lakhatási programok iránti igényt. Az ilyen szolgáltatóknak nagyon is gyakori fenntartásaik lehetnek, mint pl. menhelyekkel kötött értékes szerződések megghiúsulása, illetve ennek folyományaként a menhelyeken dolgozók munkanélkülivé válása.

A szolgáltatóknak, akik újonnan vágnak bele a „Housing first” programba, azzal is tisztában kell lennie, hogy gyakorlatuk mennyiben tér el a „Housing first” lényeges jellemzőitől és filozófiájától. A „Consortium” alacsonyabb lakás-megtartási rátája arra utal, hogy elbocsátási gyakorlatuk nem tükrözi azt az irányelvet, hogy a lakhatás kérdése elváljék a kezeléstől. Továbbra is szükség van olyan szolgáltatásokra, amelyek lakhatás elvesztésekor állnak a kliens rendelkezésére az új lakás megtalálásában, ha nehézségeik

adódnak egy épülettel vagy szomszédsággal kapcsolatosan, vagy amelyekre a felhasználó a kórházból, vagy klinikai alapú kezeléssel való elbocsátásakor támaszkodhat. A „Housing first”-re váltó szolgáltatóknak tehát különösen figyelni kell arra az elvárásra, hogy a klinikai és lakhatási kérdések elváljanak egymástól, és hogy biztosítsák azt, hogy klinikai krízis esetén a felhasználó intenzív klinikai kezelésben részesül, és nem pedig a lakásából való elbocsátásban.

A különbség a „Housing first” programok között a lakhatáshoz juttatott vs. elért/bevont kliensek számának tekintetében arra utal, hogy a két szervezet két különböző megközelítést használt a résztvevők beválogatásában és lakásba helyezésében. A „Consortium” által bevont résztvevők magas száma azt jelezheti, hogy ezek az intézmények rendkívül szigorúak voltak abban, hogy kiszekeljük a programra érdemtelen jelentkezőket. Az is lehet azonban, hogy a „Consortium” válogatók besorozása annak volt az eredménye, hogy a klinikusok elutasítottak olyan jelentkezőket, akik ugyan alkalmasak lettek volna, de számukra nem tűntek azonnal tartós lakhatásba helyezhetőnek. Új „Housing first” szolgáltatók is vonakodhatnak olyan felhasználókkal együttműködni, akik hagyományosan a „nehezen lakhatáshoz juttatható” kategóriába tartoznak. A „Housing first” egyik alapelve, hogy olyan felhasználókat is a célcsoport részének kell tekinteni, akiknek meggyűlt a bajuk a hagyományos szolgáltatókkal, és őket is érkezési sorrend szerint ki kell szolgálni. A „Housing first” megközelítést újonnan bevezető szolgáltatóknak tehát tisztában kell lennie egy régi, de téves előítéllettel, amely egyenlőségjelet tesz a pszichiátriai tünetek vagy szerfogyasztás és a lakhatás fenntartásának képtelensége közé. Az, hogy a „Consortium” alacsonyabb lakhatás-megtartási arányokat produkált annak ellenére, hogy több felhasználó közül válogatott, szintén azt a tényt erősíti, hogy a lakhatási ellátást nyújtó intézmények vagy a klinikai szakemberek nem tudják sikeresen bejósolni, hogy a krónikus hajléktalan jelentkezők közül mely felhasználók lesznek képesek sikeresen fenntartani a lakásukat.

Ami az elszórt helyszínű, közösségbe való integráláson alapuló „Housing first” modell külvárosi vagy vidéki helyszínen való megvalósítását illeti, a szolgáltatóknak számos kihívással kell szembenéznie, ami szükségessé teheti a modell enyhe módosításait. A szakember-gárdát tekintve, amennyiben egy szervezetnél nem áll rendelkezésre elegendő humán erőforrás egy teljes ACT csoport felállításához, vagy amennyiben a szolgáltatást használók száma csekély, a programot követő szervezetek kisebb ACT-alcsoportokat hozhatnak létre, amelyeknél kisebb esetenkénti ráfordítási arány érhető el, de így egyes szolgáltatásokat más szervezetektől vagy állami ellátóktól kell beszerezniük. Egy másik lehetőség, amelyet néhány városban sikerrel alkalmaztak, hogy „vegyes csoportokat” hoznak létre, amelyekben számos szakember dolgozik, de mindegyik különböző szervezettől érkezik (pl. a mentális egészség szakembere a helyi mentális egészség klinikáról, a szer-abúzus specialista a drog-kezelési programból, az esetkezelő pedig a menhelyről). A programok ezen túl „intenzív esetkezelőket” is alkalmazhatnak, akik a felhasználók alapvető támogatását nyújtják, míg más, speciális szolgáltatásokat másoktól szereznek be a számukra. A külvárosi vagy vidéki környezetben dolgozó „Housing first” munkatársaknak nagyobb távolságokat is kell megtenniük, hogy meglátogassák klienseiket. A szakember-gárda felállása változhat ennek fényében: pl. lehet, hogy a csoportoknak több tagra lesz szüksége, vagy a nélkülözhetetlen szakemberekből, amilyen pl. az ápoló, többnek is kell egy-egy csoportban dolgozni. Emiatt nagyobb anyagi források kellenek a munkatársak és felhasználók utaztatására, több járművet kell vásárolni, plusz személyzet kell, vagy kompenzálni kell a csoport szakembereit a saját gépjármű-használatért.

Ami a kiadó lakásokat illeti, reális árú, illetve garzon vagy egyhálószobás lakásból kevesebb lehet a külvárosi vagy vidéki, mint a belvárosi területeken. Ezekben a területeken a felhasználó a korlátozott kínálatból választhat, és lehet, hogy aközött kell választania, hogy bérel egy szobát valaki lakásában, közösen bérel egy lakást két-három másik klienssel, vagy vár, amíg egy önálló lakást találnak. Ezenkívül a külvárosi vagy vidéki területek nem nyújtják a felhasználóknak ugyanazt az anonimitást, mint a városi területek, de előnyösebbek lehetnek a magányosság vagy elidegenedés elkerülése

szempontjából, melyeket nagyvárosban egyedül élve szoktak a felhasználók tapasztalni (Yanos és mtsai 2004). Megfelelő típusú és reális árú lakást találni nagyvároson kívüleső területeken tehát nehezebb és időigényesebb lehet; a lakások vagy más lakhatási lehetőségek felkutatása a potenciális felhasználók számára, valamint a program népszerűsítése és az ezzel kapcsolatos oktatási tevékenység a közösség és a fenntartók körében nagyobb erőfeszítést és ráfordítást igényelhet. Noha a szűk lakás-piac, valamint a szakemberek számára megteendő hosszabb utazási távolságok arra sarkallhatják a szervezeteket, hogy inkább tömeg-szállásokon helyezték el a felhasználókat, fontos megjegyezni, hogy amennyiben ez nem kifejezetten a kliens kérésére történik, úgy jelentős eltérést valósít meg a „Housing first” modelltől. A „Housing first” programok éppen azért sikeresek, mert felhasználó-vezérelt megoldásokkal szüntetik meg a hajléktalanságot, és a legtöbb esetben a kliens választása elszórt helyszínű, önálló lakás biztosítását teszi szükségessé; olyan megközelítése ez a hajléktalanság megszüntetésének, amely az integráció és felgyógyulás magasabb céljaival is összhangban van.

Jelen tanulmány azokat az eredményeket közli, amelyek a majd” négy év alatt születtek a „Housing first” programokba random módon kijelölt kliensek körében, és a 20. hónapnál felhasználták egy hagyományos ellátást kapó kontrollcsoport eredményeit is. Az egykor hajléktalan emberek körében végzett vizsgálatok között ritkák az ilyen longitudinális eredmények. Továbbá két különböző program alkalmazta a „Housing first” megközelítést, ami lehetővé tette a bevont résztvevők számának, valamint a lakásmegtartási arányoknak az összehasonlítását. A programok közötti eltérések arra utalnak, hogy a szervezetek nem ugyanazokat a bevásztási és elbocsátási kritériumokat alkalmazták, amely két olyan területet érint, ahol a „Housing first” megközelítés lényegesen eltér a hagyományos ellátástól. A célcsoport, azaz a krónikusan hajléktalan, súlyos mentális betegséggel rendelkező személyek érkezési sorrendben történő bevásztása, illetve a lakhatás elvesztése vagy módosulása közben is nyújtott szolgáltatások alapvető jellegzetességei a „Housing first”-nek. Nagyon fontos, hogy azok a szervezetek, amelyek bevezetik a „Housing first” megközelítést, olyan módon tegyék ezt, ahogyan az a leghatékonyabbnak bizonyult. A vizsgálatban olyan személyek szerepeltek, akik krónikusan hajléktalanok voltak, számos mentális betegséggel rendelkeztek, és a hagyományos szolgáltatásokkal nem jutottak előbbre. A vizsgálati mintát jellemző magas komorbiditási mutató is azt jelzi, hogy a „Housing first” megközelítés sikeres lehet többszörösen hátrányos helyzetű emberek esetében is.

A tanulmánynak azonban komoly gyengéi is vannak. Először is, demográfiai adatok csak az első tanulmányba beválogatott csoport résztvevőiről állt rendelkezésre, így nem tudjuk a teljes vizsgálati mintát pontosan jellemezni. Másodsor, a random kijelölés ellenére nem minden kiválasztott résztvevő került beválogatásra a számukra kijelölt „Housing first” szervezet által. Noha az eredeti csoportok a random kijelölés után nagyjából azonos tulajdonságokkal bírtak, sajnos az egyének szintjén nem áll rendelkezésre elegendő adat ahhoz, hogy minden egyes vizsgálati feltételben összehasonlíthassuk a valóban lakást kapó személyeket. Ezért aztán nem tudjuk azonosítani azokat a jellemzőket, amelyek a különböző feltételek esetén, illetve a teljes minta tekintetében összefüggnek a lakáshoz jutással. További nehézség, hogy a kontroll résztvevők majdnem felének holléte nem volt fellelhető az utánkövetés időpontjában, ami jelentős adathiányt eredményezett. Emiatt kevésbé tudjuk megbecsülni, hogy mennyire hatékony a „Housing first” megközelítés a szokásos szolgáltatásokhoz képest. A korlátozott források miatt arra sem volt lehetőség, hogy a 47 hónapos teljes tanulmányozott időszak után is követni tudjuk a kontrollcsoportot. Noha ennek kicsi az esélye, nem lehet megmondani, hogy a kontrollcsoport nem érte-e esetleg utol vagy előzte-e meg a „Housing first” csoportokat az önálló, állandó lakhatási arányokat tekintve a négy év után.

Még egy, utolsó ok a korlátozott értelmezésre, hogy a két szolgáltató által a felhasználóknak nyújtott támogatás és ellátás, valamint a szolgáltatóknak a lakhatás

Nemzetközi kitekintés 2012 február. ENSZ vizsgálat a magyarországi hajléktalan emberek helyzetével kapcsolatban

Az ENSZ Emberjogi Főbiztossága megbízásából két független szakértő vizsgálta a magyarországi hajléktalan emberek helyzetét, és a velük kapcsolatos büntető intézkedéseket lehetővé tevő jogszabályi változásokat. Az ENSZ Emberjogi Főbiztossága 2012. februárjában tette közzé a két független szakértő^{2[1]} vizsgálati anyagának tanulságait. Az ENSZ szakértői a magyarországi hajléktalan emberek helyzetét vizsgálták, különös tekintettel a közterületen való életvitelszerű tartózkodást pénzbüntetéssel vagy elzárással büntetni kívánó jogszabályi változásokra.

Magdalena Sepúlveda chilei származású jogász 2008 májusa óta látja el az ENSZ különmegbízotti feladatát emberjogi, valamint szélsőséges szegénységgel kapcsolatos kérdésekben. 2011. őszén átfogó jelentést készített a szegénységben élő emberek kriminalizációjával kapcsolatban – a magyar vizsgálat is ezt a kutatást folytatta.

A szakértő jelentésében leszögezi, hogy „Az új jogszabály olyan gazdasági és pénzügyi válság közepette lép életbe, amely hatására megnövekedett a hajléktalanná váló családok száma. Ahelyett, hogy a közösségi kiadásokat ezen családok megsegítésére használnák fel, Magyarország költséges eljárást indít ellenük – pusztán azért, mert a közterületen is életben akarnak maradni.”

Raquel Rolnik brazil építész és településfejlesztő szakember, az ENSZ lakhatási szakértője, szerint: „Az elzárás nem lakhatási megoldás”. Emlékeztet, hogy a 2010-2011-es fővárosi aluljáró takarítási akció során elüldözött emberek számára nem ajánlottak fel megfelelő lakhatási alternatívát.

A két szakértő figyelmeztet, hogy „Különösen kemény téli időjárás esetén, mint amilyet Európa-szerte tapasztaltunk az elmúlt hetekben, az államokat fokozottabb felelősség terheli, hogy a rászorulóknak számára fedelmet biztosítsanak, de ez nem szolgálhat a hajléktalan emberek erőszakos elzárásának ürügyével.” A két szakértő úgy érzi, hogy a rendőri előállítás, a fogvatartás, valamint a szabálysértési eljárások költségesek, ugyanezek a források hatékonyabban szolgálhatnak a hajléktalan közösség érdekeit, amennyiben valós lakhatási lehetséges ajánlanának.

A vizsgálat megállapítja, hogy Budapesten több hajléktalan ember él, mint ahány férőhellyel a szállásnyújtó intézmények rendelkeznek. Elítéli, hogy hajléktalan családok számára szinte nem léteznek a speciális szükségleteiknek megfelelő (önálló lakást, és nem csak önálló vagy más családokkal megosztott szobát biztosító) intézmények, továbbá azt, hogy sok hajléktalanszálló túlszűfolt körülmények között működik, emeletes ágyakat és sokágyas elhelyezést tud csupán biztosítani.

---

^{2[1]} A független szakértők az ENSZ tiszteletbeli munkatársai, vagyis tevékenységükért nem kapnak fizetést, ellentételezést. Munkájukat az ENSZ felkérésére végzik, az adott helyszínre utazva mérik fel azt a (esetünkben lakhatási) problémát, amellyel kapcsolatban panasz érkezett.

„A hajléktalan emberektől sem tagadhatóak meg az olyan alapvető jogok, mint a szabadsághoz, magánélethez, a személyi és családi biztonsághoz való jogok, még akkor sem, ha szegények és szállásra van szükségük.”

A két szakértő arra szólította fel Magyarországot, hogy vonják vissza a hajléktalan-ellenes jogszabályokat, és helyette alkossanak meg egy nemzeti lakhatási stratégiát, ami figyelembe veszi a hajléktalan emberek szükségleteit, és ami összhangban áll az ország nemzetközi emberjogi vállalásaival.

Készítette: Fehér Boróka

Forrás: Diszpecserportál, <http://www.diszpecserportal.hu/component/content/article/72-kitekintes/1787-nemzetkoezi-kitekintes-2012-februar-ensz-vizsgalat-a-magyarorszag-i-hajlektalan-emberek-helyezetevel-kapcsolatban.html>

Szerk.: [Erdős Zsuzsanna](#) csoportvezető, Módszertani Csoport, SzocioNet DDRMH SZK Gesztorszervezet

„A Rezső, meg a Feri” - Ötvenes férfiak a hajléktalanság csapdájában

Beszámoló a projekt végén: „Talpra-álló”. Hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációja. TÁMOP 5.3.3 – 08/2-2009-0009 (Megvalósítás ideje: 2010-04-01 - 2012-03-31)

1. A program megvalósításáról általában

Kezdetben volt a FOGLAKPROJEKT (TÁMOP 5.3.2-08/1-2008-0001), a most véget ért „Talpra-álló” program szakmai, módszertani megalapozása. (FOGLAK: foglalkoztatás és lakhatás egyben.)

Adatbázis kezelés, adatjelentés, műhelymunka az előkészítésben és a megvalósítás során, szakmai anyagok készítése, küldése, referensi hálózat működtetése, települési koordináció megvalósítása, végig a programmal párhuzamosan, már egy évvel a „Talpra-álló” előtt. „Ernyő projekt” volt, a szó legszorosabb értelmében.

Fontos szempont még, hogy kiképzett szakemberek alkották az új, 5.3.3 szakmai stábját, akiknek a TÁMASZ Alapítványnál már évekkel korábban megkezdődött az európai uniós pályázatokra való „ráhangolódás”.

Kulcs fogalmak: *komplex* fejlesztés, reintegráció, empowerment (képesé tevés), a hajléktalan ellátás „új paradigmája”. Szemben a hagyományosnak számító, statikus, intézmény centrikus, inkább gondozói szemlélettel („régí paradigma”), ami inkább az elsődleges krízis helyzetek orvoslására rendezkedett be.

A váltás hátterében az ezredforduló európai uniós jóléti ellátások „új” prioritásai állnak, amelyben a szociálpolitika egyre inkább összekapcsolódik a foglalkoztatás politikával. A szegénység kezelése inkább a munkaerőpiac felé való aktivizálást jelenti az Európai Unióban, szemben a „passzív” ellátási formákkal.

Magyarországon teljesen új logika volt ez az ellátó rendszerben 2000 után.

Pécsett, a TÁMASZ alapítványnál, Ihnát Kató és Hajdu Krisztián kezdi a szakmai megalapozást 2004-2005 körül, majd Sándor Andrea és Goldmann Tamás tesz kísérletet az alapítvány „kimeneti” oldalának (Pl. Átmeneti Szállók) strukturális átalakítására 2007-2009-ig. Az egyik cél a pécsi FOGLAK sikeres megvalósításának előkészítése, az intézmény rendszer munkájának „áthangolásával” is az európai uniós prioritások mentén.

A TÁMOP 5.3.3 küldetése az ellátó rendszerben országosan, egy grandiózus terv volt a „tömeges” kimenetre. Ezért a célcsoport korosztályi megoszlása igen tág volt: 18 és 60 év közötti hajléktalan személyek, akik minimum 30 napja a rendszerben vannak, és munkaerő-piaci pozíciójuk a program segítségével javítható.

A terv nagyságát az eredeti tervezett számok mutatják, eredetileg a mintegy ezerfős pécsi hajléktalan csoport 10 százaléka „kigondozásra” került volna, lakhatási támogatás és munkaerő piaci pozíció javítás kombinációjával. Mintegy 100-120 fő, ami a megelőző évekhez képest, gondolok itt a Hajléktalanokért közalapítvány piaci albérlésben való támogatott elhelyezései pályázataira, szép siker lett volna. És nem is elérhetetlen.

De ehhez képest szerény merítés lett, az időközben kialakult gazdasági válság drasztikusan megváltoztatta a légkört és a munkaerő-piaci viszonyokat. 29 fő lett betervezve Pécssett.

A vállalt eredmények, indikátorok olyan kismértékű lemorzsolódást tettek lehetővé, hogy eleve kockázatosná vált nagy létszámmal pályázni. Jellemző reakció volt, hogy az óriásnak számító BMSZKI (Budapest) pályázott, nyert kb 500 főre, de támogatási szerződést nem kötött és elállt a megvalósítástól.

A program megvalósítása konzorciumban történt, amely azon kívül, hogy előny az európai uniós pályázatoknál, demonstrálta, hogy „egyedül nem megy”.

2010 tavaszán indult a pályázat megvalósítása. Kedvezményezett: a TÁMASZ Alapítvány, konzorciumi partnerek: az Ifjúságért Egyesület, Pécs és a Dél-dunántúli Regionális Forrásközpont Szolgáltató Kht. Együttműködő partnerek: Életminőség-fejlesztő Szolgáltatások Intézménye (ÉFESZI), Vadvirág Családok Átmeneti Otthona.

Bevonás

(2010. június – 2011. szeptemberig)

Támasz Alapítvány:	21 fő
Ifjúságért Egyesület:	10 fő
ÉFESZI:	2 fő
Vadvirág Családok Átmeneti Otthona:	4 fő
Összesen	37 fő

2. Két bevont kliens és a program. Hatások, tanulságok.

1.Rezső

Nem írom le az életútját, fő szempontom: a program célja az ő esetében.

Rezső 1952-es születésű, több gyermek édesapja, két váláson van túl, két háza is volt. Kapcsolatokon kívül élő ember, az Anonym Alkoholisták pótolják a hiányt az ő esetében. Ezért kevésbé sérülékenyebb. (Fontos szempont, mert a hajléktalanság a kapcsolatok hiányaként is leírható.)

Életkora alapján közel a bevonási peremhez! (nyugdíjkorhatár)

Miért vontuk be?

Két okból:

Egyrészt azt tapasztaltuk, hogy az általunk célcsoportként vélelmezett „fiatalabb” és könnyebben mobilizálható korosztályból nem volt sok jelentkező. Ez alapvetően a TÁMASZ alapítvány ügyfélkörére volt jellemző.

Másrészt egy olyan szenvedélybetegekkel foglalkozó szervezet delegálta, akik logikus folytatásként tekintették a programot Rezső felépülésében.

Rezső gyógyult szenvedélybeteg,(Nágocs, Reménység Alapítvány rehabilitációs intézménye), nem honos itt Pécssett, eredetileg a székesfehérvári hajléktalan ellátás ügyfele volt.

A cél nála: önálló lakhatás volt.

Fontos hangsúlyozni, hogy intézményi előzmény nélkül kellett volna bevonnunk őt, hogy azonnal támogatott lakhatásba kerüljön. Elkerülendő a hajléktalanságba, például átmeneti szállón felülprezentált szenvedélybetegek közé kerülést. Ehhez képest nem sikerült azonnal lakhatásba helyezni 2010 decemberében, és az átmeneti szállóra került. Szerencsétlen helyzet lett, nem csak a szenvedélybeteg lakótársak miatt, hanem a hospitalizáció miatt is. 2011 elején került a programba bevonásra. Többször állást váltott, munkaerő piaci mentorral szoros együttműködésben volt. Általában hamar talált munkát.

Cél nála: piaci albérlet volt, 6 havi támogatással.(6 x 30 000,- Ft volt a plafon összeg, az albérleti ár alapján) Minimum egy hónap önálló lakhatás teljesítésével a végén.

Kockázatok: szenvedélybeteg. De van segítő szervezet. (Reménység Alapítvány)
Összességében Rezső motiválható volt, a rehabilitációs múlt pozitív hozadéka volt nála a változásra való alapvető hajlandóság, akkor is ha ez lassúbb, nehezebb volt időnként. Nehézkesen vállalta a szállón is a változást, 2011 nyarára sok ösztökélés után költözött ki albérletbe.

Sajnos vissza is esett! 2011 decemberében, de nem alkohollal, hanem játékgéppel, amit előkészített a már fent említett szállós környezet hatása és a „munka alkoholizmusa” is. A Reménység Alapítvány segítőjével egyeztetünk, erősebb szociális kontrollt kezdünk érvényesíteni.

Finomodott a cél is 2012 tavaszára: 1. ne kerüljön vissza az ellátó rendszerbe! 2. és rehabilitációra se! Mindenképp erősíteni az önálló lakhatással kapcsolatos készségeit, mert nála végzetes lehet egy elhúzódozó visszarendeződés. Jelenleg albérletben lakik, önálló lakhatási hónapot teljesítette.
(Kimenet értékelés a befejezésben.)

2. 'A Feri'

Nála sem az életút a fő szempont, hanem a programban tervezett cél.

Feri 4-5 éve menhelylakó (Pécs, Gomba utca 7. TÁMASZ Alapítvány)

Ferenc, 1951-es születésű. Büntetés Végrehajtásban is volt. Válás. Gyermekek nincsenek. Háza „elment”

Egyéni vállalkozó volt eredetileg, prostituáltak futtatása miatt lett elítélve.

Kapcsolatokon kívül élő ember, mint sok más menedékhelyen élő társa, senki és semmi nem pótolja a hiányt az ő esetében. A menedékhelyen szerveződnek alkalmi „pszeudo közösségek”, de lakásba kerülve Feri teljesen magányos lett. Ezért minden szempontból, főleg mentálisan, sérülékenyebb személy.

Ő is közel volt a bevonási peremhez! (nyugdíjkorhatár)

De nagyon fontos, hogy alacsony kockázatúnak tűnt! (nincs szenvedélybetegség)

Nem piaci albérletben lett támogatva, hanem a TÁMASZ Alapítvány kiléptető lakásában, 12 hónapos támogatással. (Kettő havi önállóan fenntartott hónappal a végén, Pécs, Ady 76, TÁMASZ Alapítvány.)

Kezdeti motiváció fontos Ferinél, mivel ő úgy élte meg, hogy őt „hívták” a programba. Ez meghatározta az attitűdjét a programban, nehezen motiválható volt.

(Az alacsony jelentkezés hatása az lett, hogy „direkt” is motiváltunk hajléktalanságban már évek óta élő, de vélelmezhetően kimozdítható klienseket. Célzott megkeresések is voltak.)

Ferinél a felmérés az alapvető szociális készségek elvesztését mutatta. A dolgot bonyolította, és bennünket jócskán elbizonytalanított, hogy bizonyos műszaki készségekben pedig előrehaladott volt. Feri szimbóluma a laptop is lehetne, mert az említett eszköz a birtokában van. Sokat panaszkodott a mobil internet sáv szélessége miatt. Mindez mosolyra fakasztó, de látni kell benne a pozitívumot is; a laptop, a net vagy a mobil birtoklása emberi kapcsolatok „birtoklásának” igényét is jelzi. Erre később lehet építeni az ő esetében.

Felmérés nyomán Ferinél az önálló lakhatás és életmód volt a cél hosszú távon. (a korát leszámítva ő volt az ideális célcsoport véleményem szerint)

Egyetlen komoly kockázatot vélelmeztünk nála: a munkahelyvesztést. Ez hamar be is következett.

A lakásba költözés után, 2011 tavaszán már komoly fizetési problémái lettek. Közben az aktív korúak ellátásáról rendszeres szociális segélyre változott a jogosultsága, ami munkaerő piaci pozícióját is jócskán lerontotta.

A lakbér tartozása is lett, az alapítvány vezetésének rugalmassága segített abban, hogy a programban maradhasson.

Két hónap önálló lakhatását egy lakótárs segítségével teljesítette. Ezután jelentkezett a TÁMASZ Alapítvány edison utcai átmeneti szállójára, ahová azzal feltétellel vették fel, hogy visszamaradt lakbér tartozását részletekben törleszti.

(Kimenet értékelés a befejezésben.)

3. A kimenetek értékelése a két kliensnél – min múlt?

Indikátor szempontból, sikeres kimenetekről beszélhetünk.

Rezső:

Újra a célokról írok, és ez alapján értékelem. Cél 2011-ben: önálló lakhatás. (intézményi előzmény nélkül!) Finomodó cél 2012-ben a program végére: 1. ne kerüljön vissza az ellátó rendszerbe! 2. és rehabilitációra se!

Összegezve: szakmai szempontból sikeres a kimenet!

Feri:

Őt is a cél szempontjából értékelem. A cél: önálló lakhatás és életmód.

Összegezve: Szakmai szempontból Feri esete fél siker. (rövidtávon) Mert vissza került az ellátó rendszerbe.

De a kiléptetős előzményre talán építeni lehet később.

Min múlt?

Egy fontos szempont, amelyet nem mérlegeltünk kellőképpen: Életkori kockázat mindkettejükénél:

Erik Erikson pszichoszociális fejlődés elmélete.

*„60 éves kor után, időskor. 60 éves kora körül kezdi kiértékelni a személy életútját, ekkor már belátja, hogy változtatásra nincs lehetőség. Elemzi mindazon eredményeket, teljesítményeket, melyeket élete folyamán elért és elbírálja ezeket. Ha úgy ítéli meg, hogy nem élt hiába, hogy hagyott valamit maga után, akkor nyugodtan készül fel a halálra. Ezt nevezi Erikson *énintegritás-érzésnek*. Amennyiben a személy úgy véli, hogy hiába élt, nincs megelégedve azokkal a dolgokkal melyeket megélt, alkotott, kétségbeesés vesz erőt rajta, mert belátja, hogy most már lehetetlen változtatnia.”* (Szamosközi István: SZEMÉLYISÉGLÉLEKTAN. Részlet)

Feri esetében egyértelműen látható, hogy hosszú intézményi előzmény (menhely), leépülnek a szociális készségek. Véleményem szerint ez a legdőntőbb ok, amin múltott Feri felemás kimenete!

Az önálló lakhatás és életmód, egy olyan embernél, aki évek óta nem használja alapvető szociális készségeit (időstrukturálás, napi pénz beosztás, intim tér megélése...stb) rövidtávon (is) illúzió!

Azonban a többszereplős segítség, TÁMASZ Alapítvány és a Reménység alapítvány együttműködése, a komplexitás, valamint az, hogy az ügyfél folyamatosan a változásra lett motiválva, Rezső sikerességében döntő motívumok!

„Egyedül nem megy” (Sándor Pál)

4. Számszerűsíthető eredmények

(forrás: Selényi Zoltán 2012-03-31, Pályázati összefoglaló)

Mutató neve	Típus (output/eredmény)	Mérték-egység	Kiinduló érték	1.év	2.év	megvalósult
A programba bevont azon hajléktalan személyek száma, akik számára egyéni fejlesztési terv készül	kimenet	Fő	0	10	+19	32 110%
A programidőszak alatt az egyéni fejlesztési tervvel rendelkezők közül lakhatási támogatásban részesülő személyek aránya	kimenet	% 52 Fő		5	+10	140 % 24
A programidőszak alatt a lakhatási támogatásban részesülők közül önálló lakhatásukat támogatás nélkül folyamatosan megtartó személyek aránya	eredmény	% 80		4	+8	24
A programidőszak alatt az egyéni fejlesztési tervvel rendelkezők közül képzést sikeresen befejező személyek aránya	eredmény	% 52		5	+10	29
A program által biztosított lakhatási támogatásban részesítettek közül 4 hónap alatt legalább 60 munkanapot (AM könyv esetén 45 munkanapot) folyamatosan foglalkoztatottak aránya	eredmény	% 33,4		2	3	22

Írta: [Papp István szociális munkás](#), Pécs, 2012. április 01.

.....

Tanulmány és konferencia a magyar szegénység helyzetéről

„A TÁRKI bemutatta a Haza és Haladás Alapítvány megbízásából készített tanulmányát a magyar szegénység helyzetéről

A Haza és Haladás Alapítvány megbízásából a Tárki és a Budapest intézet szakpolitikai tanulmányt készített, amelyet március 29-én a magyarországi szegénységről szóló szakpolitikai konferencián mutattak be.

A Haza és Haladás Közpolitikai Alapítvány 2011 tavaszán kutatási programba kezdett, amelynek célja a magyarországi szegénység vizsgálata és új szakpolitikai eszközök kidolgozása volt a mélyszegénység csökkentésének céljából. A kutatási projekt a szegénység kezelésére kívánt a korábbiaknál és a jelenlegiekénél hatékonyabb, fenntartható megoldásokat találni. E kutatási program kiterjedt a nem szegény többség számára elfogadhatóbb, de nem megbélyegző, hanem megfelelően ösztönző, feltételekhez kötött szociális támogatások és szolgáltatások hazai bevezethetőségének vizsgálatára is.

A jelenlegi kutatásban több kutató, elemző cég, köztük a TÁRKI és a Budapest Intézet is szerepet vállalt. A kutatás során készült tanulmányban a TÁRKI részéről Medgyesi Márton vezető kutató a téma elméleti szempontjait és a nemzetközi tapasztalatokat foglalta össze, illetve a Tárki-Tudok kutatói az iskoláztatási támogatás bevezetésének tapasztalatairól készítettek elemzést.

A tanulmányt pdf formátumban [innen töltheti le!](#)

(http://issuu.com/tarki_research/docs/a_tartos_melyszegenyseg_csokkentese_celhoz_kott_1)

A konferencia programja és a konferencia előadóinak rövid életrajza az alábbiakban érhető el:

Előadók és előadások:

- Atkári Csaba és Keszthelyi András: *A kiérdemelt segítség, avagy a szolidaritás dekonstrukciója*
- Cseres-Gergely Zsombor: *Javaslatok a tartós mélyszegénység és tartós munkanélküliség csökkentésére*
- Egbert Holthuis: *Conference on deep poverty in Hungary and about the policy elements of a possible aid reform*
- Helene Giacobino: *Impact evaluations for social inclusion*
- Medgyesi Márton: *A feltételes készpénz-transzferek hatásai*
- Tóth István György: *Egyenlőtlenség és szegénység a mai magyar társadalomban és a társadalom értékválasztásaiban*
- Mózer Péter: *Felemelkedés közös erővel...*
- Váradi Balázs: *Tartós mélyszegénység és tartós munkanélküliség: korábbi megoldási kísérletek és tanulságaik*

Forrás: TÁRKI

Szerk.: [Erdős Zsuzsanna](#) csoportvezető, Módszertani Csoport, SzocioNet DDRMHSZK Gesztorszervezet

.....

Programok

Annak, aki ott akar lenni...

MEGHÍVÓ XXI. MACSGYOE ORSZÁGOS SZAKMAI TANÁCSKOZÁS

Tisztelettel meghívjuk Önt a **Magyar Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok Országos Egyesületének XXI. Szakmai Konferenciájára, amely „Kihívások és változások a szociálpolitikában”** címmel kerül megrendezésre.

A szakmai tanácskozás

Helyszíne: Hotel Magistern, Siófok, Beszédes sétány 72.sz.

Időpontja: 2012. május 16-17-18.

Általános információk:

A program továbbképzési pontértéke: 7 pont, a Nemzeti Család-és Szociálpolitikai Intézet minősítése alapján. A program engedélyszáma: K-05-015/2011.

Program:

2012. május 16. (szerda)

12.00 – 14.00 Regisztráció

14.00-14.15 Köszöntő a város részéről
Dr. Balázs Árpád - polgármester

Megnyitó
Szabó János - alelnök

14.15-15.00 Változások a szociálpolitikában
Soltész Miklós - államtitkár

15.00-15.40 Kihívások, változások- a szociális munka lehetőségei a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálatokban
Takács Imre – elnök

15.40-16.00 Szünet

16.00-16.40 Társadalompolitikai változások
Lakner Zoltán – politológus

16.40-17.10 TEVADMIN rendszer (aktualitások, problémák)
Előadó: NRSZH képviselője (szervezés alatt)

19.00 Vacsora, közösségi est, tombola

2012. május 17.(csütörtök)

7.00 – 8.45 Reggeli

9.00 – 12.00 Szekcióülések

10.30-10.50 Szünet

1. KENYSZI

Szekcióvezető: Erdős Zsuzsanna - szociálpolitikus

2. Kihívások, válaszok a családsegítő-és gyermekjóléti szolgálatokban

Szekcióvezető: Takács Imre – szociológus

3. A szociális szolgáltatások változásai

Szekcióvezető: Szabó János - szociálpolitikus

4. Kihívások, válaszok, vezetői felelősség

Szekcióvezető: Papp Győző - szociálpolitikus

12.00 – 14.00 Ebéd

14.00 – 16.00 „Ti hogy csináljátok?”

Jó és hatékony gyakorlatok a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálatokban

Vezeti: Kerekes László – szociálpolitikus, szupervízor

16.00-18.00 Fakultatív programok

18.00 Vacsora, rekreációs programok

2012. május 18. (péntek)

7.00 – 8.45 Reggeli

9.00-9.40 Munkanélküliség, új társadalmi integráció

Dr. Csoba Judit - szociológus

9.40-10.30 Iskolák, gyerekek, családok

Dr. Vekerdy Tamás - pszichológus

10.30-10.40 Szünet

10.40-11.30 A szociális szolgáltatások változásai

Andrácz-Tóth Veronika - NEFMI főosztályvezető

11.30-12.00 Konferencia zárása

Szabó János - szociálpolitikus

12.00-13.30 Ebéd

További információ:

Magyar Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok Országos Egyesülete

1094 Budapest, Liliom u. 8.

E-mail: kovacs.gyorgyi@3sz.hu

Tel.: 30/768-4961

Jelentkezési lap és a meghívó letölthető a www.szocionet.hu oldalról

Szerk.: Erdős Zsuzsanna csoportvezető, Módszertani Csoport, SzocioNet DDRMHSZK Gesztorszervezet

.....

Meghívó "Az aktív idősödés és a nemzedékek közötti szolidaritás európai éve" Fogyatékoság-időskor című konferenciára

A SzocioNet Dél-Dunántúli Regionális Módszertani Humán Szolgáltató Konzorcium Mohács-Kölked Református Társegyházközség Pándy Kálmán Otthona szeretettel meghívja és tisztelettel várja az általa szervezett konferenciára.

**Helyszín: Polgármesteri Hivatal Díszterme, Mohács, Széchenyi tér 1.
Időpont: 2012. május 3.**

Program

9.30-9.45 Megnyitó

A konferenciát megnyitja: Szekó József polgármester

9.45-10.30

Dr Maria Bruchmüller, Lebenshilfe, Ausztria

Előadás címe: „Mit jelent az öregség?” Új dimenzió, új kihívások

10.30-11.15

Heidrun Schneider, „Ort zum Leben” – Herzogsagmühle

Előadás címe: „Időskor, fogyatékoság, életminőség”

11.15-11.30 Szünet

11.30-12.15

Verdes Tamás, Társaság a Szabadságjogokért

Előadás címe: "Kitagolás és az időskor"

12.15-13.00 Fórum

13.00-14.00 Ebéd

14.00-14.40

Czibere Károly – irodavezető, Magyar Református Szeretetszolgálati Iroda

Előadás címe: "Aktuális szabályozási trendek a szociális szolgáltatások területén"

14.40-15.20

Bódy Éva osztályvezető, Nemzeti Erőforrás Minisztérium Szociális, Család- és

Ifjúságügyért Felelős Államtitkárság

Előadás címe: Szükségletspecifikus ellátás szervezése a jelenlegi szolgáltatások mentén

15.20-16.00 Konferencia zárása

Meghívó letöltése

Jelentkezési lap letöltése

Szerk.: [Erdős Zsuzsanna](#) csoportvezető, Módszertani Csoport, SzocioNet DDRMHSZK Gesztorszervezet

.....

„Civil Sarok”- események, felhívások

„Civil infók”

Az új Civil Törvény 2012. január 1-vel lépett hatályba.

2011. évi CLXXV. Törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról

Letölthető:

http://jogszabalykereso.mhk.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=142867.577762&kif=az+egy es%C3%BCI%C3%A9si+jogr%C3%B3l*#xcel

Felhívjuk a figyelmet, hogy változtak a közhasznúsági jogállással, a közhasznúsági jelentéssel kapcsolatos szabályok is. Kérdések esetén kereshetők a megyei civil szolgáltató központok, melyek elérhetők a következő link segítségével: <http://www.civil.info.hu/modules/HelperOrgs/network/3>

Az új civil törvényről rendezett fórum felvétele

A Főpolgármesteri Hivatal Civil Irodája és a NIOK Alapítvány fórumot szervezett az Újvárosházán január 26-án, melynek keretén belül a civil szektor jobban megismerhette a törvényt és annak új elemeit.

Forrás: http://www.youtube.com/watch?v=wiHCV9b8IH0&feature=player_embedded

Figyelem!

A 2011 évi személyi jövedelemadó bevallás készítésekor is lehetőség van az adó 1+1 % -ról szóló rendelkezésre egyházi és civil szervezetek/kiemelt célok támogatására.

Kérünk mindenkit, hogy éljen a lehetőséggel, és terjessze azt barátai, ismerősei között!

2012. május hónapban a Dél-Dunántúli Regionális Forrásközpont **civil/nonprofit fórum** szervezését tervezi, fókuszban a pályázati forráslehetőségek jelene, jövője.

Szerk.: [Petrovicsné Takács Rózsa](#), [Gyurokné dr. Bódi Csilla](#), Dél-Dunántúli Regionális Forrásközpont

.....

**„Pályázzunk? Pályázzunk! -
AKTUÁLIS PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK**

Aktuális pályázati lehetőségek

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium pályázati felhívásai a kormányzati portálon a

<http://www.kormany.hu/hu/dok?source=8&type=206#!DocumentBrowse> címen, a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet által meghirdetett pályázatok a http://www.ncsszi.hu/palyazatok-1_2 címen érhetők el.

A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal pályázati felhívásai a www.nrszh.hu és a <http://szocialisportal.hu> oldalakon található.

Egyebekben a pályázati felhívásokat tematikusan lehet keresni a www.pafi.hu, a www.nonprofit.hu honlapokon. Az uniós finanszírozású pályázatok elérhetők a www.nfu.hu és a <http://ujszechenyiterv.gov.hu/> honlapon.

Az Új Széchenyi terv 2011-2013. akcióterve elérhető a http://www.nfu.hu/uj_szechenyi_terv linken.

Szerk.: Petrovicsné Takács Rózsa, Gyurokné dr. Bódi Csilla, Dél-Dunántúli Regionális Forrásközpont

Felhívás pályázati tanácsadásra!

A Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program és a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében meghirdetett pályázatokhoz a SzocioNet DDRMHSZK konzorciumi Partnere a Dél-Dunántúli Regionális Forrásközpont továbbra is biztosítja a pályázati tanácsadást.

A tanácsadásra jelentkezhet minden, a Dél-dunántúli régióban működő olyan szolgáltató, amely jogosult a konstrukciók keretében pályázatot benyújtani.

A tanácsadásra előzetes bejelentkezéseket fogadja Petrovicsné Takács Rózsa – módszertani munkatárs, a 72/514-104-es telefonszámon.

Várjuk érdeklődésüket!

Felhívjuk a figyelmet, hogy a <http://www.nfu.hu/palyazatok> honlapot az új információkért napi szintén érdemes felkeresni.

A pályázati tanácsadás keretében az aktuális pályázatok megjelent módosításairól, új információkról a módszertani csatornákon értesítjük az érintetteket.

Módosult az uniós források felhasználását szabályozó kormányrendelet

Hatályba lépett az uniós források felhasználását szabályozó „ A 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011. (I. 28.) Korm. Rendelet” módosítása.

A módosítás a már korábban meghirdetésre került pályázati felhívásokat is érinti. Fontos információ azonban, hogy folyamatban lévő ügyek esetében amennyiben egy adott eljárási cselekmény (például támogatási szerződés kötéséhez szükséges feltételek megküldése) a hatálybalépés előtt már megtörtént, akkor azt a még korábbi feltételek szerint szükséges befejezni. Minden ezt követő eljárási cselekmény azonban az új jogszabály előírásai szerint folytatódik majd.

A változások rövid összefoglalása

Az új szabályozás – bizonyos feltételek mellett – az ÁFA januári emelését követve, a projektek zavartalan lebonyolítása érdekében többlettámogatásra (ÁFA kompenzációra) jogosítja fel a kedvezményezetteket.

A kifizetések gyorsításának eszköze lehet a szállítói előleg – megfelelő biztosítékok melletti – gyakoribb alkalmazása, amivel a piaci szereplők likviditását is növelni lehet, ezért a jogszabály-módosítás a Kbt. hatálya alá tartozó építési beruházás, építési koncesszió tárgyú közbeszerzési eljárásokban a kedvezményezett számára előírja, hogy köteles biztosítani a szállító részére előleg igénylésének lehetőségét. A szállítói előleg felhasználásának ellenőrzésére az NFÜ megbízhat saját műszaki ellenőrt a teljesítés igazolására a rész- illetve végszámla elszámolásának elfogadása előtt.

Csökken a támogatói döntéshozatali és szerződéskötési határidő, amelyre a jogszabály alapesetben 30-30 napos határidőt ír elő. A közbeszerzésekkel kapcsolatos eljárási határidők is jelentősen rövidülnek. Ennek oka, hogy a közreműködő szervezet, illetőleg az NFÜ által eddig egymás után végzett ellenőrzési tevékenységek a módosítás eredményeként ezután párhuzamosan zajlanak majd.

Változtak a biztosítékadásra vonatkozó szabályok, többek között törlésre került a vagyont terhelő zálogjog, mint nyújtható biztosítéki forma.

A jogorvoslati eljárások egyszerűsödnek, a kifogás benyújtására biztosított határidő szabályozása egyértelműbbé vált. Tisztázásra került az is, hogy jogorvoslatra az ellenőrzési hatóság által megállapított szabálytalanság esetén is mód nyílik.

A gyorsítás a pályázati felhívások esetében is érzékelhető lesz, hiszen a tervezési és előkészítési folyamat határidői is jelentősen csökkentek a módosítások következtében.

A jogszabály-módosításnak köszönhetően az egyes konstrukciókat érintő – korábban kormánydöntést igénylő - kisebb változtatások, módosítások miniszteri hatáskörben a korábbiaknál jóval gyorsabban lesznek megvalósíthatóak.

A forrásvesztés megakadályozása érdekében tovább erősödik a projektek monitoringjának folyamata. Azon projektek esetében, amelyeknél a megvalósítás elmaradásának veszélye fennáll, az NFÜ kockázatelemzés alapján egyedi, nyomon követhető cselekvési terv kidolgozását kérheti. Az NFÜ a támogatási szerződéstől való részleges elállás, illetve a támogatói okirat visszavonása előtt - a támogatási szerződés módosításának kezdeményezésével egyidejűleg - intézkedéseket kérhet, illetve foganatosíthat. (pl. csökkentheti a projektmenedzsment-költségeket, azok kifizetését feltételekhez kötheti, projektfelügyelőt rendelhet ki).

Az NFÜ feladatává tett projektdoktori rendszer működtetésével a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű, ám adminisztratív, kifizetési és menedzsment problémákkal küzdő beruházások végrehajtására ellenőrzött módon, szaktanácsadói támogatással kerül sor. A projektfelügyelő feladata, hogy a sikeres projektmegvalósítás feltételeit biztosítsa ott, ahol a határidős késedelemnek a veszélye fennáll, megszüntetve az elakadásokat, felgyorsítva a kifizetéseket.

A jövőben lehetővé válik úgynevezett tartalékkonstrukciók kidolgozása és meghirdetése abban az esetben, ha a korábban meghirdetett kiírások esetében a támogatási források felhasználása a tervezettnél gyengébben halad, és forrásvesztés kockázata merül fel. A teljes módosított kormányrendelet [ezen a linken érhető el](#).

Forrás: <http://www.nfu.hu/content/9121>

Szerk.: [Petrovicsné Takács Rózsa](#), [Gyurokné dr. Bódi Csilla](#), Dél-Dunántúli Regionális Forrásközpont

Legfrissebb módosítások

TÁMOP-5.4.9-11/1 „Modellkísérleti program az alapszolgáltatások funkcionális összekapcsolására”

Új beadási határidő: 2012. április 30.

VÁLTOZIK A MODELLKÍSÉRLETI PROGRAM TÁMOGATÁSA ÉRDEKÉBEN KIÍRT PÁLYÁZAT DOKUMENTÁCIÓJA

Az Új Széchenyi Terv keretében megjelent "Modellkísérleti program az alapszolgáltatások funkcionális összekapcsolására" című kiírás beadási határideje 2012. április 30-ra módosult.

A konstrukció dokumentációjában további változások várhatók, kérjük kísérjék figyelemmel a honlapon megjelenő pályázati közleményeket.

Forrás:

http://www.nfu.hu/valtozik_a_modellkiserleti_program_tamogatasa_erdekeben_kiirt_palyazat_dokumentacioja

TIOP 3.4.2-11/1 „Önkormányzati, állami, egyházi, nonprofit fenntartású bentlakásos intézmények korszerűsítése”

Új beadási határidő: 2012. május 15.

MÓDOSULT A BENTLAKÁSOS INTÉZMÉNYEK KORSZERŰSÍTÉSE ÉRDEKÉBEN KIÍRT PÁLYÁZAT DOKUMENTÁCIÓJA

Az Új Széchenyi Terv keretében megjelent „Önkormányzati, állami, egyházi, nonprofit fenntartású bentlakásos intézmények korszerűsítése” című kiírás dokumentációja új mellékletekkel egészült ki, beadási határideje 2012. május 15-re módosult, illetve további változások érintik a dokumentáció alábbi pontjait.

forrás:

http://www.nfu.hu/modosult_a_bentlakasos_intezmenyek_korszerusitese_erdekeben_kiirt_palyazat_dokumentacioja

MÓDOSULT A BENTLAKÁSOS INTÉZMÉNYEK KIVÁLTÁSA ÉRDEKÉBEN KIÍRT PÁLYÁZAT DOKUMENTÁCIÓJA

Az Új Széchenyi Terv keretében megjelent „Bentlakásos intézmények kiváltása - „B” Gyermekvédelmi komponens” című pályázat dokumentációja megváltozott.

forrás: <http://www.nfu.hu/content/9065>

TAMOP-6.1.2/11/3 „Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok a kistérségekben”

MÓDOSULT A KISTÉRSÉGI EGÉSZSÉGRE NEVELŐ ÉS SZEMLÉLETFORMÁLÓ ÉLETMÓD PROGRAMOK ÉRDEKÉBEN KIÍRT PÁLYÁZAT BEADÁSI HATÁRIDEJE

Az Új Széchenyi Terv keretében megjelent TAMOP 6.1.2. /11/3 kódszámú "Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok a kistérségekben" című pályázat beadási határideje megváltozott.

A pályázatok benyújtására **2012. április 16-tól 2012. május 31-ig** van lehetőség.

Forrás:

http://www.nfu.hu/modosult_a_kistersegi_egeszsegre_nevelo_es_szemleletformalo_életmód_programok_erdekeben_kiirt_palyazat_beadasi_hatarideje

Szerk.: [Petrovicsné Takács Rózsa](#), [Gyurokné dr. Bódi Csilla](#), Dél-Dunántúli Regionális Forrásközpont

TÁMOP-5.3.6-11/1 Komplex telep-program (komplex humán szolgáltatás hozzáférés biztosítása)

A MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN, SZEGREGÁLT LAKÓKÖRNYEZETBEN ÉLŐ SZEMÉLYEK TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁSÁT TÁMOGATÓ PÁLYÁZAT

Az Új Széchenyi Terv keretében kiírásra került a "Komplex telep-program (Komplex humán szolgáltatás hozzáférés biztosítása)" című konstrukció.

A pályázati kiírás alapvető célja a mélyszegénységben, szegregált lakókönyezetben élő hátrányos helyzetű személyek társadalmi felzárkózásának és integrációjának segítése komplex eszközökkel, így szociális, közösségi, oktatási, egészségügyi, képzési és foglalkoztatási beavatkozásokkal.

A kiírás kerete a konvergencia régiókban 4 679 914 745 Ft.

Igényelhető támogatás: 45 000 000 Ft - 150 000.000 Ft

A pályázatok benyújtása két szakaszban történik. Az első szakaszban a felhívás megjelenését követő 10. naptól kezdve 2012. március 31-ig, míg a második szakaszban 2012. augusztus 1-től 2012. augusztus 31-ig van lehetőség pályázni.

Figyelem!

A pályázattal kapcsolatos második szakaszához kapcsolódóan (2012. augusztus 1.-2012. augusztus 31.) felhívjuk a tisztelt pályázók figyelmét a következőkre:

Az egyes projektekben a Türr István Képző és Kutató Intézet (TKKI) kötelező konzorciumi partnerként lát el feladatokat. A projektek megfelelő előkészítése és a hatékony együttműködés kialakítása érdekében a települési önkormányzatok részére egy regisztrációs felület került kialakításra a Türr István Képző és Kutató Intézet (TKKI) honlapján. Ezen a regisztrációs felületen folyamatosan, de legkésőbb 2012. május 20-ig várjuk azoknak az önkormányzatoknak a programba való jelentkezését, amelyek a második szakaszban szándékoznak pályázni a program megvalósítására.

Az önkormányzatok 2012. június 2-ig kapnak visszajelzést regisztrációjukkal kapcsolatosan a TKKI Főigazgatójától.

Forrás: [http://www.nfu.hu/modosult_a_komplex_telep_program_cimu_palyazat_dokume ntacioja](http://www.nfu.hu/modosult_a_komplex_telep_program_cimu_palyazat_dokumen_tacioja)

Szerk.: [Petrovicsné Takács Rózsa](#), [Gyurokné dr. Bódi Csilla](#), Dél-Dunántúli Regionális Forrásközpont

ÚJ PÁLYÁZAT EGÉSZSÉGRE NEVELŐ ÉS SZEMLÉLETFORMÁLÓ ÉLETMÓDPROGRAMOK KIDOLGOZÁSÁRA A LOKÁLIS SZÍNTEREK ÉRDEKÉBEN

Az Új Széchenyi Terv keretében megjelent az "Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok - lokális szinterek" című pályázat.

A konstrukció célja az egészséget szolgáló egyéni magatartásminták és közösségi értékek elterjedésének ösztönzése, az egészségfejlesztés szinterein megvalósuló közösségi programok elterjesztése, az életminőség javítása.

A kiírás keretösszege: 5.000.000.000 forint.

A pályázatok benyújtására **az A komponens esetében: 2012. június 4-től 2012. július 3-ig, míg a B komponens esetében: 2012. április 23-tól 2012. május 22-ig van lehetőség.**

Forrás:

http://www.nfu.hu/uj_palyazat_egeszsegre_nevelo_es_szemleletformalo_eletmodprogramok_kidolgozasara_a_lokalis_szinterek_erdekeben

Szerk.: Petrovicsné Takács Rózsa, Gyurokné dr. Bódi Csilla, Dél-Dunántúli Regionális

Forrásközpont

.....

2012 a szövetkezetek nemzetközi éve

Az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) 2011. október 31-én indította útjára a szövetkezetek nemzetközi évének programját.

Az Európai Szövetkezeti Kutató Intézetnek a Stories.coop (az első digitális szövetkezeti történetek könyvtára) weboldal létrehozásával az a célja, hogy a világ minden pontjáról összegyűjtse a szövetkezetekhez tartozó személyes történeteket, az üzleti sikereket, a szövetkezeti modell társadalmi üzeneteit.

Nemzetközi felhíváshoz csatlakozva meghirdetjük a 2012 szövetkezeti év magyar részeként :

„Meséld el a történeted a szövetkezetről” programot!

Szövetkező vagy?

Meséld el a történeted!

Oszd meg a szövetkezés tapasztalatait
szóban, képben, videóban.

Ha a történetet közvetíteni tudod angolul, akkor közvetlenül kapcsolódhatsz a nemzetközi programhoz, amelyik a szövetkezeti év minden napjához kiválaszt egy történetet. Részletek itt: <http://stories.coop/> Ha a történeted magyarul osztanád meg szóban, képben, videóban, akkor azt küldd el a szoszov@gmail.com címre, amit fel fogunk tölteni a <http://www.szoszov.hu/> a SzOSzöv weblap „coop-mese” ablakába. Információ kérhető Németh Lászlótól 06/70-387-2204 telefonon vagy a nemeth.laszlo@szoszov.hu e-mail címen.

Forrás:

<http://www.pafi.hu/pafi/cikkek.nsf/e865e1dacf38e2818525663b007896c5/bc1c5ae56ea7e4aac12579d3005af300?OpenDocument>

Szerk.: Petrovicsné Takács Rózsa, Gyurokné dr. Bódi Csilla, Dél-Dunántúli Regionális

Forrásközpont

.....

A Nemzeti Együttműködési Alap működési pályázata

A Nemzeti Együttműködési Alap testületei 2012. március 29. napján tartott üléseiken döntöttek a működési pályázat kiírásáról.

Pályázati kiírás civil szervezetek működési célú támogatására (Pályázat kiírás kódja: NEA-12-M)

A Nemzeti összetartozás Kollégium; az Új nemzedékek jövőjéért Kollégium, a Mobilitás és alkalmazkodás Kollégium; a Közösségi környezet Kollégium; valamint a Társadalmi felelősségvállalás Kollégium megbízásából a Wekerle Sándor Alapkezelő (a továbbiakban: Alapkezelő) az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Civil tv.), a Nemzeti Együttműködési Alappal kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 5/2012. (II. 16.) KIM rendelet (a továbbiakban: NEAr.), az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.), az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.), valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet alapján nyílt pályázatot hirdet civil szervezetek támogatására.

Jelen pályázati kiírás részét képezi a "Pályázati Útmutató a NEA 2012. évi működési pályázatokról" (a továbbiakban: Pályázati Útmutató), amely letölthető a <http://www.civil.kormany.hu/NEA>, illetve a <http://www.wekerle.gov.huoldalon>.

1. A pályázat célja

A pályázat a civil társadalom erősítését, a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának segítségét szolgálja. A pályázat célja a civil szervezetek működéséhez való hozzájárulás. A működési költség a projekteket és szervezeteket megalapozó, kiszolgáló, fejlesztő és adminisztráló, a törvényeknek való megfelelést segítő és a szervezet cél szerinti tevékenységek feltételeinek biztosítása érdekében felmerült kiadás.

2. A támogatásra rendelkezésre álló keretösszeg mértéke

A rendelkezésre álló forrást a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium biztosítja a "Nemzeti Együttműködési Alap" elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat (ÁHT: 332995) terhére.

3. Pályázat benyújtására jogosult civil szervezetek

Az alábbi szervezetek nyújthatják be elektronikus pályázatukat:

- szövetség vagy
- alapítvány, illetve egyesület (ide nem értve a szövetséget), amelyek
- az Elektronikus Pályázatkezelési és Együttműködési Rendszerben (a továbbiakban: EPER) regisztráltak a Pályázati Útmutató szerint.

Amennyiben a szövetségek részére szétosztható keretösszeg nem kerül felhasználásra, a kollégiumok a b. pont szerinti civil szervezetek támogatására használhatják azt fel.

Azon szervezetek pályázata érvénytelen, amelyek nyilvántartásba vételéről szóló bírósági határozat 2011. december 31. napját követően emelkedett jogerőre.

A NEA Tanács elnökének és tagjainak, a Kollégium elnökének és tagjainak, valamint ezek közeli hozzátartozóinak érdekeltségi körébe tartozóként összeférhetetlennek jelzett szervezet pályázata érvénytelen a Civil tv. 62. § (2) bekezdése alapján.

Az Alap terhére csak visszatérítendő működési támogatás nyújtható azon közhasznú jogállású civil szervezetnek, amely a pályázat megjelenését megelőző utolsó lezárt üzleti

évben beszámolóval igazolható éves bevétele eléri vagy meghaladja a NEAr. 14. § (1) bekezdésében meghatározott ötvenmillió forintot.

4. Pályázatból kizárt szervezetek

a. Nem jogosult az Alapból működési támogatásra az a civil szervezet, amely a pályázat kiírásának évében a költségvetési törvényben nevesítve részesül működési célú támogatásban.

b. Nem kaphat költségvetési támogatást az a civil szervezet, amely a Civil tv. 30. § szerint nem helyezte letétbe a 2011. üzleti évről szóló számviteli beszámolóját.

5. A támogatási időszak, a támogatás formája és mértéke

5.1. A támogatási időszak és a támogatás formája:

A támogatási időszak a pályázó által a pályázatban megjelölt tevékenységi kör alapján, a megfelelő Kollégium támogatásához kapcsolódó időszak:

Kollégium - Kezdő – Záró

Nemzeti összetartozás - 2012. 04. 21.-2013. 02. 20.

Új nemzedékek jövőjéért - 2012. 05. 01.-2013. 02. 28.

Mobilitás és alkalmazkodás - 2012. 05. 11.-2013. 03. 10.

Közösségi környezet - 2012. 05. 21.-2013. 03. 20.

Társadalmi felelősségvállalás - 2012. 05. 31.-2013. 03. 30.

A Kollégium a civil szervezet fenti időszakban felmerült költségeihez nyújt **vissza nem térítendő** vagy **visszatérítendő támogatást**.

A NEAr. 3. § (1) bekezdés e) pontja szerinti előfinanszírozásra vonatkozó kérelem esetén - az Ávr. 78. § (2) bekezdése alapján - a támogatásból az előfinanszírozás összegének jóváírását követően felmerült költségek finanszírozhatók.

A pályázatban csak a támogatási időszakot terhelő költségekre vonatkozó számlák, bizonylatok számolhatók el, melyek pénzügyi teljesítése az elszámolási időszak végéig megtörténik. Az elszámolás részletes szabályait az "Útmutató a NEA 2012. évi pályázatainak szakmai és pénzügyi elszámolásához" című segédlet tartalmazza.

5.2. A támogatás mértéke:

A jelen pályázat keretében nyújtható támogatás legkisebb összege a NEAr. 12. § (4) bekezdés alapján **250 000 Ft, azaz kettőszázötvenezer forint**, legnagyobb összege **5 000 000 Ft, azaz ötmillió forint**.

A NEAr. 11. § (4) bekezdésének megfelelően jelen pályázat keretében a **saját forrás arányának legkisebb mértéke a támogatási összeg 10 százaléka**. A szükséges saját forrás biztosítása történhet természetben - különösen a közérdekű önkéntes munka igazolásával - vagy készpénzben.

Az Ávr. 76. § (2) bekezdése szerint, amennyiben a költségvetési támogatás feltételeként előírás, hogy a Kedvezményezettnek meghatározott nagyságrendű saját forrással kell rendelkeznie, nem tekinthető saját forrásnak az államháztartás központi alrendszeréből kapott más költségvetési támogatás, kivéve az EU Önerő Alapból és a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény alapján ajánlatkérőnek minősülő szervezetnek a részben európai uniós forrásból finanszírozott projektek megvalósításához nyújtott önerő támogatást.

A saját forrás rendelkezésre állásának igazolási módja:

- közérdekű önkéntes munka biztosítása, egyéb tárgyi feltételek vagy szolgáltatások biztosítása esetén a pályázó erről szóló nyilatkozata a pályázati adatlapon;

- pénzbeli forrás biztosítása esetén az Ávr. 72. § (3) bekezdés aa) pontja alapján a számlavezető igazolásával, hitelszerződéssel, tagi kölcsönszerződéssel, magánkölcsönre vonatkozó szerződéssel, pénztári kiadási bizonylattal, engedményezési okirattal, tőkeemelésre vonatkozó igazolással, zárt végű pénzügy lízingre vonatkozó szerződéssel, értékpapír banki igazolás másolatával. A készpénzben rendelkezésre álló saját forrás rendelkezésre állásáról a pályázatban nyilatkozni kell és a rendelkezésre állását a támogatási szerződés megkötésekor igazolni kell.

Az elvárt saját forrással a beszámolási kötelezettség keretében el kell számolni.

6. Támogatásból elszámolható költségek köre

A támogatás terhére elszámolhatók a NEAr. 6. melléklete szerinti - a Civil tv. 19. § (2) bekezdés c) pontja alapján felmerült és a támogatási időszak kezdete, valamint az elszámolási időszak vége között pénzügyileg is teljesült - költségek a civil szervezet működésével összefüggésben.

7. A pályázatok benyújtásának módja, helye és határideje

7.1. A benyújtás módja:

A pályázat benyújtását megelőzően minden, regisztrációval nem rendelkező pályázónak a <http://eper.hu/webeper/paly/palybelep.aspx> honlapon **regisztrálnia kell magát az EPER-ben**, amelyhez rendelkeznie kell egy érvényes elektronikus levélcímmel (e-mailcím). A regisztrációval és a Regisztrációs Nyilatkozat benyújtásával kapcsolatos információkat a Pályázati Útmutató 4. fejezete tartalmazza.

2012. évben a pályázóknak EPER költségtérítési díjat kell fizetni. Ennek összege **3000 Ft**, azaz háromezer forint.

NEA pályázatok esetében az EPER költségtérítési díjat egy évben egyszer kell megfizetni. A díjat átutalással a következő számlaszámra kell befizetni: **10032000-00285128-00000000**.

A közlemény rovatban kérjük, pontosan tüntessék fel a szervezet adószámát, a pályázati keret azonosítóját (NEA-12) a beazonosíthatóság érdekében!

Az EPER költségtérítési díjat legkésőbb a pályázati beadási határidő utolsó napjáig kell befizetni, be nem fizetése vagy késedelmes teljesítése a pályázat formai érvénytelenségét vonja maga után.

Az EPER-ből kinyomtatható **Regisztrációs Nyilatkozat** szervezet képviselője által aláírt **egy eredeti példányát** postai úton vagy személyesen legkésőbb az adott naptári évben elsőként beadott pályázat beadási határideje napján kell benyújtani az alábbi címre:

Wekerle Sándor Alapkezelő

1088 Budapest, Múzeum u. 17.

Az elektronikus pályázat beadását a Pályázati Útmutatóban (3-4. fejezet) rögzített módon kell elvégezni.

Az elektronikus pályázati adatlapot a pályázati kiírásban közölteknek megfelelően hiánytalanul, azaz az elektronikus pályázati adatlap minden kérdésére választ adva és az alábbi melléklet elektronikus becsatolásával kell benyújtani:

- a támogatási igény benyújtását megelőző lezárt üzleti évről szóló számviteli beszámoló oldalhú digitális másolatát.

7.2. Beadási határidő:

Kollégium – Határidő

Nemzeti összetartozás - 2012. május 2. 23:59 óra

Társadalmi felelősségvállalás - 2012. május 3. 23:59 óra

Mobilitás és alkalmazkodás - 2012. május 4. 23:59 óra

Közösségi környezet - 2012. május 7. 23:59 óra

Új nemzedékek jövőjéért - 2012. május 8. 23:59 óra

7.3. Pályázat benyújtásának helye:

A pályázatot kizárólag elektronikusan lehet benyújtani az alábbi oldalon: <http://www.eper.hu>

8. A pályázat érvényességének vizsgálata

A benyújtott (azaz véglegesített) pályázatokat az EPER automatikusan iktatja és pályázati azonosítóval látja el. A beérkezést követően a pályázat formai vizsgálatára kerül sor.

8.1. A formai bírálat szempontjai:

a. a pályázat kitöltöttsége, megfelelősége, határidőben történő véglegesítése az EPER-ben,

b. a melléklet megfelelősége (oldalhú digitális másolat került felcsatolásra, a dokumentum olvasható),

- c. a támogatási igény, valamint a mellékletként e dokumentum adatai között van-e ellentmondás,
- d. a pályázó szervezetnek a pályázat benyújtására való jogosultsága,
- e. a Regisztrációs Nyilatkozat megfelelése, benyújtásának dátuma, továbbá
- f. a határidőre befizetett EPER költségtérítési díj.

A NEAr. 3. § (5) bekezdése alapján a NEA pályázataiban esetében formai hiánypótlásra nincs lehetőség, ezért, ha a beadott pályázat formai hibát tartalmaz, akkor az Alapkezelő a támogatási igényt érvénytelenné nyilvánítja és elutasítja.

9. A pályázat tartalmi elbírálása

A NEAr. 12. § (3) bekezdése szerint a jelen működési célú pályázati kiírás tartalmazza a Civil tv. 56. § (1) bekezdés a) pontja szerinti keret biztosítását. Ha a pályázathoz mellékelte, a **pályázat benyújtását megelőző évre vonatkozó számviteli beszámoló** alapján a civil szervezet adományban részesült, a civil szervezet jogosult az adományhoz kapcsolódóan - az adomány összegének 5%-áig - működési támogatásra. Az adományhoz kapcsolódó támogatási igényt az érkezés sorrendjében bíráló nélkül ki kell elégteleníteni.

A NEAr. 12. § (4) bekezdése alapján civil szervezet működéséhez a Kollégium nem ítélt meg támogatást, ha a támogatható költségek **támogatásból finanszírozható összege nem éri el a 250 000 Ft-ot**, azaz a kettőszázötvenezer forintot.

A NEAr. 4. § (5) bekezdése alapján a civil szervezet támogatásáról történő döntés során a pályázó által benyújtott támogatási igénynél alacsonyabb összegű támogatás esetében a NEAr. 7. melléklete szerint elkészített és benyújtott költségvetési tervben költség soronként arányosan kell csökkenteni.

A pályázatok tartalmi elbírálása pontozás alapján történik. A bírálólap jelen pályázati kiírás melléklete.

10. Az elbírálás határideje

A NEAr. 4. § (1-3) bekezdés szerint a döntéshozó az érvényes támogatási igények adatait tartalmazó lista kézhezvételétől számított 15 napon belül dönt, amennyiben tartalmi hiánypótlásra nincs szükség.

11. Pályázók döntést követő kiértesítése

Az Alapkezelő a NEAr. 4. § (2) és (4) bekezdése szerinti támogatási döntés meghozatalát követően a Civil tv. 61. § (7) bekezdése szerinti döntéshozatalhoz kapcsolódó egyetértési jogköre tekintetében a Tanács elnökét nyilatkozattételre kéri fel. A Tanács elnökének egyetértő nyilatkozata esetén tizenöt napon belül írásban tájékoztatja a támogatási igény benyújtóját a döntésről.

A Kollégium döntését jóváhagyó támogatói döntés esetén a döntés közzétételétől számított 15 napon belül az Alapkezelő a pályázónak postai úton értesítést küld a pályázat elbírálásának eredményéről. Elutasító vagy kizáró döntés esetén az Alapkezelő elektronikus úton küld értesítést 3 munkanapon belül, amely tartalmazza az elutasítás vagy kizárás indokait. A pályázatokkal kapcsolatos döntések az NEA honlapján, a <http://www.civil.kormany.hu> -n, illetve a <http://www.wekerle.gov.hu> honlapon is közzétételre kerülnek.

Az értesítésben a támogatási szerződés megkötése érdekében az Alapkezelő felhívja a támogatást igénylő civil szervezetet a szerződéskötéshez szükséges dokumentumok megküldésére és egyben megküldi a támogatási szerződés tervezetét.

12. Jogorvoslati lehetőség

A pályázati eljárásra, a támogatási igény befogadására, a támogatási döntés meghozatalára, a támogatói okiratok kiadására vagy a támogatási szerződések megkötésére, a költségvetésből nyújtott támogatás folyósítására, visszakövetelésére vonatkozó eljárásra vonatkozóan jogorvoslat-érvényesítésre a hatályos jogszabályoknak megfelelően van lehetőség. Az Ávr. 90. § (2)-(3) bekezdése alapján a kifogást az

Alapkezelő címére postai úton, de a közigazgatási és igazságügyi miniszternek címezve kell benyújtani a kifogásolt döntés közlésétől számított 5 munkanapon belül.

13. Szerződéskötés

A Kollégium támogatási döntéséről szóló értesítő levelek tartalmazzák a szerződéskötés feltételeit és az ahhoz szükséges dokumentumok beküldési határidejét, módját, valamint a támogatási szerződés példányait. A támogatási szerződés elválaszthatatlan melléklete a NEAr. 5. § (3) bekezdés szerinti Általános Szerződési Feltételek. A döntéskor megítélt összeg legalább 10%-ának mértékéig saját forrást kell biztosítani (vagyis az igényelt és megítélt összeg arányában csökkenthető a vállalt saját forrás mértéke is). A készpénzben rendelkezésre álló saját forrás rendelkezésre állását a támogatási szerződés megkötésekor igazolni kell a Pályázati Útmutató 5.2. és 9. pontjában leírtak szerint.

Az Alapkezelő a beérkezett dokumentációkat megvizsgálja, és amennyiben a szerződéskötéshez szükséges dokumentumok valamelyike nem áll rendelkezésre vagy hiányos, az Alapkezelő a kedvezményezettet 8 munkanapos határidővel, egy alkalommal hiánypótlásra szólítja fel.

Amennyiben a kedvezményezett a hiánypótlást nem, vagy késedelmesen teljesíti, az Alapkezelő tájékoztatja a döntéshozó kollégiumot.

Szerződéskötés előtt a kedvezményezett szervezetnek lehetősége van költségvetésének módosítására. Azonban új sor nyitására nincs lehetőség, kizárólag a döntéshozó által jóváhagyott sorokat lehet áttervezni.

A támogatási döntés érvényét veszti, ha a támogatásról szóló értesítés kézbesítésétől számított 60 napon belül a pályázó hibájából nem jön létre a szerződés.

A támogatásban részesülővel a szerződéskötéshez szükséges valamennyi feltétel határidőben való teljesülése esetén az Alapkezelő által előkészített támogatási szerződést a miniszter nevében az Alapkezelő köti meg. Támogatás csak akkor nyújtható, ha a pályázónak a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium felé korábbi támogatásból származó, lejárt határidejű elszámolási vagy visszafizetési kötelezettsége nincs. A szerződés aláírására a szerződés megkötéséhez szükséges valamennyi dokumentum hiánytalan beérkezését követő 8 munkanapon belül kerül sor.

14. A támogatás folyósítása

A finanszírozás módjára vonatkozó támogatási döntés a támogatást igénylő szervezet az Ávr. 78. § (2) és 79. § (1) bekezdése és a NEAr. 3. § (1) bekezdés e) pontja szerinti előfinanszírozásra vonatkozó kérelme hiányában utófinanszírozás.

A támogatás folyósításának feltételeit a NEAr. rendelkezései, valamint egyéb vonatkozó jogszabályok alapján a döntéshozó határozza meg. A kifizetés feltételeit a nyertes pályázókat kiértesítő levél, valamint a támogatási szerződés tartalmazza.

15. A támogatás elszámolása és ellenőrzése

A kedvezményezettek a támogatás (beleértve a normatív támogatást) és az elvárt saját forrás felhasználásáról a támogatási szerződés és a gazdálkodásukra vonatkozó előírások szerint kötelesek számot adni, melyről a Pályázati Útmutató 11. pontja ad tájékoztatást.

Felhívjuk a figyelmüket, hogy a pénzügyi elszámolás része

- a) a költségvetési tervben szereplő tételek felhasználására vonatkozó összesítő kimutatás,
- b) a költségvetési támogatás felhasználását igazoló számlák, számviteli bizonylatok eredeti példányának záradékolt és hitelesített másolatai a költségvetési terv szerinti bontásban,
- c) készpénzkifizetés esetén a készpénzkiadás tényét igazoló számviteli bizonylat, átutalással teljesített kifizetés esetén a pénzforgalmi számla terheléséről szóló banki igazolás vagy olyan kivonat, amelyen a kifizetett számla összegét meg kell jelölni, d) bérköltség elszámolása esetén a kifizetés pontos jogcímének megjelölése és a bérfizetést megalapozó jogviszony-igazolások.

Erzsébet Program pályázatok

Az **Erzsébet-utalvány** forgalmazásából várható eredmény kizárólag közfeladat ellátására fordítható. Ez a közjő az **Erzsébet-program**, amely a szociális üdültetés és étkeztetés új rendszere.

„Az Erzsébet-program keretében szociális táboroztatást indít a kormány

Az Erzsébet-program második pályázata keretében gyermekek számára szerveznek nyaralást az Erzsébet Táborkba - jelentette be Soltész Miklós szociális államtitkár Gál András Levente kormánybiztossal közösen tartott keddi sajtótájékoztatóján.

Soltész Miklós emlékeztetett: januárban a kormány nagyszabású üdültetési és táboroztatási programot indított a Nemzeti Üdülési Alapítvány segítségével. Első körben üdülésre szociálisan rászoruló családok, időskorúak, fogyatékossgal élők és a szociális- és gyermekvédelmi intézmények munkatársai pályázhattak. A rendelkezésre álló 2 milliárd forintból 75 ezer olyan ember pihenhet állami üdülőben, akik egyébként nem jutnának hozzá ilyen szolgáltatásokhoz.

Az Erzsébet-program második elemeként nyári táboroztatásra ír ki pályázatokat az alapítvány - jelentette be Soltész Miklós. Először a gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátásban, nevelőszülőknél élő gyermekek, valamint általános iskolák tanulói számára hirdetnek nyári táborozási lehetőséget. A becslések szerint 20-40 ezer gyermek - június 18. és augusztus 25. között, 10 héten keresztül - elsősorban a Balaton és a Velencei-tó partján található állami tulajdonú táborokban nyaralhat egy hetet, szociális helyzetűl függő önrész vállalása mellett. A pályázati keret 1 milliárd forint.

Nemsokára határon túli magyar fiatalok számára is nyílik lehetőség az Erzsébet Táborkban való részvételre, valamint tematikus és sporttáborok szervezését is tervezik - mondta Soltész Miklós.

Gál András Levente kormánybiztos hozzátette: a jó állam kialakítása érdekében fontos kormányzati célkitűzés, hogy kihasználják az állami üdülőingatlanok szabad kapacitáit. A kormányzati üdülők mellett a megyéktől átvett ingatlanok helyzetét is rendezni szeretnék, a rendszerváltásig visszamenőleg pedig vizsgálják majd az állami üdülési ingatlanok sorsát - húzta alá. Emlékeztetett, hogy az üdülési alapítvány létrehozásakor 365 kormányzati és szakszervezeti ingatlan került az alapítvány birtokába, ebből mára egy sincs meg. Az ügyben a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal is vizsgálatot indított.

Guller Zoltán, az Erzsébet-utalványt kibocsátó társaság ügyvezető igazgatója elmondta, az utalványt másfél millió ember használja, a törvény értelmében a forgalmazás hasznát kizárólag a közjő céljaira lehet fordítani. Az Erzsébet-programot egy tanácsadó testület is segíti - fűzte hozzá.

Sunyovszky Szilvia, a testület tagja úgy fogalmazott: az a céljuk, hogy hasznos tartalommal töltsék meg a táborozás idejét. A civil tanácsadó testület tagjai különböző területekről érkeztek, így saját, szerteágazó tapasztalataikkal segíthetik a programot. A munkában részt vesz többek közt Borza Teréz porcelánművész, Németh Anna Mária gasztroenterológus, Horváth Ádám operaénekes, Lovas Pál belsőépítész, Csókay András idegsebész, Zacher Gábor toxikológus és Kovács István volt ökolívó."

Forrás: [Nemzeti Erőforrás Minisztérium](#)

Erzsébet-tábor 2012

Az **Erzsébet-tábor** pályázati kiírása az alábbiakban megtekinthető. A pályázat beadása elektronikus úton történik 2012. április 3-tól május 15-ig.

"Mesés nyár vár ránk!"

Táborozási pályázat családsegítő és/vagy gyermekjóléti szolgáltatásban, valamint átmeneti gondozásban részesülő gyermekek részére.

[Pályázati kiírás](#)

[Pályázati adatlap kitöltése](#)

"Hurrá, együtt nyaralunk!"

Táborozási pályázat gyermekvédelmi szakellátásban, nevelőszülői hálózatban ellátott gyermekek részére.

[Pályázati kiírás](#)

[Pályázati adatlap kitöltése](#)

"Igazolt hiányzás"

Táborozási pályázat iskolai csoportok számára.

[Pályázati kiírás](#)

[Pályázati adatlap kitöltése](#)

"Határtalan túra"

Pályázat a Kárpát-medence országaiban, nemzeti kisebbségben, szórványhelyzetben élő, magyar gyermekek magyarországi táborozására. A pályázati kiírás április 16-án jelenik meg.

"Nyári kalandozás"

Egyéni pályázat tanulók részére tematikus nyári táborozásra. A pályázati kiírás április 16-án jelenik meg.

Amennyiben további kérdése van, kérjük, forduljon a telefonos ügyfélszolgálathoz az alábbi telefonszámon, munkanapokon 8 és 16 óra között: **061 371 3288**

Forrás: [Erzsébet Program](#)

Szerk.: [Petrovicsné Takács Rózsa](#), [Gyurokné dr. Bódi Csilla](#), Dél-Dunántúli Regionális Forrásközpont

Alternatív nappali gyermekellátási szolgáltatások létrehozásának támogatása (Kódszám: TÁMOP-2.4.5-12/1)

A munka és a magánélet összehangolását segítő helyi kezdeményezések – Alternatív nappali gyermekellátási szolgáltatások létrehozásának támogatása

A. A TÁMOGATÁS CÉLJA ÉS HÁTTERE

Alapvető cél és háttér információ

A gazdasági, társadalmi és technológiai változások rendkívül gyors és folyamatos alkalmazkodást kívánnak a gazdaság szereplőitől, a vállalkozásoktól, a munkavállalóktól. Az alkalmazkodás rugalmas, de ugyanakkor biztonságos munkaerő-piaci feltételeket kíván meg, ami egyfelől lehetővé teszi a vállalkozások számára az igazodást a változó feltételekhez, másfelől biztosítja a munkavállalók számára a foglalkoztatás biztonságát, segíti a munkahely megtartását, vagy munkanélküliség esetén az újbóli elhelyezkedést. A

rugalmasság és a biztonság együttesen szükségesek ahhoz, hogy a munkaerőpiacon belüli átmenetek – iskolából a munka világába, egyik munkahelyről a másikra, munkanélküliségből vagy inaktivitásból a munka világába, munkából nyugdíjba – az egyén számára pozitív kimenetet eredményezzenek.

Mindehhez széles eszköztárra van szükség, amelyek egy része az Új Széchenyi Terv keretei között támogatható, más része pedig olyan szabályozási vagy intézményrendszerrel érintő módosításokat feltételez, amelyek a program keretein kívül valósíthatók meg. A Foglalkoztatási Program a rugalmasság és a biztonság szempontjainak érvényesítéséhez egyrészt az aktív munkaerő-piaci politikák támogatásán keresztül járul hozzá, másrészt a változásokhoz való alkalmazkodás alapvető eszközének tekinti a szak- és felnőttképzés támogatását, az egész életen át tartó tanulás ösztönzését, valamint a család és a munka összehangolását segítő intézkedéseket is.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy azokban az országokban magasabbak a születési/termékenységi ráták, ahol magas szintű a női foglalkoztatottság, a szülők több gyermeket vállalnak ott, ahol a családi és a munkahelyi kötelezettségek összeegyeztetésére kiemelt figyelmet fordítanak. Az elmúlt időszakban ezen a területen nálunk alig történt előrelépés, a statisztikák alapján jelentősen elmarad a kisgyermekkel rendelkező nők foglalkoztatása mind a kisgyermekkel nem rendelkező nőkhöz, mind az unióban élő, hasonló élethelyzetben lévőkhöz képest.

A nők foglalkoztatására a gyermekvállalásnak fontos hatása van. A kisgyermeket vállaló nőknek sokszor kell választaniuk a karrier vagy a gyermeknevelés között, amely az esetek nagy részében hosszú évekre szóló döntést jelent. Ezt jól illusztrálja az, hogy Magyarországon a (0-6 év közötti) kisgyermeket nevelő 20-49 éves nők és a kisgyermeket nem nevelő nők foglalkoztatási rátája közötti különbség 33,4%. Ez az uniós arányokat tekintve a második legmagasabb értéket jelenti Csehország után, miközben az uniós átlag csak 12,1%.

Jelenleg a család és a munka összeegyeztetését, a családok választási lehetőségeit nagymértékben korlátozza, és ezáltal a gyermekvállalást is kedvezőtlenül befolyásolja, hogy korlátozott a megfelelő minőségű gyermekgondozási szolgáltatásokhoz való hozzáférés. A kisgyermekes nők alacsony munkaerő-piaci részvételének - a rugalmas munkalehetőségek hiánya mellett - egyik fő oka a kisgyermek napközbeni ellátását biztosító férőhelyek alacsony száma. Az ország 3150 települése közül csak 273 helyen működik bölcsőde, ezek 91%-a városokban. 2009-ben a bölcsődei férőhelyek száma 26 677 volt, a bölcsődei férőhely-kihasználtság pedig 130%-os volt. Azonban így is csak az érintett korosztály 8,9%-a járt bölcsődébe, mialatt közel 6000 főt kellett az intézményeknek visszautasítaniuk férőhely- hiányra hivatkozva.

Jóllehet az új bölcsődei férőhelyek növelése és a jelenlegi férőhelyek korszerűsítése (elsősorban a regionális operatív programok támogatásával) folyamatos, a fejlesztések idő- és költségigénye nem tesz lehetővé olyan ütemű növekedést, amely valamennyi bölcsődébe beíratandó gyermek (és ezzel együtt munkaerő-piacra visszatérő szülő) igényeit kielégítené.

A további bölcsődefejlesztések mellett tehát szükség van egyéb, kisgyermek napközbeni ellátását biztosító helyi intézmények létrehozására is, amelyek rugalmasan képesek igazodni a szülők munkaidejéhez és munkarendjéhez.

A szolgáltatások kialakításánál elengedhetetlen a rugalmasság, amely a helyi igényeknek és a szülők munkarendjének megfelelő formájú és idejű gyermekfelügyeletre teremt lehetőséget.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 41.§ (3) bekezdése szerint a gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető – a gyermekek életkorának megfelelően – különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében. **Jelen pályázati kiírás a családi napközik,** illetve egyéb, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 51.A,B és C §.-ai alapján, a

gyermek életkorának megfelelő, kiscsoportos gyermekfelügyelet **megszervezését támogatja.**

A nappali kisgyermekellátás fejlesztésével, lehetőségeinek és rugalmasságának növelésével könnyebbé válik a munkahelyi és a magánéletbeli kötelezettségek összeegyeztetése és ezáltal több, kisgyermeket nevelő szülő számára válik tényleges lehetőséggé a munkaerőpiacra való visszatérés, a nőknek nem kell feltétlenül a karrier és a család között választaniuk, így remélhetőleg az intézkedés (a családtámogatási rendszer egyéb elemeivel egymást erősítve) hozzájárul a gyermekvállalás növekedéséhez is.

Rendelkezésre álló forrás

A pályázat meghirdetésekor az elszámolható közkiadásokra² rendelkezésre álló keretösszeg a konvergencia régiókban (Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Alföld, Nyugat-Dunántúl, Közép-Dunántúl, Dél-Dunántúl) 2.500.000.000 forint.

A konstrukció keretében az ESZA és ERFA alapok közötti átjárhatóság alapján az ERFA a, azaz legfeljebb 1.000.000.000 forint fordítható.

Jelen kiírás forrását az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

B. PÁLYÁZÓK KÖRE

Jogi forma

Jelen pályázati kiírás keretében az alábbi szervezetek pályázhatnak (KSH besorolással, a statisztikai számjel elemeiről és nomenklatúráiról szóló 8/2010.(VIII. 25.) KSH közlemény alapján):

Nonprofit és egyéb nem nyereségérdekelt szervezet:

- § egyéb egyesület (KSH 529)
- § szakszervezet (KSH 531)
- § egyéb munkavállalói érdekképviselő (KSH 532)
- § egyéb köztestület (KSH 549)
- § egyház (KSH 551)
- § önálló egyházi intézmény (KSH 552)
- § egyéb egyházi szervezet (KSH 559)
- § közalapítvány (KSH 561)
- § közalapítvány önálló intézménye (KSH 562)
- § egyéb alapítvány (KSH 569)
- § nonprofit korlátolt felelősségű társasági (KSH 572)
- § nonprofit részvénytársaság (KSH 573)
- § egyesülés (KSH 591)
- § egyéb jogi személyiségű nonprofit szervezet (KSH 599)
- § nonprofit közkereseti társaság (KSH 621)
- § nonprofit betéti társaság (KSH 622)
- § egyéb, jogi személyiség nélküli nonprofit szervezet (KSH 699)

Vállalkozások (jogi személyiséggel rendelkező és nem rendelkező vállalkozások):

- § jogi személyiségű gazdasági társaságok: kft. (KSH 113), rt. (KSH 114)
- § szociális szövetkezet (KSH 127)
- § egyéb szövetkezet (KSH 129)
- § jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok: kkt. (KSH 211), bt. (KSH 212)
- § egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő egyéni vállalkozó (KSH 231)

Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek:

- § központi költségvetési szerv (KSH 312)
- § helyi önkormányzat (KSH 321)
- § helyi önkormányzati költségvetési szerv (KSH 322)
- § többcélú kistérségi társulás (KSH 326)
- § helyi önkormányzatok jogi személyiségű társulása (KSH 327)

- § országos kisebbségi önkormányzat (KSH 351)
- § országos kisebbségi önkormányzati költségvetési szerv (KSH 352)
- § országos kisebbségi önkormányzatok jogi személyiségű társulása (KSH 353)
- § helyi kisebbségi önkormányzat (KSH 371)
- § helyi kisebbségi önkormányzati költségvetési szerv (KSH 372)
- § helyi kisebbségi önkormányzatok jogi személyiségű társulása (KSH 373)

A jelen kiírás keretében a fent felsorolt szervezetek konzorciumai is benyújthatnak pályázatot, amelyhez konzorcium létrehozására irányuló együttműködési megállapodást kell kötni az útmutató 8. számú mellékletét képező megállapodás minta alapján. A konzorciumi együttműködési megállapodással a tagok arra vállalnak kötelezettséget, hogy a projektet annak támogatása esetén a projektdokumentációban meghatározott módon közösen megvalósítják.

Konzorcium tagja csak olyan szervezet lehet, amely a pályázati felhívásban és a pályázati útmutatóban meghatározott követelményeknek megfelel, részt vesz a pályázat alapvető céljának megvalósításában és támogatásban részesül. (Felhívjuk a figyelmet, hogy az aláírt konzorciumi együttműködési megállapodást szkennelt formában kell a pályázatot tartalmazó CD/DVD-n szerepeltetni).

A konzorciummal szemben támasztott feltételek:

- § *Konzorciumi tagok maximális száma 3, a konzorcium vezetővel együtt*
- § *Egy szervezet csak 1 konzorciumban vehet részt*
- § *Finanszírozás módja tagonként történő finanszírozás*

C. A PÁLYÁZAT TARTALMA

A pályázat célcsoportja:

A családi napközi szolgáltatást, vagy egyéb alternatív gyermekellátási szolgáltatást igénybe vevők (3 év alatti - aki az adott nevelési évben (augusztus 31-ig) betölti a 3. életévét - gyermek, szülő vagy törvényes képviselő).

Támogatható tevékenységek köre

1. Előkészítés szakasza

- 1.1. Üzleti terv elkészítése
- 1.2. Szükségletfelmérés/előzetes igényfelmérés elkészítése
- 1.3. A szolgáltató tevékenység célját, alapelveit, módszereit tartalmazó szakmai program a kiegészítő szolgáltatásokkal együtt
- 1.4. Közbeszerzések előkészítéséhez kapcsolódó tevékenységek
- 1.5. Vállalkozás létrehozásához kapcsolódó tevékenységek (hatósági díjak, illetékek)

2. Projektmegvalósítás szakasza

- 2.1. Foglalkoztatás szakmai megvalósítók számára
  - 2.1.1. Családi napközi esetén a 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletnek megfelelő minimálisan kötelező foglalkoztatás
  - 2.1.2. Családi napközi hálózat esetén 1 fő koordinátort kell foglalkoztatni a 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletnek megfelelően
  - 2.1.3. Egyéb gyermekellátási formák esetén a projekt szakmai megvalósítását végrehajtók foglalkoztatása
- 2.2. Munkahelyre való eljutás megszervezése szakmai megvalósítók számára
- 2.3. Képzés szakmai megvalósítók számára
  - 2.3.1. Akkreditált családi napközi vezető képzés
  - 2.3.2. Egyéb szakmai képzések:
    - § Csecsemő- és gyermeknevelő- gondozó (OKJ: 55761010000000)
    - § Házi időszakos gyermekgondozó (OKJ: 547610201003101)
    - § Kisgyermekgondozó- nevelő (OKJ: 547610200105402)
  - 2.3.3. Egyéb releváns akkreditált továbbképzések

2.4. Projekt megvalósításához kapcsolódó eszközbeszerzés (belső helyiségekhez, külső térhez, játékok, felszerelési tárgyak), amennyiben az a szükségletfelmérésben megfelelően alátámasztásra került.

2.5. Gyermek napközbeni ellátását biztosító helyiség gyermekellátás céljára való átalakítása, felújítása (bérelt ingatlan is) (különös figyelemmel az energiahatékonyságának javítására és korszerűsítésére, illetve akadálymentesítés a helyi igényekhez mérten, amennyiben az a szükségletfelmérésben megfelelően alátámasztásra került).

2.6. Gyermek napközbeni ellátását biztosító helyiség bérlése (épület és kert, udvar)

2.7. Kommunikációs tevékenység (pl. honlap, szórólap, hirdetés, logó)

2.8. Családi napközi vezetésével kapcsolatos jogi, pénzügyi szolgáltatás igénybevétele

2.9. Gyermekfelügyelettel kapcsolatos szolgáltatások igénybevétele (életkori sajátosságoknak megfelelő készség - és képességfejlesztés)

2.10. Közbeszerzések lebonyolításához kapcsolódó tevékenységek

2.11. Kötelező engedélyek beszerzése

2.12. Projektmenedzsment feladatok

2.13. Tájékoztatás, nyilvánosság biztosítása

Projekt területi korlátozása

Jelen pályázati kiírásra csak a konvergencia régiók (Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Alföld, Nyugat-Dunántúl, Közép-Dunántúl, Dél-Dunántúl) területén megvalósuló pályázatok nyújthatók be. A projekt több helyszínen valósítható meg, de ebben az esetben minden megvalósítási helyszínen a konvergencia régiókban kell lennie.

D. PÉNZÜGYI FELTÉTELEK ÉS ÁLLAMI TÁMOGATÁSI SZABÁLYOK

Támogatás formája

Vissza nem térítendő támogatás.

Támogatás mértéke

A projekt elszámolható összes költségének legfeljebb 100 %-a.

Támogatás összege

A jelen pályázat keretében igényelhető támogatás összege: legalább 5.000.000 Ft, legfeljebb 50.000.000 Ft lehet.

Családi napközi létrehozása esetén egy családi napközi egység maximális támogatható összege: 20.000.000 Ft, két családi napközi egység maximális támogatható összege: 35.000.000 Ft, három családi napközi egység maximális támogatható összege: 50.000.000 Ft.

Egyéb alternatív gyermekellátási szolgáltatások létrehozása esetén az egy gyermekellátási férőhely kialakítására és a projekt alatti működtetésére fordítható maximális támogatható összeg 3.000.000 Ft.

A pályázatok benyújtásának módja, helye és határideje

A pályázatok benyújtása 2012.05.01-től 2012.06.01-ig lehetséges.

A pályázati kiírással kapcsolatos további dokumentumok a www.ujszeczyterv.gov.hu honlapról tölthetők le.

További felvilágosítás az alábbi elérhetőségeken kérhető:

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Tel: 06-40/638-638

Személyesen: 1077 Budapest, Wesselényi u. 20-22.

e-mail: ujszeczyterv@nfu.gov.hu

honlap: www.ujszeczyterv.gov.hu

Forrás: <http://www.nfu.hu/doc/3410>

Szerk.: [Petrovicsné Takács Rózsa](#), [Gyurokné dr. Bódi Csilla](#), Dél-Dunántúli Regionális Forrásközpont

.....

Megvalósítás alatt álló szociálpolitikai projektek

Az alábbiakban azon folyamatban lévő projektekről adunk tájékoztatást, amelyek gazdái jelezték felénk ezen igényüket. Tudjuk, hogy ennél több „TÁMOP – os”, illetve egyéb projekt működik a régióban, azonban csak azokat tudjuk bemutatni, amelyekről információink vannak. Továbbra is várjuk a megvalósítás alatt álló projektek gazdáit, hogy amennyiben szeretnének hírlevelünkben helyet kapni, küldjék el megjelentethető anyagaikat a szoccfp@ddrfk.hu e-mail címre, Petrovicsné Takács Rózsa munkatársunknak.

TÁMOP-5.4.4/B "Network-Együtműködés-Tudástár-szakmai támogató hálózat kiépítése a Dél-Dunántúli Régióban" című partnerségi projekt

2011.október 01-től a „Network – Együtműködés - Tudástár” - szakmai támogató hálózat kiépítése a Dél-Dunántúli Régióban c projekt valamennyi támogató szolgáltatása elérhető!

Ismételten felhívjuk a figyelmet, hogy a projektnek önálló honlapja van, melyen minden információ elérhető: www.ddr-egyuttmukodes.hu.

Várjuk a szolgáltatások iránti igények bejelentését a diszpecserkozpont@ddrfk.hu e-mail címen

A projekt keretében az alábbi célcsoportokkal foglalkozók számára még nyitott a lehetőség a szupervízió ingyenes igénylésére:

Vezetők számára egyéni/csoportos coaching lehetőség

Szupervízió

Családsegítés

144 óra

Pszichiátriai betegek és fogyatékossgal élők

96 óra

Egyéb ellátások, pl. tanya-, és falugondnoki szolgálat

24 óra

Ingyenes tréningek a projektben, a szociális ágazat szakemberei számára

Figyelem!

A felhívásokat az adott tréning jelentkezési lapjával levelező listáinkon továbbítjuk az érintettek felé. A kitöltött jelentkezési lapokat a diszpecserkozpont@ddrfk.hu e-mail címre kérjük eljuttatni!

„Kognitív célú pszichoszociális terápiás technikák gyakorlati alkalmazása az idősellátásban”

3 db 32 órás tréning – Szekszárd, Pécs, Kaposvár helyszíneken

Engedélyszám: PL-6399 – FAT akkreditációval rendelkezik

Létszám: 8-20 fő

Célcsoport: 3 tréning az idősellátásban dolgozók számára

5. fókusz: Szakmai támogatás az idős, önellátásra képtelen betegekkel való munkában

Bemenet: középfokú/felsőfokú szociális végzettség és mentálhigiénés, művelődésszervező

Tervezett időpontok:

A szekszárdi tréning elindult, 2012. március végén.

Pécs: Május 4.; Május 11.; Május 18.; Június 1.

Kaposvár: Június 15., Június 22., Június 29., Július 6.

„Az agresszív kommunikációtól a segítő beszélgetésig”

Engedélyszám: PL-6426 FAT akkreditációval rendelkező

Célcsoport: Pszichiátriai és szenvedélybetegek, fogyatékkal élők intézményeiben dolgozó szakemberek

1 db régiós tréning, pécsi helyszínnel

32 óra, 3 alkalom

Alternatív módszerek a segítő tevékenységben – szakmai személyiségfejlesztő tréning

30 óra / 5 nap

Engedélyszám: S-01-021/2011 – szakmai továbbképzési akkreditációval rendelkezik.

Kredit pont: 30

Létszám: 12-20 fő

Célcsoport: Családsegítés, Támogató Szolgálat, Fogyatékos személyek nappali, és bentlakásos ellátása, hajléktalan ellátás, szenvedélybetegek közösségi ellátása területén dolgozó szakemberek.

1. Szakmai fókusz. Korszerű módszertani ismeretek, jó gyakorlatok közvetítése

3 csoport, megyénként 1-1 Pécs, Szekszárd, Kaposvár

Tervezett időpontok: 2012. május elejétől, június végéig.

Ingyenes konferencia

A lét peremén - család központú komplex szociális munka mélyszegénységben élőkkel

Konferencia - tanácskozás

Kredit pont: 7

Engedélyszám: K-01-054/2011

50-70

Az EU és hazai stratégiák és jó gyakorlatok közvetítése a mélyszegénységben élőkkel folytatott szociális munkához.

Az alábbi szolgáltatásokban dolgozók számára ajánljuk: szociális étkeztetés, falu és tanyagondoki szolgálat, családsegítés, idősek nappali ellátása, közösségi ellátások, gyermekjóléti szolgálat, bölcsőde, családi napközi, gyermekotthon, területi gyermekvédelmi szakszolgálat.

Konzultációs lehetőség az alábbi szakterületeken igényelhető szakértőinktől:

Név	Szakterület/ szolgáltatás – típus megnevezése	Szolgáltatási stratégia fókuszpontja	Területi hatókör	Végzettség/ egyéb kompetenciák
Dr. Szemelyácz János	Szenvedélybetegek ellátásai teljes körűen, Addiktológia,	2. Szakmai segítségnyújtás a szokatlan, problémás esetekkel szembesülő szakembereknek	Baranya-Somogy	pszichoterápia szakorvosa, addiktológus szakorvos, pszichiáter szakorvos
Máté Zsolt	Szenvedélybetegek ellátásai teljes körűen	2. Szakmai segítségnyújtás a szokatlan, problémás esetekkel szembesülő szakembereknek	Baranya-Somogy	szociális munkás, addiktológiai konzultáns, közösségszervező, facilitátor

Kálóczy Andrea	Szenvedélybetegek nappali, közösségi, alacsonyküszöbű ellátása, stratégiaírás addiktológiai, Kábítószerrel való visszaélés kapcsán megelőzés	2. Szakmai segítségnyújtás a szokatlan, problémás esetekkel szembesülő szakembereknek	Tolna	szociális munkás, pszichodráma asszisztens, addiktológiai konzulens, szociális szakvizsga, családterapeuta (folyamatban), szupervizor (folyamatban)
Baricz Katalin	Lakhatási problémák, Családsegítés, közösségi szociális munka	2. Szakmai segítségnyújtás a szokatlan, problémás esetekkel szembesülő szakembereknek	Pécs (Baranya)	általános szociális munkás
Tálos Tamás	Adósságkezelés, munkaerőpici(re)integráció, Családsegítés	2. Szakmai segítségnyújtás a szokatlan, problémás esetekkel szembesülő szakembereknek	Baranya/Tolna	szociális munkás, adósságkezelési tanácsadó
Jászberényi Ágnes	Adósságkezelés, munkaerőpiaci(re)integráció, Családsegítés, gyermekjólét	2. Szakmai segítségnyújtás a szokatlan, problémás esetekkel szembesülő szakembereknek	Somogy	szociális munkás, szociálpolitikus
Kaszperné Meiszter Erika	Hajléktalanság, Hajléktalanok ellátása teljeskörűen	2. Szakmai segítségnyújtás a szokatlan, problémás esetekkel szembesülő szakembereknek	Régió	általános szociális munkás Szociális Munka MA (PTE - BTK folyamatban)
Kövér András	Hajléktalanság, Hajléktalanok ellátása teljeskörűen	2. Szakmai segítségnyújtás a szokatlan, problémás esetekkel szembesülő szakembereknek	Régió	Jogász
Kolutáczy Györgyné	Fogyatékosokkal élő egyéni esetkezelése, Korlátozó intézkedések, Fogyatékosokkal élő szolgáltatásai teljeskörűen + pszichiátriai betegek	2. Szakmai segítségnyújtás a szokatlan, problémás esetekkel szembesülő szakembereknek	Régió	intézetvezető, szociális munkás, jogi szakokleveles családvédelmi tanácsadó, szociális szakvizsga: fogyatékosok szociális ellátása rehabilitációja
Gyurok Ernő	Fogyatékosok szociális ellátása, fogyatékosok komplex minősítési eljárása	2. Szakmai segítségnyújtás a szokatlan, problémás esetekkel szembesülő szakembereknek	Régió	oligofrén pedagógia és pszichopedagógia szakos gyógypedagógiai tanár, mesterfokozatú szociális munkás /klinikai szak), szociális szakvizsga: fogyatékosok szociális ellátása, országos szociálpolitikai szakértő (a jelzett szakterületeken),
Bíró Kornélia	Idősellátás teljes körűen beleértve a szociális alapszolgáltatások vonatkozásait is	2. Szakmai segítségnyújtás a szokatlan, problémás esetekkel szembesülő szakembereknek, 5. Szakmai támogatás az idős, önellátásra képtelen betegekkel való munkában	Régió	szociális munkás, egészségfejlesztő mentálhigiénikus, szociális szakvizsga
Pintér Györgyi	Idősellátás teljes körűen beleértve a szociális alapszolgáltatások vonatkozásait is	2. Szakmai segítségnyújtás a szokatlan, problémás esetekkel szembesülő szakembereknek, 5. Szakmai támogatás az idős, önellátásra képtelen betegekkel való munkában	Régió	szociális munkás, szakvizsgázott szociálpolitikus
Erdős Zsuzsanna	Közgazdasági kérdések, Jogi szabályozás, Családsegítés, egyéb szociális alapellátások, pl.: falu és	2. Szakmai segítségnyújtás a szokatlan, problémás esetekkel szembesülő szakembereknek	Régió	szakvizsgázott szociálpolitikus-közgazdász, szakvizsgázott szociális szakigazgatás szervező

szakemberektől érkező vélemények, visszajelzések megfelelő beépítését a fejlesztési folyamatokba, egyfajta visszacsatolást eredményezve ezáltal a szakmai szereplők felől. Az áprilistól megrendezésre kerülő további négy workshopon a korábbiakhoz hasonló módon ismételtelen minél több szociális képző intézmény és szociális szakember, tereptanár kolléga részvételére számítunk.

További információért és a projekttel kapcsolatos kérdéseikkel forduljanak bizalommal Vojtek Éva képzésfejlesztési referenshez, a következő elérhetőségeken: e-mail cím: vojtek.eva@pte.hu, telefon: 06-72 503 650/23566.

Az elhangzott előadások prezentációi (diasorai) elérhetőek elektronikusan a www.szocialismunka.hu weboldalon.

A workshopokkal kapcsolatos visszajelzéseket, felmerülő kérdéseket az alábbi elérhetőségeken várjuk: Szatmári Réka (képzésszervező) E-mail: kepzesinfo@ddrfk.hu Telefon: 06/72/514-100

Szerk.: [Petrovicsné Takács Rózsa](#), [Gyurokné dr. Bódi Csilla](#), Dél-Dunántúli Regionális Forrásközpont

Boldogulj Helyben! TÁMOP-5.1.3-09/2-2010-0020.

Tájékoztató a Baranya Megyei Falugondnokok Egyesülete és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Pécsi Csoport Csilla Gondviselés Háza partnerségében megvalósuló programról

A Baranya Megyei Falugondnokok Egyesülete és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Pécsi Csoport Csilla Gondviselés Háza közös programot valósít meg az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával, a szigetvári és a sellyei kistérség 23 településén, 2012. február – 2014. július között.

A „Boldogulj helyben” program célja egy olyan modell kidolgozása, amelyben a halmozottan hátrányos helyzetben élők érdekében ötvözzük és továbbfejlesztjük a szociális, térségfejlesztési és közösségfejlesztési feladatokat, lehetőségeket, módszereket. Az egyéni megközelítés alapján háztartásra szabott fejlesztést nyújtunk a hátrányos helyzetben élő családok számára, a kooperatív tervezés eszközeivel segítjük településfejlesztési stratégiák és települések közötti együttműködések létrejöttét, valamint a helyi aktivitások erősítésével közösségi összefogásokat támogatunk.

A program alapvető, stratégiai céljai:

- A szegénység mélyülésének mérséklése, terjedésének és újratermelődésének megakadályozása
- Társadalmi és területi hátrányokból fakadó következmények csökkentése
- A halmozottan hátrányos helyzetben élők társadalmi integrációjának elősegítése, kirekesztettségük megszüntetése

A programon belül, 3 alprogram valósul meg egymással összekapcsolódva, egymást erősítve, egy szociális, egy település- és térségfejlesztő és egy közösségfejlesztő alprogram. Az egyes alprogramok többféle tevékenységet, szolgáltatást foglalnak magukba. Ezek közül néhányat szeretnénk az alábbiakban bemutatni.

A szociális alprogram keretében többek között az alábbi tevékenységek valósulnak meg

A háztartási állapotfelmérés során felkeresünk 140 családot, a települési és a kisebbségi önkormányzatok ajánlásával, a falugondnokok segítségével és beszélgetést folytatunk az egy háztartásban élőkkel. Ennek eredményeképpen megszületik 140 háztartás helyzetelemzése.

Háztartásfejlesztési tervek készülnek 80 kiválasztott háztartásra, amely tartalmazza a családok helyzetéből kiinduló fejlesztési célokat, a célokhoz rendelhető eredményeket és ezek elérését szolgáló tevékenységeket, feladatokat. A háztartásfejlesztési tervek alapvető célja, hogy reális elmozdulási lehetőséget mutasson a családok számára az önálló életvitel megteremtése felé, munkavégzési alternatívákat, illetve életvezetési támogatásokat nyújtva.

A háztartásfejlesztési tervek végrehajtása során a családsegítők, családgondozók és a falugondnokok együttműködése történik 12 hónapon keresztül annak érdekében, hogy a családok azt a segítő támogatást kaphassák meg, amelyik a legnagyobb eséllyel szolgálja életminőségük kedvező változását.

Önálló életvezetésre felkészítő klubokat szervezünk, amelyek témáit a háztartási állapotfelmérések és a fejlesztési tervek alapján a célcsoporttal közösen határozzuk meg. Az előzetes információgyűjtések alapján valószínűsíthető tématerületek a következők: adósságkezelés; családi gazdálkodás; önellátás, családon belüli együttműködések; egészségfejlesztés; tanulássegítés; ifjúsági klub.

Családfenntartó életpályatervek elkészítése történik annak érdekében, hogy további támogatási lehetőségeket nyújtsunk, immár közvetlenül a munkaerőpiac irányába történő előrelépésen keresztül. A program-előkészítés során kiemelt hangsúlyt kapott a munkavégzés lehetőségének megteremtése. Az életpálya-tervezéssel azt szeretnénk biztosítani, hogy a munkát kereső igénye és a munkalehetőségek találkozzanak, ezáltal megteremtődjön a munkavégzés lehetősége.

Egyéni és csoportos munkaerő-piaci tanácsadásokat nyújtunk annak érdekében, hogy a munkavállaláshoz és a munkavégzéshez szükséges kompetenciák megszerzésére irányuló feladatokat és az egyén munkaerő-piaci célkitűzéseit minél hatékonyabban támogathassuk.

A térségfejlesztési alprogram keretében többek között az alábbi tevékenységek valósulnak meg

Települési fórumokat szervezünk mind a 23 településen, amely nyitott valamennyi lakos számára. A fórumok célja egyrészt, hogy megismerjük és összegyűjtsük a szegénység települési/térségi okait, feltárjuk a fejlesztési törekvések kritikus pontjait, gátló tényezőit. Másrészt a helyzetelemzésekből kiindulva a 23 településen a mélyszegénység települési összefogással való mérséklésének 23 akcióterve készül el.

Tematikus műhelyeket hozunk létre a több települést is érintő fejlesztési elképzelések továbbvitelére. A tematikus műhelyek célja a települési fórumok által meghatározott, több települést is érintő fejlesztési elképzelések részletes kidolgozása, program- és projekttervek készítése. Az előkészítés alapján valószínűsíthető lehetséges tematikus műhelytémák: gazdaságfejlesztés, egészségfejlesztés, oktatásfejlesztés, humán infrastruktúrafejlesztés, önszerveződés fejlesztése, prevenciók műhely.

A közösségfejlesztési alprogram keretében többek között az alábbi tevékenységek valósulnak meg

Közösségi műhelyeket szervezünk, amelyek célja a települési fórumok keretében kitalált közösségi akciók, ötletek gondozása. A közösségi műhelyekben kidolgozott projekttervekhez támogatást nyújtunk a projektgazdáknak települési közösségi akciók

forráshiányt emelt szintű szolgáltatói kompetenciákkal tompító, a foglalkoztatás elősegítésében tetten érhető érdektelenséget és tehetetlenséget új törekvésekkel a holtpontról elmozdító hiánypótló képzések jöjjenek létre.

Mindezt pályázatunkban egy posztgraduális képzés („Térségi humánszolgáltatás”), az ehhez illeszkedő oktatás-módszertani modell és kézikönyve („Projektszemléletű gyakorlati képzés”), a szociális alapszakba illesztendő 2 komplex modul („Komplex rehabilitáció”, „Szociális munka a fenntartható fejlődésért”), valamint 1 szakmai továbbképzés („Csoportvezetési tréning”) jelenti.

Ahhoz, hogy ezek a képzések elérjék céljukat, és stabilizálják a szociális szakemberek helyzetét, szerepét a lokalitásban, szükséges az oktatók megerősítése is. Ezért a képzésfejlesztési tevékenységet kiegészítette a „Képzők Képzője” program, valamint a „Rendhagyó társadalompolitika” kurzus, amelyek lehetőséget adtak az aktuális ismeretek és a szükséges készségek megszerzésére.

A képzések minőségi fejlesztésének záloga a projektben kidolgozásra került mérési és értékelési rendszer, mely egyben a projekt minőségbiztosításának alapja is.

A Képzők Képzője programelem célja a projekt közvetlen célcsoportjának, a PTE IGYFK SZMSZI és a kar más intézeteinek közreműködő oktatói, hallgatói, valamint az együttműködő partnerek delegált dolgozóinak felkészítése és továbbképzése, mivel ők vesznek részt a képzési tervek, tananyagok kidolgozásában, valamint a képzők felkészítésében. A „Képzők Képzője” programja és meghívott előadói a projektben közreműködő munkacsoportok igényei és javaslatai alapján kerültek összeállításra. A képzők, előadók kiválasztásánál fő szempont volt, hogy az egyes tananyagfejlesztő csoportok kellő mennyiségű és minőségű aktuális információval és ismerettel felvérteződve tudják megkezdeni munkájukat. Mivel az elmúlt egy év jelentős politikai, gazdasági, társadalmi, valamint közigazgatási, jogi változásokat hozott a magyar társadalomban, ezért az egyik legfőbb igény az volt, hogy közpolitikai kérdésekről, -pl. aktuális vidékfejlesztési, munkaügyi és foglalkoztatási, valamint szociálpolitikai változásokról,- kapjanak átfogó képet a közreműködők, illetve olyan szakmai előadások legyenek, melyek nemcsak elméleti alapokat, hanem jó gyakorlatokat is képesek felmutatni az adott témákban. Előadóink, képzőink voltak: V. Németh Zsolt vidékfejlesztésért felelős államtitkár, G. Fekete Éva egyetemi docens, kutató Miskolci Egyetem Regionális Gazdaságtan Tanszék, Kara Akos a Magyar Országgyűlés Foglalkoztatási és Munkaügyi Bizottságának alelnöke, Gergely Bernadett a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség megbízott osztályvezetője, Csongor Anna az Autonomia Alapítvány elnöke, Mészáros Zsuzsa közösségfejlesztő a Közösségfejlesztők Egyesületének titkára, valamint Darvas Ágnes az ELTE TÁTK oktatója. Az érintett témák főként a térség- és vidékfejlesztés, foglalkoztatáspolitikai, alternatív gazdaságfejlesztés, valamint közösségfejlesztés tárgyköréből kerültek ki. Mivel ritkán van lehetőség ilyen témákban és ilyen színvonalú előadókat hallgatni Tolna megyében, ezért nyilvános előadásokat szerveztünk, amelyek iránt igen nagy volt az érdeklődés.

Az előadások után lehetőség volt szakmai műhelyeken az elhangzottak megvitatására és a munkacsoportok szerinti továbbhasznosítás pontosítására. Ezzel segítettük elő a Képzők Képzője új ismereteinek beépülését a munkacsoportok tananyagfejlesztő munkájába. A másik alapozó programelem, a Rendhagyó társadalompolitikai kurzus és szakmai műhely, kifejezetten a projekt közvetett célcsoportjának szól, ami a térség humán szolgáltatásait fenntartó, működtető szakembereiből, valamint a szolgáltatásokat igénybevevő lakosság köréből állt össze. Mivel interprofesszionális együttműködések kialakítása a célunk, ezért a szociális intézményeken túl számítottunk az egészségügyi, oktatási, közművelődési, továbbá munkaügyi és közigazgatási, valamint civil partnerekre is. A szakmai műhelyek és workshopok ezen kooperációk kialakítását szolgálták/ják. A továbbiakban célunk, hogy többnyire térségi színhelyeken folytassuk a szakmai műhelyeket, igazodva a résztvevők igényeihez. Ezek a „kihelyezett” rendezvények lehetőséget adnak a térségi jó gyakorlatok, egymás praxisainak megismerésére.

A szociális szakemberek megnyeréséhez akkreditáltattuk a képzést az NSZFI-nél. (A továbbképzés engedélyszáma: M-17-044/2010. A továbbképzés pontértéke: 15 pont).

A projekt megvalósítása 2010. 10. 15-én kezdődött és 2012. április 15-én ér véget. Projektünk 18 hónapig tartott, de a tervezéssel együtt elmondható, hogy egy közel két és fél éves munka zárul le most.

Utolsó rendezvényünk a 2012. április. 05-én megtartott Zárókonferencia volt, amelyre meghívtuk az ország minden TÁMOP 5.4.4. C komponens nyertesét. Rendezvényünk célja a projektesemények és eredmények bemutatása, valamint a hasonló programot megvalósítókkal a tapasztalatok megvitatása.

Szerencsénkre sokan elfogadták meghívásunkat, így lehetőséget kaptunk a projekt produktumok nyilvános megméréttetésére, valamint az élénk szakmai diskurzusra.

A rendezvényt Karunk dékán-helyettese nyitotta meg, köszöntve a résztvevőket a Kar és Intézetünk nevében. A szociális szakma részéről Patyán László (3SZ) szólt pár köszöntő szót a vendégekhez, figyelmükbe ajánlva a szekszárdi projektet, amit a projektmenedzsere, Dr. Nagy Janka Teodóra, valamint a szakmai vezető, Farkas Éva mutattak be röviden. A plenáris ülés a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karán bonyolított TÁMOP 5.4.4. A és C projektek rövid áttekintésével folytatódott, amit Dr. Szoboszlai Katalin, illetve Patyán László tartottak. A harmadik előadás a szekszárdi projekt egyik igazi nívumát mutatta be, egy gondolatébresztő előadás keretében. Az előadó a programelem felelőse, Dr. Jász Krisztina volt, aki a fenntartható fejlődés és a szociális munka kapcsolatát boncolgatta, felhívva a figyelmet az új szempont adaptációjának szükségességére a szociális munka, valamint a képzés során. A Zárókonferencia délután szekcióülésekkel folytatódott, ahol a szakemberek két téma közül választhattak: 1. A TÁMOP 5.4.4. pályázatok szolgáltatás- és képzésfejlesztési tapasztalatai. 2. A fenntarthatóság értelmezési lehetőségei a TÁMOP 5.4.4. C pályázatokban. Mindkét szekcióban tanulságos szakmai párbeszéd folyt, megelőlegezve a későbbi közös gondolkodás és cselekvés lehetőségét a szociális felsőfokú képzésekről.

A konferencia lehetőséget adott a különböző képzőintézmények szakmai bemutatkozására, valamint a képzés- és tananyagfejlesztés produktumainak népszerűsítésére. Intézetünk a projekt keretében hat új kiadványt jelentetett meg, amelyek az új képzéseinkhez biztosítják az elméleti háttérrel. Az elkészült tananyagok rövidesen hozzáférhetőek lesznek a www.tankonyvtar.hu oldalon, illetve a kari honlapon <http://igyk.pte.hu/menu/287/247>.

A tanulmánykötetek bemutatójának 2012. április 12-én a Belvárosi Kávéház ad helyet, ahová a sajtó munkatársaink kívül minden kedves érdeklődőt is várunk!

Továbbra is kérjük, és biztatjuk Tisztelt Olvasóinkat, hogy saját szervezetük/intézményük megvalósítás alatt álló projektjeikről küldjenek tájékoztatót következő Hírlevelünkhöz!

E-mail cím: ddrfk@ddrfk.hu

Köszönjük!

Szerk.: [Petrovicsné Takács Rózsa](#), [Gyurokné dr. Bódi Csilla](#), Dél-Dunántúli Regionális Forrásközpont

.....

Aktuális képzési felhívások

Képzési aktualitások

A Dél-Dunántúli Regionális Forrásközpont a szociális akkreditált továbbképzésekért felelős konzorciumi partner. 2012-ben a továbbképzések konkrét indításáról, a tervezett helyszínekről, tartalomról, árakról folyamatosan értesítjük az intézményeket.

Címváltozás

A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet Képzési Igazgatóság salgótarjáni részlege 2012. április 1-től Budapestre költözött.

Az új elérhetőség az NCSSZI székhelye: 1134 Budapest, Tüzér u. 33-35.

Tel: 06-1/237-6700.

További elérhetőségeket hamarosan közzéteszik a www.ncsszi.hu honlapon.

Forrás:

http://www.ncsszi.hu/kepzesi-igazgatosag-1_6/a-kepzesi-igazgatosag-salgotarjani-reszlege-2012.-aprilis-1-tol-budapestre-koltozott-n_126

2012. évi továbbképzési jegyzék

A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet közleménye a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéseit tartalmazó jegyzék kiadásáról

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000.

(VIII. 4.) SzCsM rendelet (továbbiakban: Rendelet) alapján a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet a közlemény mellékleteként kiadja a 2012. évre vonatkozó továbbképzési jegyzéket.

A továbbképzési jegyzék megyék szerinti bontásban tartalmazza azokat a továbbképzéseket, amelyek **2011.12.30.-áig benyújtásra kerültek és minősítést szereztek.**

A továbbképzési jegyzék minden továbbképzés esetén tartalmazza a minősítés érvényességi idejét. A megjelentetett továbbképzések a továbbképzési jegyzékben szereplő feltételek mellett, a hatályos **Rendeletnek megfelelően szervezhetők.**

Továbbképzési jegyzék letöltése:

http://www.ncsszi.hu/download.php?file_id=1296

Forrás: [Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet](#)

Szerk.: [Petrovicsné Takács Rózsa](#), [Gyurokné dr. Bódi Csilla](#), Dél-Dunántúli Regionális Forrásközpont

.....

2012-ben engedéllyel rendelkező akkreditált képzéseink

Szociális szakemberek képzése

A Dél-Dunántúli Regionális Forrásközpont Nonprofit Kft - a SzocioNet Dél-Dunántúli Regionális Módszertani Humán Szolgáltató Központ konzorciumi partnereként - a konzorciumon belül vállalt elsődleges módszertani feladata a szociális szakterület humán erőforrás fejlesztésének koordinálásában való aktív részvétel, szociális szakmai továbbképzések akkreditálása és szervezése.

Cím	Képzés típusa	pont	Engedélyszám	Tervezett részvételi díj Ft/fő	Időtartam	Részt-vevők száma (min.-max.):	A program célcsoportja
„Memória tréning alkalmazása demenciával küzdő idősök emlékezeti funkciójának megerősítésében„ c. tanfolyam	Tanfolyam	42	T-01-108/2010	30 000	40 óra	15-30 fő	Idősellátás területén dolgozók
„Idősök mobilizálása a bentlakásos szociális intézményben“ c. tanfolyam	Tanfolyam	45	T-01-131/2010	35 000	40 óra	15-18 fő	Idősellátás területén dolgozók
„Antidiszkriminációs tréning“	szakmai személyiség-fejlesztő foglalkozás	32	S-01-114/2010	90 000	56 óra	12- 16 fő	A szociális szolgáltatások területén dolgozó szakemberek, munkaköri megkötés nélkül.
„A 24.óraban is méltósággal „ c. (hospice ismeretek) tanfolyam	Tanfolyam	45	T-01-107/2010	14 000	30óra	24-35 fő	Házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás; Családsegítés; Idősök klubja, demens személyek nappali intézménye; Idősök bentlakást nyújtó intézményei; Egyéb: terminális betegek ellátását végző intézmények szakdolgozói számára

„Együttműködési és konfliktuskezelési tréning„ c. szakmai személyiségfejlesztő	szakmai személyiség-fejlesztő foglalkozás	25	S-01-113/2010	35 000	30 óra	16-20 fő	A szociális és gyermekjóléti szolgáltatások területén dolgozó szakemberek, munkaköri megkötés nélkül.
„Önismereti és kommunikációs tréning”	szakmai személyiség-fejlesztő foglalkozás	25	S-01-112/2010	35 000	30 óra	16-20 fő	A szociális és gyermekjóléti szolgáltatások területén dolgozó szakemberek, munkaköri megkötés nélkül.
A konfliktuskezelés elmélete és módszerei a serdülőkkel foglalkozó szakemberek számára	tanfolyam	42 pont	T-01-127/2009	35 000	40 óra (24+16, elmélet-gyakorlat)	30-35 fő	A tanfolyamot az alábbiak szerint ajánljuk: Családsegítés Családvédelem, család gondozás Gyermekjóléti alapellátás Gyermekvédelmi szakellátás Iskolai szociális munkás
„Financial Education - A pénzügyi írástudatlanság felszámolása, a lakosság eladósodásának megelőzése, kezelése a szociális munkások képzésével„ c. szakmai műhely	Műhely	20	M-01-007/2011	25 000	8 alkalom	20-25	Szociális és gyermekellátások szakemberei, egyes munkakörök kivételével
„Szociális munka speciális csoportokkal” c. szakmai műhely	Műhely	10	M-01-012/2011	25 000	6 alkalom	20-25	Szociális és gyermekellátások szakemberei, munkaköri megkötés nélkül.
„Szervezeti hatékonyságfejlesztés a szociális szférában„ c. szakmai műhely	Műhely	10	M-01-009/2011	25 000	6 alkalom	20-25	Szociális és gyermekellátások szakemberei, munkaköri megkötés nélkül.
„Szociális munka aktuális módszerei” című szakmai műhely	Műhely	10	M-01-010/2011	25 000	6 alkalom	20-25	Szociális és gyermekellátások szakemberei, munkaköri megkötés nélkül.
Demens ellátottak a tartós bentlakást nyújtó szociális intézményekben	tanfolyam	45	T-01-008/2011	25 000	40 óra /7 alkalom	25-35	Idősek bentlakást nyújtó ellátása
Komplex rehabilitációs mentor	tanfolyam	44	T-01-009/2011	35 000	40 óra / 8 alkalom	25-30	Fogyatékosok szociális ellátása, rehabilitációja, hajléktalan ellátásban és pszichiátriai és szenvedélybeteg ellátásában dolgozó szakemberek.
Pszichiátriai és szenvedélybeteg testi - lelki segítése professzionális módon	tanfolyam	46	T-01-034/2011	25 000	40 óra / 7 alkalom	30-35	Pszichiátriai és szenvedélybeteg szociális ellátásában dolgozó szakdolgozók és középvezetők
Szociális munka fogyatékosággal élő személyekkel	tanfolyam	40	T-01-035/2011	25 000	40 óra /7 alkalom	30-35	Támogató szolgálat, Fogyatékos személyek nappali és bentlakást nyújtó ellátása, idősek bentlakást nyújtó ellátása.

„ A kliens, a segítő... és még sokan mások” – rendszer-kompetencia fókuszú esetmegbeszélő-csoport szociális segítő szakemberek számára	szakmai személyiség-fejlesztő foglalkozás /esetmegbeszélés	33	S-01-019/2011	35 000	30 óra/ 10 alkalom	12.okt	Szociális és gyermekellátások szakemberei, egyes munkakörök kivételével (idősek nappali és bentlakást nyújtó ellátása, bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet
Kommunikációs tréning	szakmai személyiség-fejlesztő foglalkozás	33	S-01-020/2011	35 000	30 óra / 6 alkalom	18-22	Szociális és gyermekellátások szakemberei, munkaköri megkötés nélkül.
V. Regionális konferencia	Konferencia - tanácskozás	5	K-01-002/2011	6 000	1 nap	50-200	Szociális és gyermekellátások szakemberei, munkaköri megkötés nélkül.
Pszichoszociális tanácsadás és szolgáltatások	Műhely	18	M-01-038/2011	20 000	6 alkalom	15-25	Szociális és gyermekellátások szakemberei, munkaköri megkötés nélkül.
Alternatív módszerek a segítő tevékenységben	szakmai személyiség-fejlesztő foglalkozás	30	S-01-021/2011	35000 Ft/fő A TÁMOP 544B keretében ingyenes	30 óra / 5 nap	12-20	Családsegítés, Támogató Szolgálat, Fogyatékos személyek nappali, és bentlakásos ellátása, hajléktalan ellátás, szenvedélybetegek közösségi ellátása, gyerekjóléti szolgáltatás, gyermekvédelem területén dolgozó szakemberek
Személyiségfejlesztés/Szakmai kompetencia-fejlesztés - A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás intézményeiben, szolgáltatásaiban dolgozó szakemberek számára, különös tekintettel a gyermekjóléti szolgáltatásokban dolgozó szakemberek számára	Tréning (szakmai személyiség-fejlesztő foglalkozás)	30	S-01-013/2011	35000 Ft/fő A TÁMOP 544B keretében ingyenes	30 óra/ 4 nap	16.okt	Gyermekjóléti szolgáltatás, helyettes szülők, gyermekek, családok átmeneti otthona, területi gyermekvédelmi szakszolgálat.
SzocioNet Alapszolgáltatási Műhely	Műhely	20	M-01-005-2011	25 000	8 alkalom	20-25	Szociális alapszolgáltatások szakdolgozói és középvezetői
SzocioNet Fogyatékosügyi Műhely: az életminőség javításának lehetőségei a fogyatékkal élők intézményi ellátása során	Műhely	15	M-01-006-2011	25 000	8 alkalom	20-25	A z alábbi szolgáltatások szakdolgozói számára: fogyatékos személyek nappali és bentlakást nyújtó ellátása, pszichiátriai betegek nappali és bentlakást nyújtó ellátása, szenvedélybetegek nappali és bentlakást nyújtó ellátása

A lét peremén - család központú komplex szociális munka mélyszegénységben élőkkel	Konferencia - tanácskozás	7	K-01-054/2011	Támop 544B keretében ingyenes	1 nap	50-70	Az alábbi szolgáltatásokban dolgozók: szociális étkeztetés, falu és tanyagondoki szolgálat, családsegítés, idősek nappali ellátása, közösségi ellátások, gyermekjóléti szolgáltatás, bölcsőde, családi napközi, gyermekotthon, területi gyermekvédelmi szakszolgálat
A lét peremén - család központú komplex szociális munka mélyszegénységben élőkkel	Műhely	20	M-01-077/2011	25 000	6 alkalom	8-20	Az alábbi szolgáltatásokban dolgozók: szociális étkeztetés, falu és tanyagondoki szolgálat, családsegítés, idősek nappali ellátása, közösségi ellátások, gyermekjóléti szolgáltatás, bölcsőde, családi napközi, gyermekotthon, területi gyermekvédelmi szakszolgálat

Szerk.: [Petrovicsné Takács Rózsa](#), [Gyurokné dr. Bódi Csilla](#), Dél-Dunántúli Regionális Forrásközpont

Impresszum

A Szakmai Hírlevél a SzocioNet Dél-Dunántúli Regionális Módszertani Humán Szolgáltató Konzorcium időszakos, térítésmentesen hozzáférhető elektronikus kiadványa.

Megjelenés: negyedévente

Megjelenés helye: www.szocionet.hu

Kiadó: SzocioNet Dél-Dunántúli Regionális Módszertani Humán Szolgáltató Konzorcium, 7400 Kaposvár, Füredi u. 65-67. (Postacím: 7401 Kaposvár, Pf. 150., Tel.: +3682529187, Fax: +3682529181, e-mail: szocionetddrmhszk@cssk.hu)

Felölös kiadó: Erdős Zsuzsanna szakmai vezető (e-mail: erdos.zsuzsanna@cssk.hu)

Főszerkesztő: Erdős Zsuzsanna módszertani csoportvezető (e-mail: erdos.zsuzsanna@cssk.hu)

Szerzői jogi tájékoztató

A Szakmai Hírlevélben közzétett tartalmakat felhasználni kizárólag az 1999. évi LXXVI. törvény keretein belül szabad. Amennyiben az Olvasó a saját kiadványába tartalmat kíván átvenni a Szakmai Hírlevélből, azt kizárólag oly módon teheti meg, hogy változatlan tartalommal és hiánytalanul átveszi a Szakmai Hírlevélből, és a forrást megjelölve a cikk teljes tartalmára mutató hiperhivatkozást (közvetlen linket) helyez el a cikkében.

Ettől eltérő módon vagy mértékben történő tartalmi átvétel szerzői jogot sért, és minden esetben jogi következményeket von maga után, továbbá minden egyéb a törvényi korlátozást átlépő felhasználás csak a SzocioNet Dél-Dunántúli Regionális Módszertani Humán Szolgáltató Központ (továbbiakban: SzocioNet DDRMHSZK) előzetes, írásbeli engedélyével lehetséges.

Tájékoztatjuk Olvasóinkat, hogy az Olvasó, mint szerző (továbbiakban: Szerző) a jelen kiadvány részére továbbított, szerzői jogvédelem alá eső művek (továbbiakban: Mű/Művek) szerzője a továbbítással hozzájárul ahhoz, hogy a Műveket a SzocioNet DDRMHSZK felhasználja, azokat hasznosítsa, valamint a Művek felhasználási és vagyoni jogait átruházza.

A Szerző a továbbítással hozzájárul a Művek időben és térben nem korlátozott felhasználásához, valamint lemond a felhasználási és a vagyoni jogok átruházásával kapcsolatos jogairól a SzocioNet DDRMHSZK részére és azok részére, akiknek a SzocioNet DDRMHSZK felhasználási jogot enged, a felhasználási és/vagy vagyoni jogokat átruházza.

A Szerző a továbbítással kifejezetten lemond a Műveknek a SzocioNet DDRMHSZK részéről történő további felhasználásával, a felhasználási és vagyoni jogok értékesítésével, átruházásával kapcsolatos vagy azzal összefüggő bármilyen díjigényéről. A beküldött Műveket a Szerző köteles megfelelő forráshivatkozásokkal ellátni. A forráshivatkozások valóságáért a SzocioNet DDRMHSZK nem vállal felelősséget.

A SzocioNet DDRMHSZK kéziratosokat és fényképeket nem őriz meg.

Lapzárta: 2012. április 14.